Förändringar inom socialförsäkrings- och bidragsområdena 1968-01-01–2026-09-30

Försäkringskassan

Förord

Denna publikation är tänkt att vara ett stöd för bland andra forskare, utredare och statistikanvändare som har behov av översiktlig information om förändringar i socialförsäkringen över tid. För att förstå utfallet i socialförsäkringen krävs kunskap om hur trygghetssystemen är uppbyggda och hur de har förändrats över tid.

Publikation bygger vidare på skriften Förändringar inom socialförsäkrings- och bidragsområdena 1968-01-01−2005-01-01 som publicerades av Försäkringskassan i januari 2005. Publikationen har därefter kompletterats med regeländringar från 2005-01-01 fram till 2026-09-30. Inga ändringar har gjorts i de ursprungliga texterna som tidigare publicerats.

Dokumentet uppdateras årligen med regeländringar för socialförsäkringen inom Försäkringskassans ansvarsområde för givet verksamhetsår. I och med bildandet av Pensionsmyndigheten år 2010 finns därför inga uppdateringar inom pensionsområdet med.

De regeländringar som presenteras är inte att betrakta som lagtexter utan är tänkta att vara en kortfattad sammanfattning av regeländringen kopplat till tidpunkten för införandet. Den som önskar mer detaljerad information för ingående analys av särskilda regeländringar hänvisas därför till lagtexter och föreskrifter. Sammanställningen innehåller heller inte förändringar av socialförsäkringsadministrationens arbetssätt eller förändrad tillämpning inom ramen för gällande regelverk, genom exempelvis regleringsbrev.

För aktuella och historiska belopp hänvisas till Försäkringskassans hemsida: www.forsakringskassan.se.

I dokumentet anges datum med år och månad (ÅÅÅÅ-MM) och i förekommande fall med år, månad, dag (ÅÅÅÅ-MM-DD).

Under coronapandemin åren 2020–2022 infördes ett flertal tillfälliga regler inom socialförsäkringen. Dessa är markerade med kursiverad stil i sammanställningen.

Påpekanden om felaktigheter, brister eller förslag till förbättringar tas tacksamt emot, gärna per e-post till statistikenheten@forsakringskassan.se.

Publikationen sammanställs av Ulrik Lidwall.

Stockholm i oktober 2026
Andrea Kolk
Områdeschef Officiell statistik

1968-01

Utländska medborgare är försäkrade så snart de bosätter sig i riket.

Sjukpenning utges för insjuknandedagen om sjukfallet inträffat inom 20 dagar efter föregående sjukperiods slut.

15 kr ska gälla som högsta egenavgift vid inköp av prisnedsatta läkemedel. Avgiften ska gälla samtliga läkemedel som är förskrivna vid samma tillfälle.

Uppräkning och värdesäkring gäller för yrkesskadelivräntor.

1968-07

Höjning av procentsatser för beräkning av folkpension.

1969-01

Folkpension för gift höjs till 70 % av basbeloppet.

Möjlighet för arbetsgivare att hos socialförsäkringsbolagen teckna yrkesskadeförsäkring för sina anställda upphör.

1969-07

Införande av pensionstillskott till folkpension.

1970-01

Förenklat ersättningssystem för den öppna läkarvården:
– patienten betalar 7 kr till sjukvårdshuvudmannen för varje besök hos läkare
– patienten betalar 15 kr om läkaren gör hembesök
– sjukvårdshuvudmannen lyfter samtidigt ersättning direkt från sjukförsäkringen med 31 kr/besök
– patienten betalar 2 kr för telefonrådfrågning; sjukförsäkringen betalar 4 kr till sjukvårdshuvudmannen Sjukförsäkringen utger sjukhusvårdsersättning med 10 kr/vårddag Sjukhjälpstiden för sjukhusvård för pensionärer utsträcks till 365 dagar.

1970-07

Förtida uttag av ålderspension får återkallas.

Vidgade möjligheter att erhålla förtidspension för äldre förvärvsarbetande m.m.

Ändring från 1/3 förtidspension/sjukbidrag till 1/2 förtidspension/sjukbidrag.

1971-01

Hemmafruförsäkringen blir hemmamakeförsäkring.

1971-07

Ändrade regler för resekostnadsersättning:
– ersättning utges för den merkostnad den försäkrade åsamkats för återresan p.g.a. att han måst använda ett dyrare färdsätt än eljest
– karensbelopp vid sjukdom ändras till 6 kr.

1972-01

Differentierade avgifter till yrkesskadeförsäkringen slopas.

1972-07

Äldre arbetslös försäkrad får förtidspension när han utförsäkrats från arbetslöshetskassan.

1973-01

Avgiften för läkarbesök i offentlig vård höjs:
– patienten betalar 12 kr
– sjukförsäkringen betalar 48 kr till sjukvårdshuvudmannen
– patienten betalar 5 kr för telefonrådfrågning; sjukförsäkringen betalar 5 kr till sjukvårdshuvudmannen.

Sjukförsäkringen utger sjukvårdsersättning med 15 kr/vårddag.

Sjukpenningavdraget vid sjukhusvård höjs från fem till tio kronor.

Förmånen kostnadsfria förbrukningsartiklar införs. Det innebär att läkare kan skriva ut vissa sjukvårdsartiklar till försäkrade med vissa sjukdomar.

1973-02

Handläggning av vissa ärenden angående sjukersättning enligt YFL överflyttas från RFV till FK.

1974-01

Ändrade regler för sjukförsäkringen införs:
– sjukpenningen utges i princip med 90 % av den ordinarie inkomsten
– sjukpenningen blir ATP-grundande
– sjukpenningen blir skattepliktig

Föräldraförsäkring införs:
– moderskapsförsäkringen omvandlas till föräldraförsäkring
– fäder får rätt att utnyttja ledigheten
– garantinivå = 25 kr/dag
– sjukpenning för vård av sjukt barn införs – tio dagar per familj och kalenderår
– föräldrapenningen utges i princip med 90 % av den ordinarie inkomsten
– föräldrapenningen blir ATP-grundande
– föräldrapenningen blir skattepliktig

Allmän tandvårdsförsäkring införs:

– tandvårdsförsäkringen gäller hos anslutna privatpraktiserande tandläkare, folktandvården och de odontologiska fakulteterna
– kostnaderna för behandling finns angivna i en tandvårdstaxa, som fastställts av regeringen
– patienten betalar 50 % av kostnaden upp till 1 000 kr och 25 % av kostnaderna därutöver. Patienten betalar dock aldrig mer än 25 % för förebyggande åtgärder och vissa proteser
– tandvårdsförsäkringen gäller från 19 års ålder (övergångsvis 17 år). Barn och ungdomar under dessa åldrar får gratis tandvård inom folktandvården
– resor till tandläkare som är uppförd på försäkringskassans förteckning ersätts; karensbeloppet är 15 kr.

Försäkringskassan tar över utbetalningen av kontant arbetsmarknadsstöd (KAS). KAS utges i form av helt eller halvt stöd. Rätten till helt eller halvt stöd grundas bl.a. på den arbetslöses genomsnittliga veckoarbetstid före arbetslösheten.

Administrationen av barnbidrag förs över från kommunerna till RFV och Försäkringskassorna. Enhetlig administration skapas genom att förutvarande sinsemellan olika manuella system hos kommunerna samordnas till ett riksomfattande system hos RFV och Försäkringskassorna
– ansökningsförfarandet slopas och registren uppdateras via aviseringar från folkbokföringen
– kontoinsättningen ökar
– formella beslut slopas
– barnbidragsbeloppet höjs från 330 till 375 kr/kvartal

Riksförsäkringsverket övertar yrkesskadeförsäkringen i sin helhet från socialförsäkringsbolagen.

Beviljande av förtidspension på arbetsmarknadsmässiga grunder från 60 år.

Reglerna för avdrag för utgiven sjukpenning vid första pensionsutbetalningen ändras. Avdrag för KAS och A-kasseersättning vid första pensionsutbetalningen. Särskilt pensionstillskott utgår som engångsbelopp med maximalt 243 kr. Förbättrad barnpension. Vid barnpension från folkpensioneringen höjs åldersgränsen från 16 till 18 år.

Möjlighet att återkalla undantagande från ATP med bortseende från ålders- och hälsoskäl. Folkpensionsavgift påförs endast den som har inkomst av annat förvärvsarbete (tidigare de flesta (18–66 år) som haft beskattningsbar inkomst vid statlig taxering.

1974-04

Extra pensionstillägg utgår som engångsbelopp med 255 kr. Extra tillägg för barnbidrag utbetalas som engångsbelopp med 200 kr för kvartalet.

1974-07

Handläggningen av vissa ärenden angående ersättning för tandskador enligt YFL överflyttas från RFV till Försäkringskassorna.

1975-01

Höjning av procentsatser för beräkning av folkpension. Mildare inkomstavdrag för inkomstprövade pensionsförmåner.

Rätten till föräldrapenning i samband med barns födelse förlängs från sex till sju månader.

Patientavgift tas inte ut för besök efter remiss från privatpraktiserande läkare som är ansluten till försäkringen, som betalar hela kostnaden. (Offentlig läkarvård).

Ersättningsbestämmelserna för privat läkarvård får en annan utformning:
– patienten betalar 20 kr/besök och läkare som har rätt till arvodeshöjning 25 resp. 30 kr
– sjukförsäkringen betalar läkarvårdsersättning (= skillnaden mellan arvode och patientavgift) direkt till läkaren

Bestämmelserna om sjukresorna ändras så att ersättning med egen bil utges efter 40 öre/km.

För preventivmedels- och abortrådgivning utges ersättning från försäkringen med 45 kr per rådgivningstillfälle. Vissa preventivmedel ska prisnedsättas på samma sätt som prisnedsatta läkemedel.

Riksförsäkringsverket övertar utbetalningen av krigsskadelivräntor från den s.k. krigsförsäkringspoolen. Riksförsäkringsverket tar över utbetalningen av vissa av Trygghetsnämnden beslutade ersättningar.

Sjukförsäkringsavgift påföres endast den som har inkomst av annat förvärvsarbete (tidigare alla som haft beskattningsbar inkomst vid statlig taxering).

1975-06

Nordisk överenskommelse om förmåner vid sjukdom, havandeskap och barnsbörd träder i kraft.

1975-07

Ändring från invaliditetsersättning till handikappersättning samt införande av procentsatsen 45 % av basbeloppet (förutom 30 och 60 %).

Vårdbidrag registreras på bidragsmottagaren i stället för på barnet samt införande av halvt vårdbidrag.

Bestämmelserna om ersättning för rådgivning i födelsekontrollerande syfte får ny utformning. (Privat läkarvård).

Tilläggsarvode för hembesök höjs till 50 kr. (Privat läkarvård)

Nordisk överenskommelse om tillgodoräknande av kvalifikationsperioder m.m. för arbetslöshetsförsäkrade börjar gälla.

1975-10

Barnbidragsbeloppet höjs från 375 till 450 kr/kvartal.

1975-11

Konvention mellan Sverige och Österrike om social trygghet börjar gälla.

1976-01

Försäkringskassorna tar över utbetalningen av utbildningsbidrag:
– högst belopp = 120 kr/dag. Lägsta belopp = 80 kr/dag
– stimulansbidrag = 10 kr/dag

Försäkringskassorna tar över utbetalningen av tim-/dagstudiestöd
– belopp – timstudiestöd = 18 kr för studietimme
– dagstudiestöd: inkomstbidrag = 90 kr, internatbidrag = 70 kr

Försäkringskassorna tar över utbetalning av särskilt vuxenstudiestöd:
– varje höjning av dagpenning/stimulansbidrag enligt 16 § AMK föranleder höjning av särskilt vuxenstudiestöd, dvs. dess vuxenstudiebidrag och återbetalningspliktiga studiemedel. Således är beloppet knutet till storleken på arbetslöshetsersättning och kan variera beroende på skatteavdrag. Bidraget utgår med 65 % av vad den studerande skulle fått i utbildningsbidrag om han kunnat få sådant bidrag. Bidraget är skattepliktigt.
– särskilt vuxenstudiestöd utgår vid sammanhängande studier minst 15 dagar på heltid eller 30 dagar på deltid.

Sjukförsäkringen utger sjukhusvårdsersättning med 20 kr/vårddag.

Sjukpenningavdraget vid sjukhusvård höjs till 20 kr/dag.

Ändrade regler för ersättning för läkarbesök i offentlig vård.
– patienten betalar 15 kr
– sjukförsäkringen betalar 70 kr till sjukvårdshuvudmannen
– tilläggsavgiften vid hembesök höjs till 10 kr.
D.v.s. patienten betalar 25 kr för hembesök.

Ändrade regler för ersättning för läkarvård i privat vård
– patientavgiften höjs till 25 kr/besök
– avgiften för telefonrådfrågning höjs till 15 kr
– arvodesbeloppen för rådfrågning i födelsekontrollerande syfte höjs och nya belopp införs för rådgivning angående sterilisering m.m.
– patienten betalar 10 kr för telefonrådgivning; sjukförsäkringen betalar 0 kr

Ersättning för sjuktransporter utges till sjukvårdshuvudmannen i form av invånarersättning med 12 kr/invånare.

Ändrade regler för resekostnadsersättning.
– karensbelopp – vid sjukdom – ändras till 8 kr
– reseersättning utges för resekostnad i samband med rådgivning i födelsekontrollerande verksamhet m.m. Karensbeloppet är 15 kr
– ersättning utges för resa som förälder eller annan anhörig gör med anledning av sjukdom hos barn som ej fyllt 16 år om besöket ingått som en del i behandlingen av barnet
– ersättning i samband med övernattning höjs till 40 kr/natt.

Ersättningsbestämmelserna för fysikalisk och foniatrisk behandling i offentlig vård får en annan utformning:
– patienten betalar 7 kr/behandling
– sjukförsäkringen betalar 35 kr/behandling direkt till sjukvårdshuvudmannen
– utprovning och anpassning av hjälpmedel för handikappade som ordinerats av behörig läkare eller annan som har ordinationsrätt, jämställs i ersättningshänseende med fysikalisk behandling
– hjälpmedelsersättning till sjukvårdshuvudmannen utgår med 24 kr/invånare.

Ersättning för rådgivning vid födelsekontrollerande verksamhet hos läkare och annan personal än läkare höjs till 85 kr.

Ersättning utges även för rådgivning angående sterilisering.

Samordning mellan utbildningsbidrag, pension, livränta och viss sjukpenning införs.

Administrationen av den frivilliga sjukpenningförsäkringen förs över från FKF till RFV.

Egenavgiften vid inköp av prisnedsatta läkemedel och preventivmedel höjs till högst 20 kr.

1976-07

Rörlig pensionsålder m.m. införs
– pensionsåldern sänks från 67 till 65 år
– halv ålderspension införs
– möjlighet att göra förtida uttag fr.o.m. 60 år och att uppskjuta uttag till 70 år införs
– möjlighet införs att valfritt ändra från hel till halv ålderspension eller tvärtom samt begära återkallelse av ålderspension
– vid förtida uttag av ålderspension sänks procentsatsen för avdraget från ålderspension från 0,6 till 0,5 % per månad
– vid uppskjutet uttag ökas pensionen med 0,5 % per månad
– pensionstillskottet höjs från 3 till 4 % per år
– dubbla pensionstillskott införs vid förtidspension/ sjukbidrag
– vårdbidrag blir beloppsmässigt lika med förtidspension
– halvt barntillägg samt att även gift kvinna kan uppbära barntillägg införs
– ålderspension kan beräknas med antagandepoäng för 65:e året för personer födda 1911–1927
– pensionspoäng kan tillgodoräknas för 65:e året för personer födda 1911–1927. För övriga beräknas pensionspoäng endast t.o.m. 64:e året
– vid omdebitering för det 65:e året kan pensionspoäng av annat förvärvsarbete inte tillgodoräknas
– införande av delpension i åldern 60 till 65 år
– avdrag för delpension vid första pensionsutbetalningen

SGI fastställs och därmed kan sjukpenning utges för vård av annans barn under 18 år i hemmet.

Ändringar av utbildningsbidrag:
– medlem i a-kassa högst 130 kr/dag
– icke medlem 20 år eller vårdnad om eller fullgör underhållsplikt mot eget barn 90 kr/dag
– övriga 45 kr/dag
– stimulansbidrag till samtliga med 10 kr/dag
– traktamente 42 kr/dag
– dagliga resor i begreppet rimligt pendlingsavstånd införs, ”taket” på 35 kr/dag slopas

Ändringar av tim-/dagstudiestöd:
– internatbidraget 80 kr/dag
– timstudiestöd 20 kr/studietimme

1977-01

Ändring av förmögenhetsgräns från 50 000 till 75 000 kr för inkomstprövande pensionsförmåner.

Möjlighet att återkalla undantagande från ATP med bortseende från ålders- och hälsoskäl införs.

Sjukpenning för vård av barn ändras till föräldrapenning för tillfällig vård av barn:
– dagarna ändras till 12 dagar för 1 barn 15 dagar för 2 barn och 18 dagar för 3 eller flera barn

I samband härmed utvidgas rätten till ersättning till att omfatta också de situationer när den ordinarie vårdaren är sjuk, när förälder behöver följa ett barn till den förebyggande hälsovården och när en förälder besöker samhällets förskoleverksamhet. I det sistnämnda fallet begränsas ersättningen till en dag per år och förälder.

Ändringar av utbildningsbidrag:
– 160 kr/dag
– 120 kr/dag + 10 kr i stimulansbidrag – 55 kr/dag
– talböcker och punktskrifter åt handikappade utgår med full ersättning (ingen 110 kr karens).

Sjukresebestämmelserna ändras så att reseersättning utges till förälder eller annan anhörig för besök av barn under 10 år, som vårdas på sjukhus. Karensbelopp 30 kr.

Gränsen för förhandsprövning höjs från 2 000 kronor till 3 000 kronor inom tandvårdsförsäkringen.

Ändringar inom det kontanta arbetsmarknadsstödet:
– uppdelning i helt och halvt stöd frångås
– stödets storlek bestäms till samma belopp som nuvarande helt stöd
– beräkningen av utgående stöd görs enligt en särskilt upprättad omräkningstabell, vilken bygger på en jämförelse mellan den arbetslöses normala veckoarbetstid före arbetslösheten och antalet arbetslösa timmar under den vecka för vilken ersättning söks

RFV och FK övertar utbetalningen av dagpenning till vpl. m.fl.

1977-04

Ersättningsbestämmelserna för sjukvårdande behandling i privat vård får annan utformning genom förordning med taxa för sjukvårdande behandling m.m. (1976:1018)
– patienten betalar 15 kr/behandling
– sjukförsäkringen betalar behandlingsersättningen (= skillnaden mellan arvode och patientavgift) direkt till vårdgivaren.

1977-07

Uppräkning av vissa äldre livräntor enligt obligatorisk yrkesskadeförsäkring m.m.

Lagen om arbetsskadeförsäkring (LAF) införs:
– ersättning grundas på inkomstbortfallsprincipen (100 %)
– fler sjukdomsgrupper omfattas av försäkringen
– samtliga ärendetyper enligt LAF handläggs på försäkringskassorna (livränteärenden och sjukdomar enligt YFL handläggs på RFV).

Ändringar av utbildningsbidrag:
– månadsresa: familjemedlem ändras till hushållsmedlem

Ändringar av tim/dagstudiestöd:
– höjda belopp – timstudiestöd = 22 kr
– dagstudiestöd: inkomstbidrag = 110 kr
– internatbidrag = 100 kr

Offentligt anställd läkare som även bedriver privatpraktik får ansluta sig till försäkringen under förutsättning att han har heltidstjänstgöring inom den offentliga vården.

Barnbidragsbeloppet höjs från 450 till 525 kr/kvartal.

Lagen om statligt personskadeskydd (LSP) införs:
– den som skadas när han deltar i landets totalförsvar, värnplikts-/civilförsvarsövning eller i räddningstjänst liksom den som vistas på anstalt omfattas av lagen
– ersättning utbetalas efter samma regler som i LAF

Lagen om statlig ersättning vid idéell skada införs:
– den som ådrager sig skada som omfattas av LSP har rätt till ersättning av staten för sveda och värk, lyte och annat stadigvarande men samt allmänna olägenheter till följd av skadan
– om rätt till sådan ersättning beslutar trygghetsnämnden

Lagen om krigsskadeersättning till sjömän införs:
– sjömän som skadar sig utomlands till följd av krigshändelse kan få ersättning från staten – om rätt till ersättning beslutar Göteborgs allmänna försäkringskassa

1977-10

Administrationen av bidragsförskott förs över från kommunerna till RFV och Försäkringskassorna:
– kommunernas till övervägande delen manuella registren för bidragsförskottsadministrationen förs över till RFV och Försäkringskassorna och omvandlas samtidigt till ett för hela landet enhetligt ADB-register
– månatliga, optiskt läsbara, inbetalningskort börjar sändas ut till de underhållsskyldiga
– RFV och Försäkringskassorna tar från kommunerna över ansökan, beviljande och utbetalning av bidragsförskott
– under månaderna med kvartalsvisa utbetalningar av barnbidrag samordnas utbetalningen av barnbidrag och bidragsförskott
– ändrade regler för utbetalning av bidragsförskott i vissa fall

Ändrade regler för finansieringen från manuell beräkning och ersättning i efterskott till kommunerna till ett preliminärt och ett slutligt avräkningsförfarande mot kommunalskattemedlen.

Kommunerna betalar 5 % av kostnaderna för bidragsförskottsadministrationen.

Rätt för kronofogdemyndigheterna att använda sig av RFV ADB-system för fördelning och avräkning av influtna medel.

Nytt system för kronofogdemyndigheterna avseende bidragsförskottsärenden tas i drift:
– daglig redovisning till RFV och Försäkringskassorna av influtna medel
– daglig återrapportering av aktuella skuldsituationer till kronofogdemyndigheterna
– daglig rapportering från ADB-systemet avseende avvikelser folkbokföringsaviseringar och vissa bevakningar

System för utmätning i överskjutande skatt. Automatisk omräkning av underhållsbidrag samt meddelande till berörda parter.

Årlig rapportering till underhållsskyldiga avseende inbetalt underhållsbidrag.

Arvodesbeloppen för läkarvård i privat vård höjda:
– patientavgiften höjs till 30 kr och till 35 resp. 40 kr hos läkare som har rätt till arvodesbeloppen
– tilläggsarvodet för hembesök höjs till 75 kr
– arvode för telefonrådgivning höjs till 30 kr
– arvode för klinisk laboratorieundersökning höjs till 15 kr/undersökning och högst 45 kr

Konvention mellan Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland om social trygghet träder i kraft (SFS 1977:740).

1978-01

Införande av statskommunalt bostadsbidrag till folkpensionär utan barn (SKBF).

Särskild föräldrapenning införs
– tre månader kan tas ut i form av särskild föräldrapenning t.o.m. barnets första skolår
– den särskilda föräldrapenningen kan utges som hel, halv eller en fjärdedel
– övergångsbestämmelserna gäller för barn födda åren 1971–1977
Ändrade föräldrapenningregler. Garantinivån höjs till 32 kr/dag. Ersättningstiden förlängs med två månader.

Inom utbildningsbidraget höjs stimulansbidraget till 15 kr/dag.

Avgiften för läkarvård i offentlig vård höjs
– patienten betalar 20 kr
– sjukförsäkringen betalar 93 kr till sjukvårdshuvudmannen Sjukförsäkringen utger sjukhusvårdsersättning med 30 kr/vårddag. Sjukpenningavdraget vid sjukhusvård höjs till 30 kr/dag.

Ändrade resebestämmelser:
– karensbeloppet höjs till 10 kr
– karensbelopp – vid rådgivning i födelsekontrollerande verksamhet m.m. – ändras till 18 kr
– karensbelopp – vid resor till tandläkare – ändras till 18 kr

Avdraget för sjukvårdande behandling i offentlig vård höjs:
– patienten betalar 10 kr/behandling
– sjukförsäkringen betalar 40 kr/behandling

Utprovning och anpassning av hjälpmedel för handikappade görs kostnadsfritt.

Hjälpmedelsersättning till sjukvårdshuvudmännen utges med 43 kr/invånare.

Ändras beloppen till 113 kr för rådgivning – preventivmedel – hos läkare och 50 kr hos annan personal än läkare.

Egenavgiften vid inköp av prisnedsatta läkemedel och preventivmedel höjs till högst 25 kr.

1978-03

Retroaktivt ändrade beskattningsregler gällande fr.o.m. år 1977 beträffande invalidlivräntor på grund av skador efter år 1954.

1978-04

Ändring av gränserna för bostadskostnad för statskommunalt bostadsbidrag till folkpensionär utan barn (SKBF).

Arvodesbeloppen för sjukvårdande behandling i privat vård höjs:
– tilläggsarvodet för hembesök höjs till 19 kr
– behandlingsersättning vid gruppbehandling utökas till att omfatta grupp om åtta patienter
– patientavgiften får höjas med 10 kr vid uteblivet besök
– privatpraktiserande sjukgymnast med vårdavtal kan för tidskrävande behandlingar få ersättning uträknad enligt särskild överenskommelse med sjukvårdshuvudman

Barnbidragsbeloppet höjs från 525 till 565 kr/kvartal.

Utbetalningar av norska yrkesskadeersättningar överförs till Rikstrygdeverket, Oslo.

1978-05

Ändring av övergångsbestämmelserna till lagen (1977:630) innebär att adoptivföräldrar som fr.o.m. 1978 får barn i sin vård före 1978, utöver 5 eller 10 dagar med särskild föräldrapenning, får rätt till ytterligare 30 dagar

1978-07

Ändringar av utbildningsbidrag
– 180 kr/dag
– 140 kr/dag
– 65 kr/dag
– stimulansbidraget blir åter 10 kr/dag

Ändringar av tim-/dagstudiestöd
– höjda belopp – timstudiestöd = 25 kr
– dagstudiestöd: inkomstbidrag = 125 kr
– internatbidrag = 125 kr

Timstudiestöd kan utgå för:
– högst 70 timmar under ett budgetår till den som är berättigad till stödet för enbart studietimmar och
– högst 90 timmar under ett budgetår till den som är berättigad till stödet för såväl studietimmar som restimmar.

Dagstudiestöd kan utgå för
– högst 10 dagar under ett budgetår till den som är berättigad till stödet för enbart studiedagar och
– högst 12 dagar under ett budgetår till den som är berättigad till stödet för såväl studiedagar som resdagar

Gränsen för att få tandvårdsersättning med 75 % av tandvårdskostnaderna höjs från 1 000 kr till 1 500 kr.

Ändringar av utbildningsbidrag:
– förskott får utgå för första utbildningsmånaden. Kan även utgå i annat fall om elev har särskilda skäl.

Ersättning för foniatrisk behandling hos privat vårdgivare utges inte längre.

1979-01

Arbetsmarknadsutbildning:
– 2 resor per månad utges mot tidigare 1
– traktamente = 50 kr/dag

Arvodesbeloppen för läkarvård höjs.

Arvodesbeloppen för preventivmedelsrådgivning hos läkare samt steriliseringsärenden ändras.

Tilläggsarvodet för hembesök i privat vård höjs till 80 kr.

Ändring av gränserna för bostadskostnad för SKBF.

Barnbidragsbeloppet höjs från 565 till 625 kr/kvartal.

Lagen om ändring av vissa underhållsbidrag ändras:
– bidragsbelopp som år 1979 eller därefter bestäms under tiden januari–mars ändras tidigast den 1 april året därpå
– den s.k. indexlagen ändras så att indexändringar av underhållsbidrag till barn begränsas till 7/10 av det procenttal med vilket basbeloppet ändrats från föregående indexhöjning.

Konventionen mellan Sverige och Jugoslavien om social trygghet träder i kraft (SFS 1978:798).

1979-03

Ändringar av utbildningsbidrag:
– för elever vid AMU-center ges kursföreståndaren under sommaren möjlighet att kunna förlägga ett uppehåll i utbildningen så att både elever och personal får en sammanhängande ledighet.
– EA-dagar godkänns enbart för t.ex. begravning, bouppteckning, tentamen och dylikt. Elev som under sommaren tar ut alla EA-dagar och som måste delta i anhörigs begravning på hösten kan få extra EA-dagar för detta. Har andra elever EA-dagar kvar vid kursens slut får hon ta ut dessa då.

Konvention mellan Sverige och Grekland om social trygghet träder i kraft (SFS 1979:56).

1979-06

Bestämmelsen, att uppgifter som anställning, anställningskorten, skall vidarebefordras till kronofogdemyndigheten, upphör att gälla.

1979-07

Ändringar av utbildningsbidrag:
– 195 kr/dag
– 155kr/dag + 10 kr i stimulansbidrag – 75 kr/dag
– ändrade regler och belopp för karens beträffande resor och läromedel
– SGI för doktorander får inte sänkas.

Rätt till sjukpenning för vissa intagna i kriminalvårdsanstalt och ungdomsvårdsskola.

Utbildningsbidrag utges till vissa intagna vid kriminalvårdsanstalt. Ändringar av tim-/dagstudiestöd:
– höjda belopp – timstudiestöd = 30 kr – dagstudiestöd: inkomstbidrag = 150 kr.

Särskilt vuxenstudiestöd:
– beräknas per dag
– utges för julferier som medför uppehåll i studierna
– SGI får inte sänkas

Retroaktiv förhöjning fr.o.m. 1978-07-01 av vissa livräntor enligt frivillig yrkesskade- och fiskarförsäkring.

30-dels folkpension till utlandsbosatta svenska medborgare.

Folkpension till i Sverige bosatta utländska medborgare beroende på vistelsetid.

Antagandepoäng beräknas för försäkrad som har pensionspoäng för minst två av de fyra år som närmast föregår pensionsfallet. Tilläggspension kan beräknas med lägre nämnartal än 30 för utländska medborgare födda före 1924.

Utländsk pension jämställs med svensk tilläggspension vid beräkning av vissa folkpensionsförmåner. Retroaktivtiden för barnpension förlängs till två år. Avdrag för alla slag av sjukpenning vid första pensionsutbetalningen. Avdrag för arbetsskadelivränta vid första pensionsutbetalningen. Pension kan inte utbytas mot engångsbelopp.

Riktlinjer för "skäligt underhållsbidrag" införs. Bidragsförskott kan erhållas även vid gemensam vårdnad. Preskriptionstiden för fordran på underhållsbidrag minskas från 10 år till 3 år.

Reglerna för fastställande av underhållsbidrag ändras:
– underhållsbidrag fastställs till lägre belopp om barnet i väsentlig mån vistas hos den underhållsskyldige
– bidragsförskott minskas med belopp i relation till vistelsetiden.

1979-11

Utbetalning av sjukpenning m.m. högst en gång i veckan.

1979-12

Konvention mellan Sverige och Portugal om social trygghet träder i kraft (SFS 1979:869).

1980-01

Pensionsgrundande inkomst beräknas för den som har hel ålderspension under del av år eller förtidspension. Arbetsskadelivränta är pensionsgrundande till bruttobelopp. Ändring av gränserna för bostadskostnad för SKBF.

Delpension för egenföretagare införs. Möjlighet att återkalla undantagande som inte varit gällande i minst fem år.

Havandeskapspenning införs och kan utges från sextionde till elfte dagen före förlossning till kvinna som har fysiskt ansträngande arbete.

Ändringar inom föräldraförsäkringen:
– föräldrapenning utges endast för barn bosatta i landet
– om halv föräldrapenning utges räknas dagen som halv dag
– föräldrapenning i samband med adoption av barn under 10 år utges under 180 dagar

För tillfällig vård av barn:
– utges 60 ersättningsdagar per barn och år
– höjs åldersgränsen till 12 år för barn födda 1970 eller senare
– utges ersättning vid sjukdom eller smitta
– krävs läkarintyg vid sjukdom eller smitta efter 7:e dagen för barnet eller ordinarie vårdare
– utges "faderskapspenning" under 10 dagar/födsel Särskild föräldrapenning utges
– under 90 dagar för varje barn
– vid flerbarnsfödsel om barnen föds 1980 eller senare
– enligt den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst (SGI), dock lägst 32 kr
– för besök i förskola för barn födda 1978 eller senare
– vid föräldrautbildning
– AFL 4:8 (gamla regler) gäller för besök i förskolan för barn födda före 1978

Utbildningsbidrag utges vid sjukdom med 90 % efter 25 respektive 35 dagar.

Särskilt vuxenstöd får behållas vid sjukdom, ledighet för tillfällig vård av barn, vid ledighet för fullgörande av uppdrag i elevorganisation samt vid kortvarig ledighet för enskild angelägenhet av vikt.

Nedre gränsen för tillhörighet till sjukpenningförsäkringen höjs till 6 000 kr.

För arbetsskadeförsäkringen höjs nedre gränsen för beräkning av sjukpenningunderlag till 6 000 kr.

Utbildningsbidrag kan utgå till inskriven vid arbetsmarknadsinstitut.

Värdering görs av förmåner av fri och delvis fri bil vid fastställande av SGI och delpensionsunderlag m.m.

Förmånen prisnedsatta livsmedel införs. Det innebär att läkare kan skriva ut vissa livsmedel till barn under 16 år med vissa magsjukdomar.

Barnbidragsbeloppet höjs till 700 kr/kvartal.

Kostnaderna för bidragsförskott täcks av statsmedel till den del de inte kan tas ut av den underhållsskyldige.

1980-03

Konvention mellan Sverige och Schweiz om social trygghet träder i kraft (SFS 1980:32).

1980-07

Förändringar inom föräldraförsäkringen:
– garantinivån höjs från 32 kr till 37 kr/dag
– vid särskild föräldrapenning förlängs ersättningstiden med 90 dagar för barn födda 1980-01-01 eller senare. Ersättningen utges med belopp motsvarande garantinivån (37 kr/dag) för dessa dagar
– rutin för maskinell utskrift av fortsättningsförsäkran SFP införs

1980-10

Skattereduktion höjs

Barnbidragsbeloppet höjs till 750 kr/kvartal

1980-11

Pensionsutbetalningarna sprids till den 13–17:e i månaden.

1981-01

Egenavgiften vid inköp av prisnedsatta läkemedel, preventivmedel och livsmedel höjs till högst 40 kr.

Reglerna för beräkning av basbelopp ändras.

Ersättningsprocenten vid delpension sänks till 50 %.

Ändrade regler för utbildningsbidrag:
– delvis avveckling av stimulansbidraget
– högsta belopp som kan utges i förskott sänks
– kostnader för kost och logi höjs
– ersättning till ledsagare införs
– barnomsorg inom arbetsmarknadsutbildning införs mot avgift

Möjlighet att teckna frivillig pensionsförsäkring har upphört

1981-04

Utbildningsbidrag:
– dagpenning utges med högst 210 kr/dag
– stimulansbeloppet avvecklas helt
– dagpenningen blir lägst 10 kr för dessa kategorier

Särskilt vuxenstöd:
– höjning av stödet till högst 100 kr/dag

Kontoinsättning av dagersättning införs.

1981-05

Konvention mellan Sverige och Turkiet om social trygghet träder i kraft (SFS 1981:208).

1981-07

Läkarvårds-, behandlings- och tandvårdstaxorna har höjts.

Ändrade bestämmelser beträffande avdragsreglerna och fastställande av inkomst av fastighet som bebos vid beräkning av bostadsstöd.

Högre förmånsnivåer införs för handikappersättning, barnpension och barntillägg till pensionärer.

Upphävande av frankeringsfrihet i vissa fall.

Ett högkostnadsskydd för läkemedel och sjukvård införs.

Utbildningsbidrag:
– dagstudiestöd – internatbidrag höjs
– särskilt vuxenstudiestöd – ledighet för besök i förskoleverksamhet
– byte av läroanstalt

Procentsatserna för beräkning av bidragsförskott höjs till 31 % respektive 41 %.

1981-08

Konvention mellan Sverige och Frankrike om social trygghet träder i kraft (SFS 1981:584).

1982-01

Ändrade regler för fastställande av basbelopp gäller.

Statskommunala bostadsbidrag till folkpensionärer (SKBF) slopas.

Flerbarnstillägg (FBT) utges till familjer som uppbär barnbidrag för 3 eller flera barn. Det betalas ut kvartalsvis. Beloppet varierar beroende på antalet barn. FBT motsvarar ett fjärdedels barnbidrag om barnens antal är minst tre och ökas med ett halvt barnbidrag för varje ytterligare barn.

Allmänt reseavtal (ARA) ersätter Allmänna resereglementet (ARR). Sjukhusvårdsavdraget höjs till 35 kr.

Möjligheterna för kommun att uppbära alkoholmissbrukares sjuk-, föräldra- och pensionsförmåner upphör.

Skyldighet införs för deltagare i arbetsmarknadsutbildning att anmäla sjukfrånvaro till försäkringskassan.

Möjligheten att få undantagande från ATP och därmed också från sjukpenningförsäkringen upphör. Försäkrade födda 1923 eller tidigare har rätt att behålla undantagandet. Möjlighet för sjukvårdshuvudmannen att ta ut differentierade vårdavgifter vid sjukhusvård införs.

ATP-rätt för vård av barn införs.

Lagen om socialavgifter börjar gälla.

1982-04

Nedre hyresgräns införs i förordningen om statsbidrag för KBT. En skyldighet för försäkringskassorna att ompröva sina egna beslut införs.

1982-06

Konvention mellan Sverige och Marocko om social trygghet träder i kraft (SFS 1982:249).

1982-07

Läkarvårds-, behandlings- och tandvårdstaxorna höjs.

Sjukhusvårdsavdraget höjs till 40 kr per dag.

Förmåner och avgifter för till utlandet utsänd personal ändras.

Utbetalningen av dagersättning ändras och medges enbart genom kontoinsättning eller med postanvisning. Utbetalning av löpande dagersättning utges högst var fjortonde dag.

Pensionstillskottet höjs till 47 resp. 92 %.

Handikappersättning höjs till 63, 48 resp. 32 %.

KAS höjs till 80 kronor per dag för stödtagare som fyllt 20 år.

Utbildningsbidrag:
– dagpenning höjs till 230, 165 resp. 85 kronor
– till deltagare som är medlem i a-kassa utges dagpenning med samma belopp som han är berättigad till vid ersättning från a-kassa (16 § AMK)
– karensbeloppet för dagliga resor höjs till 100 kronor per månad

Särskilt vuxenstudiestöd
– vuxenstudiebidraget utges med lägst 79 och högst 110 kronor per dag
– de nya reglerna i 16 § AMR för den som är medlem i a-kassa får också konsekvenser för beräkning av det särskilda vuxenstudiestödet

1982-10

Ändring av 6 och 10 §§ HKL medför att årsinkomsten får räknas om utan ansökan i vissa fall.

1982-11

Konventionen mellan Sverige och Italien om social trygghet träder i kraft (SFS 1982:887).

1982-12

Förenklat ansökningsförfarande i vissa fall för erhållande av förtidspension och sjukbidrag (vilande förtidspension).

1983-01

Patientavgiften för läkarvård höjs från 30 till 40 kr.

Rätten till ersättning för sjukvård utom riket upphör.

Person som med socialnämndens tillstånd har tagit emot ett utländskt barn för vård och fostran i syfte att adoptera det likställs med förälder vid tillämpning av bestämmelserna om särskild föräldrapenning och vårdbidrag (AFL 20:2).

Utbildningsbidrag:
– dagpenning utges med högst 280 och lägst 165 kronor till den som är medlem i a-kassa och 100 kronor till den som inte fyllt 20 år.

Särskilt vuxenstudiestöd:
– vuxenstudiebidrag höjs till högst 133 kronor per dag KAS höjs till 100 kronor per dag

Ändrade regler för vårdbidrag:
– merkostnadsersättning blir skattefri del av vårdbidraget
– rätten till vårdbidrag bedöms med hänsyn till samtliga handikappade barn inom en familj
– vårdbidrag kan delas mellan föräldrar

Tilläggsbelopp till basbeloppet vid beräkning av pensionsförmåner m.m.

Barnbidragsbeloppet höjs till 825 kr/kvartalet.

Flerbarnstillägget höjs till att motsvara ett halvt barnbidrag om barnens antal är tre och ökas med ett helt barnbidrag för varje ytterligare barn.

Socialavgifterna ändras.

1983-03

Konventionen mellan Sverige och Nederländerna om social trygghet träder i kraft (SFS 1983:22).

1983-05

Överenskommelsen mellan Sverige och Ungern om utgivande av sjukvårdsförmåner träder i kraft (SFS 1983:139).

1983-06

Ersättning för sjukresor med egen bil höjs från 55 till 90 öre per kilometer

1983-07

Tim- och dagstudiestöd:
– beloppen höjs enligt följande: timstudiestöd = 36 kr/tim inkomstbidrag = 216 kr/dygn internatbidrag = 180 kr/dygn
– fackliga organisationer som beviljats internatbidrag själva kan rekvirera detta. Utbetalning görs av försäkringskassans CK

Ändrade regler inom det socialpolitiska bidragssystemet:
– ändring i AFL 17:1 som ger ökad möjlighet att göra avdrag för tidigare utbetald förmån för retroaktivtiden. Avdrag skall ske månadsvis
– AFL 17:4 upphör
– ändring i LAF så att delpension skall ingå i livränteunderlaget och att samordning görs mellan delpension och arbetsskadelivränta för retroaktivtiden

Ändrade regler för kvittning.

Möjlighet för försäkringskassorna att fatta preliminära beslut avseende barnbidrag och bidragsförskott kompletteras.

Flerbarnstillägget ökas till att omfatta även studerande 16–19-åringar.

Arvodena i läkarvårds- och behandlingstaxorna höjs.

Revisionskontoret vid riksförsäkringsverket skall granska också försäkringskassornas förvaltning och räkenskaper. Verket skall därmed inte längre utse någon revisor vid kassorna.

Möjlighet att göra provisorisk utbetalning av ersättning införs. För ersättning som beslutas av nämnd eller delegation krävs att tjänsteman fått särskilt bemyndigande.

Bidragsförskott kan utbetalas av förmyndare.

Arbetsmarknadsutbildningen utsträcks till att gälla flyktingar.

Bristyrkesbildning vid företag införs. Beslut om arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering hävs om den inte påbörjas (femdagarsregeln upphävs).

Ökad möjlighet att göra avdrag vid utbetalning av pension för tidigare utbetald förmån för retroaktivtiden införs. Avdrag skall ske månadsvis.

Möjligheten upphör för myndighet att få del av pensionsbelopp motsvarande vad myndigheten tidigare betalat ut för den pensionsberättigades försörjning.

Delpension skall ingå i livränteunderlaget och samordning göras mellan delpension och arbetsskadelivränta för retroaktivtiden.

Föreskrift om provisoriska beslut införes i AFL.

Ändrade regler för kvittning av olika förmåner.

Flerbarnstillägget utökas till att omfatta även studerande 16–19-åringar.

Konventionen mellan Sverige och Israel om social trygghet träder i kraft SFS 1983:325).

1984-01

Ändrade regler för beräkning av basbelopp införs.

Bidragen till sjukvårdshuvudman utökas till att omfatta öppen psykiatrisk vård. Ersättningen för handikapphjälpmedel höjs till 79 kr och sjuktransportersättningen till 29 kr per år och invånare.

Ersättning för läkarvård, tandvård och sjukvårdande behandling skall betalas ut av den kassa där vården erhållits och därmed inte alltid av inskrivningskassan.

Möjlighet för inskrivningskassa införs att uppdra åt annan kassa att betala ut ersättning för sjukhusvård och resekostnader samt sjukpenning, smittbärarersättning, föräldrapenning, studiepenning och dagpenning till värnpliktiga m fl.

Ersättningen för läkarutlåtande från sjukvårdshuvudman höjs till 150 kr och patientavgiften till 40 kr.

Egenavgiften vid inköp av prisnedsatta läkemedel, preventivmedel och livsmedel höjs till högst 50 kr.

Ersättningen till sjukvårdshuvudman efter remiss från privat- eller företagsläkare höjs till 150 kr.

Ersättning för sjukvårdande behandling höjs samtidigt som debiteringsordningen ändras.

Ersättningen för tandvård höjs.

Rätten till sjukpenning under utlandsvistelse upphör i princip.

Pensionsbeloppen höjs.

Nivåerna avseende skattefri merkostnadsdel av vårdbidraget höjs.

Reducering av hustrutillägg på grund av inkomst skärps.

Viss ändring vid beräkning av underlaget för småhusägares arbetsgivaravgifter införs.

Lagen om arbete i ungdomslag hos offentliga arbetsgivare införs. Arbetet skall beträffande KAS jämställas med arbete på heltid.

1984-07

Skyldighet för arbetsgivare att lämna uppgift om anställning upphör.

Ersättningen för sjukvårdande behandling höjs.

Särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa införs. Studiestödsbeloppen ändras.

Minsta utbetalning av KAS höjs till 10 kr samtidigt som en mängd andra regler ändras.

Beloppen inom utbildningsbidraget höjs, högsta dagpenning till 300 kr.

Rätten att behålla bidraget vid ledighet och frånvaro ändras.

Garantibeloppet för dagpenning till värnpliktiga m.fl. höjs till 55 kr.

Konventionen mellan Sverige och Spanien om social trygghet träder i kraft (SFS 1984:555).

1984-08

Gränsen för förhandsprövning av tandvård höjs till 5 000 kr. Ersättning enligt tandvårdstaxan höjs.

1984-10

För prisnedsatta läkemedel och preventivmedel måste en ny egenavgift erläggas för varje påbörjad 90-dagarssats.

1984-11

Försök med ändrade regler om sjukreseersättning införs i ett par landstingsområden.

1985-01

Ett nytt system för ersättningar från sjukförsäkringen till sjukvårdshuvudmännen införs (Dagmar-systemet). Systemet innebär att de tidigare prestationsersättningarna omvandlas till schablonberäknade ersättningar. Det nya ersättningssystemet domineras av en allmän sjukvårdsersättning som innefattar både offentlig och privat öppen vård. Dagmar-systemet innebär också att nya regler gäller för de privatpraktiserande läkarnas och sjukgymnasternas anslutning till ersättningssystemet.

Försök med landstingskommunal administration av sjukresorna inleds. Gränser för uppdragsinkomst som inte beaktas vid beräkning av SGI och PGI höjs från 500 kr till 1 000 kr.

Lagen om socialförsäkringsväsendet under krig och i krigsfara träder i kraft.

Sjukhusvårdsavdraget vid utbetalning av sjukpenning höjs från 40 till 45 kronor.

Sjukpenningförsäkringen för statsanställda förenklas så att ersättningen beräknas schablonmässigt med ledning av som regel ADB-överförda uppgifter om sjukfrånvaron. Myndigheterna svarar själva för administrationen av sjukfall som varar högst 14 dagar.

Garantibeloppet inom föräldraförsäkringen höjs från 37 till 48 kronor.

Uppbörden av socialavgiften för icke statliga arbetstagare förs över till skattemyndigheterna.

Allmänt barnbidrag höjs till 4 800 kr om året och betalas ut månadsvis.

Lagarna om förlängt barnbidrag för studerande och särskilt bidrag till vissa adoptivbarn träder i kraft.

Ansvaret för utbetalning av pensions- och bidragsförmån förs över från RFV till försäkringskassorna.

Kassastyrelsernas protokoll behöver inte längre sändas in till Riksförsäkringsverket.

1985-04

Den som av statlig arbetsgivare sänds till annat land för arbete anses bosatt i riket under hela utsändningstiden, liksom medföljande make och barn.

1985-07

Vissa hostmediciner undantas från reglerna om prisnedsättning av läkemedel.

Läkarvårdstaxan höjs liksom taxan för sjukvårdande behandling m.m. och tandvårdstaxan.

Sjukpenninggrundande inkomst (SGI) får ej sänkas för vissa studerande och för gravida som upphör med förvärvsarbete inom sex månader före förlossningen.

Reglerna om havandeskapspenning ändras:
– havandeskapspenningen blir semesterlönegrundande
– karenstid gäller inte för egna företagare
– det generella kravet på läkarintyg i samband med ansökan slopas
– gravida kvinnor som avstängs från sitt arbete på grund av att arbetet kan medföra risk för fosterskador kan få havandeskapspenning

Föräldrapenning för tillfällig vård av barn ändras enligt följande:
– åldersgränsen utökas till att i vissa fall även omfatta barn som fyllt 12 men inte 16 år
– ersättning kan utges till förälder som vårdar ett friskt barn när den andra föräldern besöker läkare med ett annat barn i familjen
– båda föräldrarna kan få ersättning för samma barn och tid när de följer med barnet till läkare eller av läkare ordinerad behandling
– faderns särskilda dagar vid barns födelse utökas så att tio dagar utges per barn
– adoptivfäder får motsvarande rätt till ersättning vid mottagande av adoptivbarn

Åldersgränsen för KAS höjs till 20 år.

Beloppen inom utbildningsbidraget höjs, högsta dagpenningen till 315 kr. Vissa andra regelförändringar genomförs.

Vuxenstudiestödsbeloppen höjs.

1985-11

Tilläggsöverenskommelse till konventionen mellan Sverige och Grekland om social trygghet (SFS1985:774).

1986-01

Ett nytt ersättningssystem för bidrag till företagshälsovård införs. Ersättning lämnas till den som anordnar företagshälsovård i förhållande till antal anställda som omfattas av vården. Det nya bidraget ingår inte i socialförsäkringssystemet utan regleras via arbetsmarknadsdepartementet. Försäkringskassan handhar dock själva utbetalningsfunktionen.

Försök med enhetliga patientavgifter påbörjas.

Egenavgifter vid inköp av prisnedsatta läkemedel, preventivmedel och livsmedel höjs till högst 55 kr. För att får stämpel på 15-kortet måste kostnader för läkemedel vara högre än 30 kr.

Gränsen för förhandsprövning inom tandvården höjs till 6 000 kr.

Hemmamakeförsäkringen upphör.

SGI får inte sänkas för den som är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av ett barn som inte har fyllt ett år.

Sjukhusvårdsavdraget höjs från 45 till 55 kr.

De differentierade vårdavgifterna för utförsäkrade pensionärer slopas.

Skyldigheten att anmäla ändrad vistelse vid sjukdom mildras.

Reglerna om föräldraförsäkringen ändras. Den särskilda föräldrapenningen upphör och överförs till föräldrapenning som får utges för 360 dagar varav 90 enligt garantinivån. Föräldrapenningen måste tas ut innan barnet fyller fyra år resp. inom fyra år efter det adoptivföräldrar fått barnet i sin vård. Dagarna kan tas ut bl.a. vid föräldrautbildning och besök i förskoleverksamhet inom samhällets barnomsorg.

Föräldrapenning för tillfällig vård av barn heter nu tillfällig föräldrapenning och utökas med två kontaktdagar per barn och år för barn som fyllt fyra men inte tolv år. Dessa dagar kan tas ut vid besök i daghem, skola m.m. inom samhällets barnomsorg.

Vid beräkning av PGI höjs gränsen för kostavdrag till 3 000 kr.

Värdet av egen fastighet vid beräkning av kommunalt bostadstillägg sänks.

Reglerna för utbildningsbidrag och studiestöd ändras vad avser rätt till ledighet, samordning med andra förmåner, godkännande av sjukperiod, traktamenten och ersättning för dagliga resor.

Den frivilliga sjukpenningförsäkringens maximibelopp höjs från 20 till 48 kronor per dag. Personkretsen utvidgas till att omfatta alla som har en sjukpenning understigande 48 kronor.

Övergångsbestämmelserna om sjukpenning m.m. till tidigare sjukförsäkrade personer har upphört att gälla.

Reglerna om statsbidrag till försäkringskassorna slopas.

Konventionen mellan Sverige och Kanada om social trygghet träder i kraft (omfattar endast pensionsförsäkring) (SFS 1985:949).

1986-02

Försöksverksamhet med 1/4- och 3/4-sjukpenning och reseersättning i stället för sjukpenning påbörjas.

1986-04

Vårdavgiften för utförsäkrade pensionärer fastställs till högst 55 kr per vårddag.

1986-06

Begreppen studietids-SGI och vilande SGI införs.

Ändring i konventionen med Schweiz om social trygghet (SFS 1986:246).

1986-07

Ersättning för läkarutlåtanden höjs till lägst 55 kr.

Försöksverksamheten med landstingskommunal administration av sjukreseersättningen upphör.

Vissa magmediciner och vitaminer undantas från reglerna om prisnedsättning.

Läkarvårdstaxan höjs liksom behandlings- och tandvårdstaxorna.

Gränsen för förhandsprövning inom tandvården höjs till 6 500 kr.

Gränsgångare kan få ersättning också för sjukgymnastik i grannlandet.

SGI-beslutet skall omprövas vid tjänstepensionering.

Rättigheten för grundvuxstuderande att få stå kvar i SGI gäller också invandrare under svenskundervisning.

Den som omfattas av omsorgslagen och bor i gruppbostad eller elevhem skall själv få uppbära sin pension.

Utbetalningen av förlängt barnbidrag förs över till försäkringskassorna.

KAS höjs till 120 kr per dag.

Utbildningsbidraget höjs till 150 kr, 220 kr resp. 360 kr och traktamente till 75 kr.

Utbetalningen av vuxenstudiestödet förs över från försäkringskassan till studiestödsmyndigheterna.

1987-01

Ny förvaltningslag träder i kraft.

Ersättningarna enligt Dagmar-systemet omfattar även sluten sjukvård, reglerna ändras också i övrigt.

18–19 §§ tandvårdstaxan om ersättning för viss folktandvård upphävs.

LSM skall på begäran lämna förhandsbesked om viss inkomst skall vara inkomst av anställning eller ej.

Inkomst från utländsk arbetsgivare kan efter överenskommelse betraktas som inkomst av annat arbete än anställning.

Nya regler gäller för beräkning av naturaförmåner.

Föräldraförsäkringens garantinivå höjs till 60 kr.

Högsta sjukpenningbelopp i frivilliga försäkringen är höjt till 60 kr.

Pensionsdelegationerna och försäkringsnämnderna ersätts av socialförsäkringsnämnder.

Öresavrundningsbestämmelserna i LAF ändras.

Barnbidraget höjs till 5 820 kr samtidigt som månadsberäkning för första utbetalning och ändring införs.

Förlängda barnbidraget höjs till 485 kr i månaden och utbetalas även under ferierna.

Bidragsförskott och särskilda bidraget till vissa adoptivbarn sänks till 40 % resp. 30 av basbeloppet. Lägre belopp än 50 kr per månad utbetalas inte.

Kommuniceringsreglerna ändras i såväl BDFL som FBDFL och SBAL.

Underhållsbidragen anpassas till basbeloppsutvecklingen.

Konventionen om social trygghet mellan Sverige och USA träder i kraft (omfattar endast pensionsförsäkring) (SFS 1986:734).

Försöksverksamhet med förenklad handläggning i kommunala bostadstilläggsärenden inleds.

Kvarskatt skall endast dras i januari–mars.

Jordbruksfastighet anses inte brukad av den försäkrade om bruttointäkterna av eget arbete inte uppgår till minst 15 000 kr.

1987-02

Tandvårdstaxan ändras genomgripande enligt tandvårdsutredningens intentioner.

1987-04

Bestämmelser om ersättning för smittskyddsåtgärder till följd av HIV införs i tandvårdstaxan.

1987-05

Ny sjukreseförordning träder i kraft.

1987-07

Basbeloppet ökas tillfälligt med 400 kr vid beräkning av pensionsförmånerna.

Rehabiliteringsförordning för statligt anställda börjar gälla.

Egenavgiften vid inköp av prisnedsatta läkemedel, preventivmedel och livsmedel höjs till högst 60 kr.

Prisnedsättningen gäller åter för magmediciner och vitaminer som undantogs ett år tidigare.

Läkarvårdstaxan höjs. Ersättning för HIV-test införs.

Behandlingstaxan höjs och ändras beträffande krav på diagnosnummer på remiss för arvode enligt grupp 3.

En skyldighet att teckna försäkring för tandvårdsbehandlingar som måste göras om, införs i AFL.

Resekostnadsersättningen utvidgas att gälla vid bl.a. besök vid företagshälsovård.

Försäkringskassorna får träffa överenskommelse med kommun eller landstingskommun om gottgörelse för åtgärd som kan leda till att kassans resekostnadsersättning minskar. Överenskommelsen skall godkännas av RFV.

Försöksverksamheten med ersättning för merkostnaden för resa till och från arbetsplatser i stället för sjukpenning utvidgas till att gälla hela landet.

Reglerna för sjukhusvårdsavdrag vid vistelse i hem eller boende ändras.

Avdrag på sjukpenningen skall göras endast om kommun så begär.

Pensionstillskottet utges till änka även om undantagande från ATP gällt eller avgift inte betalats.

Reglerna om avhänt kapital och förverkande av rätt till KBT upphävs.

Bostadskostnaden för en- och tvåfamiljsfastigheter schabloniseras vid beräkning av kommunalt bostadstillägg.

Kommunernas möjlighet att uppbära pension begränsas.

Preliminärskatteavdraget ändras för de pensionstagare som beräknas få extra avdrag. Detta beror på ökningen av basbeloppet och att preliminärskatten beräknas i 50-kronorsintervall på pension.

Kompensationsgraden i delpensionsförsäkringen höjs till 65 %. Reglerna för beräkning av pensionsunderlaget m.m. ändras.

Arbetsmarknadskungörelsen ersätts av bl. a. förordningarna om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och om arbetsmarknadsutbildning.

Dagpenningbeloppen höjs till 400 kr, 240 kr och 170 kr. Karensbeloppet för läromedel höjs till 100 kr. Resor med egen bil ersätts med högst 90 öre.

Traktamente vid korttidsutbildning utges för högst 5 dagar per vecka. En mängd andra ändringar finns.

1987-12

Stora förändringar i sjukpenningförsäkringen. Försäkrade med inkomst av anställning får under de första 14 dagarna av en sjukperiod sjukpenning endast för de dagar då förvärvsarbete skulle ha utförts. Sjukpenningen beräknas per timme eller – för de som vid frånvaro från arbetet på grund av sjukdom får vidkännas lika stort löneavdrag varje dag – per dag med ledning av fastställd SGI och årsarbetstid. När kassan första gången fastställer årsarbetstid skall också SGI omprövas och ändringen gälla utan väntetid.

Sjukpenning kan för alla försäkrade utges fr.o.m. insjuknandedagen. Om den försäkrade behöver avstå från minst hälften av sin normala arbetstid en viss dag utges halv sjukpenning.

Reglerna för föräldrapenning ändras så att det framgår att de nya sjukpenningreglerna inte gäller här.

Tillfällig föräldrapenning utges till försäkrad med inkomst av anställning enligt samma beräkning som gäller för korta sjukfall och också för tiden efter de första 14 dagarna.

Reglerna för arbetsskadeförsäkringen anpassas till de som gäller för sjukpenningförsäkringen.

Reglerna för dagpenning till värnpliktiga m.fl. ändras så att de framgår att de nya reglerna för korta sjukfall inte gäller.

1988-01

Ändrade regler för beräkning av basbelopp införs.

Den allmänna sjukvårdsersättningen till sjukvårdshuvudmännen är fastställd för åren 1988 och 1989.

Patientavgifterna enligt läkarvårds- och behandlingstaxorna höjs med 5 kr.

Tandvårdstaxan höjs.

Nya regler gäller för värderingen av naturaförmåner vid beräkning av SGI och PGI.

Sjukhusavdrag enligt sjukpenningreglerna görs också på föräldrapenningen. Hel föräldrapenning skall dock alltid ges ut med minst 60 kr.

Alla kommunerna skall utge kommunalt bostadstillägg. Övre gränsen för rätt till statsbidrag höjs med 700 kr per månad.

Sjukförsäkrings-, arbetsskade- och arbetsmarknadsavgifterna höjs medan den allmänna löneavgiften sänks i motsvarande grad.

Reglerna om omprövning ändras, socialförsäkringsnämnderna skall inte längre ompröva sina egna beslut men i gengäld ompröva vissa beslut som tidigare fattats av tjänsteman.

Flerbarnstillägget höjs fr.o.m. det fjärde barnet till 160 % av barnbidragsbeloppet.

Tjänsteman på försäkringskassan får möjlighet att efter regeringens föreskrift avgöra arbetsskadeärenden av enkel beskaffenhet som tidigare avgjorts av socialförsäkringsnämnd.

1988-02

Läkarvårds- och behandlingstaxorna höjs.

Överenskommelse mellan Sverige och Algeriet om sjukvårdsförmåner träder i kraft (SFS 1987:1325).

1988-04

Bestämmelserna om sex korta fall som förutsättning för prövning av läkarintygsföreläggande slopas.

Överenskommelse mellan Sverige och Quebec om social trygghet träder i kraft SFS 1988:100).

1988-05

Ny konvention mellan Sverige och Storbritannien och Nordirland träder i kraft och ersätter konventionen från 1956 (SFS 1988:106).

1988-06

Tillämpningsöverenskommelse om sjukvård under tillfällig vistelse i DDR träder i kraft.

1988-07

Bestämmelserna om utmätning utvidgas till att också gälla ersättning på grund av utbildning, arbetslöshet och värnpliktstjänstgöring m.m.

Arvodena i läkarvårds- och behandlingstaxorna höjs.

Nya ersättningsregler gäller inom tandvården för ädla metaller, svinn och inläggningsterapi samt för beslut om anslutning av tandläkare till försäkringen.

Egenavgiften för prisnedsatta läkemedel, preventivmedel och livsmedel höjs till högst 65 kr.

Ungdomar som är under 16 år och förvärvsarbetar kan få sjukpenning.

Väntetiden innan ny SGI och årsarbetstid börjar gälla förkortas till 14 dagar.

Tillfällig föräldrapenning får betalas ut under högst 90 dagar per barn och år. De sista 30 dagarna kan dock inte betalas på grund av ordinarie vårdares sjukdom eller smitta.

För barn som är yngre än 240 dagar kan tillfällig föräldrapenning betalas ut endast om barnet vårdas på sjukhus eller tillsynen av barnet är stadigvarande ordnad (t ex genom daghem) och föräldern behöver avstå från förvärvsarbete för att vårda barnet.

Vårdbidraget ändras:
– fjärdedels vårdbidrag införs och kan också det grundas på det sammanlagda behovet av tillsyn och vård samt merkostnader för flera handikappade barn
– avlider ett barn kan ett halverat vårdbidrag utges i högst åtta månader
– vårdbidrag skall inte dras in om barnet vårdas på sjukhus eller annan institution under kortare tid än 6 månader.

Änkor som har änkepension efter maken får pensionstillskott även om maken en gång begärt undantagande från ATP.

Kravet på skriftlig ansökan om höjt kommunalt bostadstillägg p.g.a. ökad bostadskostnad har slopats.

Frivillig sjukpenningförsäkring träder i kraft respektive ändras efter 14 dagars väntetid.

KAS höjs till 149 kr per dag.

Utbildningsbidragsbeloppen per dag höjs till 181 kr, 255 kr och 425 kr och skall minskas om lön m.m. Utgår på grund av utbildningen.

Konventionen om social trygghet mellan Sverige och Luxemburg träder i kraft (SFS 1988:350).

1988-10

Bilstödet för handikappade förs över till försäkringskassorna och förbättras:
– bilstödet kan utges till – förutom som tidigare till den som förvärvsarbetar eller studerar – den som haft bilstöd men förtidspensionerats, övriga i åldern 18–49 år som själv kör bil, föräldrar med barn under 18 år och föräldrar med handikappat barn under 18 år
– bilstödet består av grundbidrag, högst 50 000 kr, inkomstprövat anskaffningsbidrag samt anpassningsbidrag
– bilstöd kan i princip lämnas vart sjunde år.

Ålderspension kan utges utan ansökan.

1988-11

Tandvårdstaxan kompletteras med bilaga C innehållande taxerubriker och arvoden för vissa käkbensförankrade broar.

1989-01

Ändrade regler för beräkning av basbelopp införs. Basbeloppet höjs till 27 900 kr.

RFFS 1988:35 om beräkning av pensionsgrundande inkomst vid skogskörslor.

Systemet med omyndigförklaringar upphör och ersätts med en ny form av hjälp och stöd kallad förvaltarskap.

I den allmänna sjukvårdsersättning till sjukvårdshuvudmännen skall också ingå ersättning för vård vid de enskilda sjukvårdsinrättningar som finns uppförda på RFV:s sjukhusförteckning. Dessa förutses få ersättning genom vårdavtal.

Det s.k. avgiftsfria året vid sjukhusvård för pensionärer med hel ålderspension avskaffas. Ett nytt avgiftssystem som också omfattar utförsäkrade förtidspensionärer införs. Avgiften skall utgöra 1/3 av summan av pensionsförmånerna, dock högst 55 kr, och tas ut genom avdrag vid utbetalningen av dessa förmåner.

Patientavgiften för offentlig läkarvård höjs till 60 kr och för sjukvårdande behandling till 35 kr. Även avgiften för hembesök och telefonrådgivning höjs.

Ersättningen för offentlig och privat tandvård höjs med 6 %.

Avgifterna för den frivilliga sjukpenningförsäkringen höjs.

Flerbarnstillägget höjs för fjärde barnet till 190 % av helt barnbidrag, för femte barnet till 240 % och utges med 160 % för varje ytterligare barn.

Det kontanta arbetsmarknadsstödet (KAS) höjs till 158 kr per dag. Bestämmelserna om karenstid upphör att gälla.

Utbildningsbidragets dagpenningbelopp har höjs till 450, 270 resp. 191 kr.

Retroaktivtiden för handikappersättning förlängs från 3 månader till 2 år.

En förenklad metod införs för beräkning av arbetsskadesjukpenning retroaktivt.

Arbetsskador till följd av buller eller asbest får avgöras av tjänsteman.

Försöksverksamheten med 1/4 och 3/4 sjukpenning (10 kommuner i 3 län berörs) och reseersättning i stället för sjukpenning (gäller hela landet) förlängs t o m den 30 juni 1990.

Adoptionskostnadsbidrag lämnas vid adoption av utländska barn som kommit till Sverige efter den 30 juni 1988. Bidraget utges med hälften av adoptionskostnaden, dock högst med 20 000 kr och är inte skattepliktig inkomst.

1989-05

Försäkringskassan får besluta om befrielse helt eller delvis från avgift för sjukhusvård. Bestämmelsen gäller retroaktivt fr.o.m. den 1 januari 1989.

Överenskommelse mellan Sverige och Australien om sjukvård åt tillfälliga besökande träder i kraft(SFS 1989:102).

1989-06

För den som har studietids-SGI skall timberäknad sjukpenning enligt AFL och LAF utges även efter den 14:e dagen, men då endast om den försäkrade annars skulle ha förvärvsarbetat.

Ändrade rutiner för beslut om utbildningsbidrag börjar gälla.

Överenskommelse mellan Sverige och Polen om sjukvårdsförmåner träder i kraft (SFS 1989:142).

1989-07

Läkarvårds-, tandvårds- och behandlingstaxorna höjs. Patientavgifterna för privat läkarvård och sjukgymnastik höjs.

Bestämmelserna i AFL om sjukvårdsersättning för utlandssvenskar slopas.

Reglerna för fastställande av sjukpenninggrundande inkomst för försäkrad som fyllt 65 år ändras.

Lag om särskilda inskolningsplatser hos offentliga arbetsgivare ersätter den tidigare lagen om ungdomslag.

Sjukpenning enligt AFL och LAF skall timberäknas under de första 14 dagarna av ett sjukfall även när den försäkrade är föremål för rehabilitering.

Sjukpenningavdrag kan göras vid s.k. kontraktsvård också för tid när staten svarar för vårdkostnaden.

Föräldrapenning får utges för 450 dagar varav 90 enligt garantinivån. Enligt övergångsregel gäller förlängningen med 90 dagar enligt sjukpenningnivån för barn födda under oktober 1988 och senare. För barn födda under augusti och september gäller en förlängning med 30 respektive 60 dagar. Vid flerbarnsfödsel gäller det utökade antalet endast ett barn.

Det statliga arbetsgivarinträdet slopas för föräldrapenning vid barns födelse liksom för anställda vid stiftsnämnderna.

Ändring av hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg skall gälla fr.o.m. den månad under vilken de förhållanden uppkommit som föranleder ändringen, om förhållandena avser hela den månaden.

Inkomst- och förmögenhetsprövningen för KBT ändras. Löneinkomster undantas vid inkomstprövningen. Förmögenhetsvärdet av en fastighet beaktas endast till den del det överstiger 400 000 kr.

KBT kan utges för gruppboende psykiskt utvecklingsstörda.

Vid beräkning av bilstöd till handikappade skall vuxenstudiebidrag och utbildningsbidrag tas med som inkomst. Bilstöd till förälder med handikappat barn utges oavsett barnets ålder.

Delpensionsförsäkringen har anpassats till ändringen av arbetsvillkoret inom arbetslöshetsförsäkringen.

Arbetsskadeärenden som är recidiv inom ett år får avgöras av tjänsteman.

En arbetsmiljöavgift införs. Samtidigt ändras reglerna om socialavgifter.

Reglerna för utbildningsbidrag ändras på ett flertal punkter, bl.a. höjs traktamentet för kursdeltagare som studerar utanför hemorten till 80 kr per dag.

Enligt ny lag om ersättning till smittbärare slopas den nuvarande uppdelningen mellan tillfälliga och kroniska smittbärare. För båda kategorierna utger försäkringskassan ersättning i form av hel eller halv smittbärarpenning, beräknad enligt inkomstbortfallsprincipen, som regel med ett belopp motsvarande sjukpenning och sjukpenningtillägg enligt AFL.

Lagen om ersättning och ledighet för närståendevård träder i kraft. Förutsättningarna för att få närståendepenning är:
– att en svårt sjuk person vårdas av närstående
– att båda måste vara inskrivna i försäkringskassan och
– att vården ges i ett enskilt hem i Sverige

Närståendepenningens storlek är lika med den sjukpenning som utges under de första 14 dagarna av ett sjukfall och kan betalas ut under 30 dagar sammanlagt för den person som vårdas.

1990-01

Pensionstillskott (PTS) höjs till 50 % av basbeloppet (100 % av basbeloppet för den som har förtidspension/sjukbidrag).

Den övre hyresgränsen för KBT höjs till 1 700 kr/mån för en ogift pensionär och 1 850 kr/mån för makar.

Ändrade regler gällande efterlevandepension:
– barntillägg och hustrutillägg upphör. Övergångsbestämmelser finns som medger utbetalning efter 1990-01
– barnpension (gäller både folk- och tilläggspension) utbetalas tills barnet fyller 18 år. Studerar barnet vid grund- eller gymnasieskola kan barnpension utges fr.o.m. juni månad det år barnet fyller 20 år. Om barnet är utländsk medborgare gäller att barnpension kan betalas ut om den avlidne föräldern omedelbart före sin död hade varit bosatt i Sverige minst sex månader och barnet vid dödsfallet var bosatt i Sverige eller om barnet är bosatt i Sverige sedan minst sex månader och barnet eller den avlidne föräldern vid dödsfallet var bosatt i Sverige.
– omställningspension, utbetalas både till efterlevande man och kvinna. Pensionen utbetalas under ett år.
– förlängd omställningspension kan utbetalas i de fall den efterlevande har den rättsliga vårdnaden om barn under tolv år som vid dödsfallet stadigvarande vistades i makarnas hem.
– särskild efterlevandepension utges till efterlevande som under en längre tid varit borta från arbetsmarknaden och har svårigheter med att erhålla ett arbete. Pensionen kan utges tills den efterlevande fått ett arbete.

Övergångsbestämmelser
– kvinnor, födda 1929 eller tidigare, får rätten till änkepension helt prövad enligt tidigare bestämmelser
– kvinnor, födda mellan 1930 och 1944, har rätt till änkepension enligt tidigare bestämmelser tills de fyller 65 år. Därefter samordnas änke-ATP med egen ATP.
– kvinnor, födda 1945 eller senare, kan också beviljas änkepension enligt gamla bestämmelserna. Änkepensionen beräknas i relation till den ålderspension som mannen hade tjänat in inom ATP till och med 1989. När kvinnan fyller 65 år sker en samordning mellan omställnings-/särskild efterlevande-, änke- och egenpensionen.

Ändrade regler gällande efterlevandelivränta enligt lagen om arbetsskadeförsäkring (LAF).

De nya reglerna om efterlevandelivränta i LAF har anpassats till nya regler om efterlevandepension i AFL vilket innebär att tyngdpunkten läggs på barnlivräntor.

Livränta till efterlevande barn betalas ut tills barnet fyller 18 år men kan utges tills barnet fyller 20 år om det studerar.

Omställningslivränta, förlängd omställningslivränta och särskild efterlevandelivränta kan utgå till efterlevande make enligt samma förutsättningar som i AFL.

De nya bestämmelserna i LAF tillämpas på dödsfall till följd av en arbetsskada som inträffat efter den 1 januari 1990.

Kvinnor födda 1944 eller tidigare får enligt övergångsbestämmelserna livränta enligt äldre regler även om mannen avlidit till följd av en arbetsskada som har inträffat 1990 eller senare.

Det kontanta arbetsmarknadsstödet höjs till 174 kronor per dag.

Utbildningsbidragets dagpenningbelopp höjs till 495, 297 resp. 210 kronor.

Fyra nya åtgärder införs i tandvårdstaxan för att möjliggöra debitering av kronor och broar i titan och käkbensförankrade broar i annat material än ädelmetall.

Allmänt barnbidrag höjs till 6 720 kronor om året.

Förlängt barnbidrag höjs till 560 kronor i månaden.

Nya regler för utbetalning av bidragsförskott, förlängt bidragsförskott och särskilt bidrag till vissa adoptivbarn när båda föräldrarna är underhållsskyldiga och när barnet är berättigat till barnpension. Någon sänkning till 30 % skall inte längre ske, utan bidragen betalas ut med 40 % av basbeloppet i förhållande till varje förälder.

1990-07

Läkarvårds-, tandvårds- och behandlingstaxorna höjs.

De särskilda ersättningsreglerna för konvalescentvård (från försäkringskassan) avskaffas. Rätten till ersättning från försäkringskassan för resekostnader i samband med vård vid dessa förtecknade konvalescenthem bibehålls. Bestämmelserna i LAF korresponderar med motsvarande bestämmelser i AFL.

Ändring av RFFS 1988:9. Även beslut om anslutning av heltidsverksamma vid odontologisk fakultet delegeras till försäkringskassan.

Patientavgift vid inköp av läkemedel höjs till 75 kr. Lag (1981:49) om begränsning av läkemedelskostnaderna (§ 3) ändras.

Ändring i allmänt råd 1989:9 (sid 64). Specialisttandläkares medverkan i det protetiska arbetet vid käkbensförankrad broprotetik behövs endast vid fastställandet och planeringen av arbetet.

Arvodena för olika typer av läkarutlåtanden höjs till lägst 70 kr. Mer tidskrävande utlåtanden och arbetsskadeutlåtanden sammanförs till en typ av utlåtanden.

Ny taxegrupp (nr 7) införs i läkarvårdstaxan för speciellt krävande åtgärder och behandling som utförs av legitimerad psykoterapeut ersätts enligt särskilda regler.

Havandeskapspenningen får ytterligare ersättningsnivåer. Förutom hel och halv havandeskapspenning kan även 3/4-dels och 1/4-dels ersättning betalas. Gäller även smittbärarersättning.

Reseersättning i stället för sjukpenning permanentas. Ersättningen begränsas till högst det s.k. sjukpenningtaket per dag, f.n. 549 kronor. Ersättningstaket gäller även om den försäkrade endast arbetar en del av dagen och för resterande tid uppbär partiell sjukpenning.

Möjlighet till 3/4-dels och 1/4-dels sjukpenning införs.

Sjukhusvårdsavdraget på sjukpenning höjs till 65 kronor.

Utbildningsbidragets traktamentsbelopp höjs från 80 kr/dag till 90 kr/dag och r reseersättning för kostnader för resor med egen bil höjs från högst 90 öre/km till högst 120 öre/km.

Den tillfälliga föräldrapenningen byggs ut med ytterligare 30 dagar och omfattar nu totalt 120 dagar.

Föräldrapenningen minskas med 65 kr (tidigare 55 kr) för varje dag som den försäkrade vårdas på sjukhus.

AFL 3 kap 5 § ändras så att utbildningsarvode vid vissa lärarutbildningar ingår i studiestödslagens system av studiestöd. Detta innebär att reglerna om vilande SGI och studietids-SGI skall gälla. CSN övertar handläggning och utbetalning samt aviserar RFV.

Försäkringskassorna får möjlighet att köpa rehabiliteringstjänster av yrkesinriktad karaktär. Köpen belastar anslaget D1 bidrag till sjukförsäkringen och inkomsttitel 1221 sjukförsäkringsavgifter netto. För budgetåret 1990/91 anslås 500 milj. kr.

Den som deltar i arbetsmarknadsutbildning eller är inskriven vid arbetsmarknadsinstitut eller genomgår arbetsprövning eller arbetsträning, som har godkänts av en allmän försäkringskassa, har samma arbetsskadeskydd som den som förvärvsarbetar.

Bestämmelserna om "vilande förtidspension" ändras. Möjligheten för den försäkrade att använda förenklat ansökningsförfarande ökas från två till fem år från den tidpunkt då pensionen drogs in eller minskades.

Riksförsäkringsverkets kungörelse om bedömning av rätten till förtidspensionen för de som anställts för skyddat arbete hos Samhall upphör att gälla.

Påslagsfaktorn vid uppskjutet uttag av ålderspension höjs från 0,6 % till 0,7 % per månad som pensionen skjuts upp efter 65-årsmånaden.

Pensionstillskottets påverkan av ett tidigare undantagande av ATP avskaffas, dvs. ATP, som skulle ha utgått om undantagande inte hade ägt rum, beaktas inte längre vid beräkningen av pensionstillskott. Ändringen påverkar även beräkningen av KBT, hustrutillägg och bilstöd.

1990-09

Den som deltar i vidgad arbetsprövning efter beslut av länsarbetsnämnden får samma arbetsskadeskydd som den som förvärvsarbetar.

1991-01

Den statliga regleringen av patientavgifterna inom offentlig hälso- och sjukvård slopas. Ansvaret för dessa avgifter tas över av sjukvårdshuvudmännen. Även patientavgifterna för privat läkarvård och sjukvårdande behandling beslutas av sjukvårdshuvudmännen.

Högkostnadsskyddet får en ändrad utformning. Från att ha varit baserat på antal besök och läkemedelsinköp sätts ett egenkostnadstak om högst 1500 kronor inom en tolvmånadersperiod. Sjukvårdshuvudmannen kan besluta om ett lägre högkostnadstak. l5-kortet försvinner och ersätts av ett högkostnadskort/kvittosystem.

Arbetsgivarinträde upphör för främst lärare till följd av att dessa fr.o.m. den 1 januari 1991 har kommunalt reglerade anställningar. Ändring i SFS 1984:1014.

Utbildningsbidragets dagpenningbelopp höjs till 543, 326 respektive 230 kronor.

Det kontanta arbetsmarknadsstödet KAS höjs till 191 kronor.

Som sjukpenninggrundande inkomst (SGI) räknas all kostnadsersättning som inte undantas vid beräkning av preliminärskatt (enligt 10 § uppbördslagen 1953:272). Viss justering gjordes redan 1990-01, ändring av RFFS 1981:5 2 §.

AFL 2 kap 11 § ändrad så att den tidsangivelse på nittio dagars sjukskrivning i följd som ett villkor för att försäkringskassan skall undersöka om rehabiliterande åtgärder skall vidtas, har tagits bort.

Från och med januari 1991 höjdes handikappersättningen från 65, 50 eller 34 % till 69, 53 eller 36 %.

På grund av höjningen av pensionstillskottet fr.o.m. 1991-01 höjdes också vårdbidraget. Dessutom höjdes procentsatserna för merkostnadsdelen av vårdbidraget från 17, 34, 50 eller 65 % till 18, 36, 53 eller 69 %.

Särskilt pensionstillägg till folkpension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn.

Till de pensionärer, som har folkpension i form av ålderspension, kan ett särskilt pensionstillägg betalas ut. En grundläggande förutsättning för att få tillägget är att pensionären i egenskap av förälder har vårdat ett sjukt eller handikappat barn under minst 10 vårdår och då avstått från förvärvsarbete och därmed ej erhållit pensionspoäng. Barnet måste under den tid som ansökan avser ha uppburit hel förtidspension/helt sjukbidrag samt handikappersättning, eller enligt tidigare bestämmelser, invaliditetstillägg eller invaliditetsersättning. Vårdår kan tillgodoräknas fr.o.m. 1964. Ersättning baserad på minst 10 vårdår och max 15 vårdår kan utgå med belopp på 25–50 % av basbeloppet. Nya regler för inkomstbeskattning, slopat extra avdrag för nedsatt skatteförmåga samt ny beräkning av särskilt grundavdrag för pensionstagare.

Fr.o.m. januari 1991 höjdes pensionstillskottet från 50 % av basbeloppet till 54 % för den som uppbär ålderspension, förtidspension, omställningspension eller särskild efterlevandepension och från 100 % av basbeloppet till 104 % för den som har hel förtidspension.

Allmänt barnbidrag höjs till 750 kronor i månaden.

Förlängt barnbidrag höjs till 750 kronor i månaden.

Flerbarnstillägg lämnas med belopp som motsvarar ett helt barnbidrag för det fjärde barnet och etthundrafemtio procent av ett helt barnbidrag för det femte barnet och varje ytterligare barn.

Från och med inkomståret 1991 slopas rätten att vid deklarationen göra avdrag för underhållsbidrag till barn. Med anledning av detta sänks de underhållsbidrag som avser februari månad 1991 och senare. Sänkningen blir i allmänhet 75 kronor per månad och barn. Är underhållsbidraget lägre än 250 kronor per månad blir sänkningen mindre. Sänkningen skall göras innan höjningen sker enligt indexlagen.

1991-02

Underhållsbidrag som har bestämts före 1990-11-01 räknas upp med 8 %.

1991-03

Kompensationsnivåerna sänks för sjukpenning. Den lägre ersättningen gäller även havandeskapspenning, närståendepenning, smittbärarpenning, yrkesskadesjukpenning och sjukpenning inom den s.k. samordningstiden enligt lagen om arbetsskadeförsäkring. De nya kompensationsnivåerna är:

– 65 % för de tre första dagarna med ersättning
– 80 % fr.o.m. fjärde dagen med ersättning och
– 90 % fr.o.m. 91:a dagen i ersättningsperioden.

Den som ofta är sjuk kan ansöka hos försäkringskassan om att få sjukpenning med 80 % redan från första dagen i varje sjukperiod.

För de första 90 dagarna av en sjukperiod skall sjukpenningen minskas om den försäkrade för samma tid som sjukpenningen avser får sjuklön från sin arbetsgivare eller ersättning från avtalsförsäkring med mer än 10 % av de lön han skulle ha haft om han inte blivit sjuk. Fr.o.m. 91:a dagen minskas sjukpenningen med det belopp som motsvarar sjuklönen/avtalsersättningen.

För inkomstdelar som ligger över det s.k. SGI-taket (7,5 basbelopp) får sjuklön/avtalsersättning utges för de första tre dagarna med sjukpenning med 75 % av den del av lönen som överstiger taket och för tid därefter med 90 % utan att sjukpenningen minskas.

Tillfällig föräldrapenning utges med 80 % för de första 14 ersättningsdagarna per barn och år och för tid därefter utges 90 %. (Som ersättningsdag räknas t ex två halva dagar med tillfällig föräldrapenning)

1991-05

För att kompensera pensionärer med låg eller ingen ATP för de ökade boendekostnader som skattereformen medfört införs ett särskilt kommunalt bostadstillägg. Tillägget, som är en inkomstprövad förmån, betalas utan särskild ansökan ut till pensionärer som redan har kommunalt bostadstillägg. Storleken av tillägget utgörs av skillnaden mellan pensionärens inkomster efter avdrag för skälig bostadskostnad, och socialbidragsnormen.

1991-07

Taxenivån höjs i behandlingstaxan och tandvårdstaxan.

Behandlingstaxans tidstillägg utvidgas till att omfatta behandling av patienter med diagnoserna Bechterews sjukdom och reumatoid artrit.

En ytterligare nivå införs i tandvårdstaxans högkostnadsskydd. Patienten betalar 60 % av kostnaderna upp till 3 000 kronor. Av kostnaderna som överstiger 3 000 kronor men inte 7 000 kronor betalar patienten 50 % och för kostnaderna från 7 000 kronor betalar patienten 25 %.

Avgiftsfri tandvård enligt tandvårdstaxans 9§ utökas att även omfatta patienter som är muntorra på grund av Sjögrens syndrom.

Garantiförsäkringen blir en del av tandvårdsförsäkringen.

I tandvårdstaxan införs en möjlighet för tandläkare att med sjukvårdshuvudmannen avtala om andra ersättningsregler än de som följer av tandvårdstaxan.

Ändring av RFFS 1980:22. En begränsning av behandlingsperiodens längd till ett år med undantag för tandregleringsfall har införts. Undantag skall kunna göras vid tandläkares eller försäkrads långvariga sjukdom eller annat oförutsett hinder.

I RFFS 1980:22 införs en ny regel avseende implantationsprotetik vilken innebär att sådan behandling alltid skall förhandsprövas i två steg.

Möjligheten till partiella implantat begränsas.

Kvicksilverförgiftning tas bort som skäl för avgiftsfri tandvård.

Kravet på specialisttandläkarundersökning vid utbyte av amalgamfyllningar i vissa fall tas bort.

Med anledning av ovan nämnda ändringar inom tandvårdsområdet har ändringsblad till allmänna råd 1989:8 Tandvårdsförsäkringen givits ut.

Värnpliktiga som förvärvsarbetar under sin grundutbildning kan få sjukpenning men på motsvarande villkor som studerande med studiestöd.

Utbildningsbidrag:
– dagpenningen höjs till 326 kr för kursdeltagare som är under 20 år och inte medlem av a-kassa om han går i upphandlad utbildning
– ersättning för kostnader för studieresa vid AMI lämnas för styrkta nattlogikostnader, som är skäliga med hänsyn till prisläget på orten.

Försäkringskassan kan ge bidrag till en försäkrad eller en arbetsgivare för sådana individanpassade arbetshjälpmedel som möjliggör för en försäkrad med funktionsnedsättning efter långvarigt sjukdomstillstånd att fortsätta sin yrkesverksamhet. Bidrag kan också ges för arbetshjälpmedel som behövs i förebyggande syfte. Försäkringskassan tar över ansvaret för bidragen från Arbetsmarknadsverket, som behåller ansvaret för de som inte har anställning.

Riksförsäkringsverkets kungörelse (RFFS 1978:32) om sjukpenning vid arbetsvård upphör att gälla.

Höjda bidrag och ändrade inkomstgränser för bilstöd:
– helt grundbidrag 60 000 kr
– halvt grundbidrag 30 000 kr
– anskaffningsbidrag 40 000 kr
– ändrad skala för det inkomstprövade anskaffningsbidraget
– max bilstöd 100 000 kr

I och med höjningen av grundbidrag för fordon höjs även bidraget för köp av motorcykel eller moped.

Ändring i reglerna för statligt personskadeskydd (LSP). Möjlighet att utge sjukpenning enligt LSP även under de första fjorton dagarna av ett sjukfall när en värnpliktig hemförlovats p.g.a. sjukdom/skada och är arbetslös.

Den s.k. ettårsregeln i barnbidragslagen byts ut mot en sexmånadersregel, dvs. ett barn som lämnar Sverige skall inte anses bosatt här i landet om vistelsen är avsedd att vara längre än sex månader. Den som avser att vara utomlands längst sex månader har rätt att få barnbidrag fortlöpande under utlandsvistelsen.

Den utvidgade rätt till barnbidrag vid utlandsvistelse, som nu gäller för barn till präster och missionärer, utvidgas till att omfatta också barn till biståndsarbetare knutna till frivilliga organisationer och barn till medhjälpare till präster och missionärer. Också för dessa grupper kommer i fortsättningen en treårsgräns för barnbidrag vid utlandsvistelse att gälla.

Maximigränsen för bidrag vid utländska adoptioner höjs från 20 000 kr till 24 000 kr.

Fr.o.m. den 1 juli 1991 höjdes avgiften vid sjukhusvård för pensionärer som har hel ålderspension, hel förtidspension eller helt sjukbidrag från högst 55 kronor per dag till högst 65 kronor per dag. Från samma tidpunkt gäller också att den som har hel förtidspension eller helt sjukbidrag skall betala avgift vid sjukhusvård från och med den första vårddagen. Det s.k. friåret försvinner.

Ändrad beräkning av särskilt grundavdrag för pensionstagare med reducerad pension.

1991-08

Tilläggsöverenskommelse till konventionen mellan Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland om social trygghet (SFS 1991:1183, 1991:1184).

1991-10

Möjligheten att beviljas förtidspension på rent arbetsmarknadsmässiga grunder togs bort. Övergångsbestämmelser finns, som säger att försäkrad, som blev uppsagd p.g.a. arbetsbrist före 1990-01-01, fortfarande omfattas av äldre bestämmelser.

1991-12

Konvention mellan Sverige och Kap Verde om social trygghet träder i kraft (SFS 1991:1333).

1992-01

Nya regler för statsbidrag till företagshälsovård.

Sjukvårdshuvudmannen tar över ersättningen för sjukresor (gäller ej vid godkänd arbetsskada och i samband med smittbärarersättning).

Läkarvårdstaxan höjs.

Läkare med specialistbehörighet och tillika examen i ortopedisk medicin får tillämpa vissa av åtgärderna i förteckningen över särskilt krävande behandlingar.

Gällande vikariatsregler för läkare skärps så att vikarien måste ha samma specialitet samt arbeta i samma lokaler.

Två nya styckeprisåtgärder, 675 och 676, vid behandling med singel- eller delimplantat införs i Bilaga IV till tandvårdstaxan.

Arbetsgivare betalar ersättning vid sjukdom till de anställda för de första fjorton dagarna av en sjukperiod (sjuklön). Sjuklönen för de första tre ersättningsdagarna i varje sjuklöneperiod är 75 % av den lön och andra anställningsförmåner som den anställde går miste om till följd av sjukdomen. För de återstående dagarna i sjukperioden är sjuklönen 90 %.

Små företag med en lönesumma (exkl. sociala avgifter) på högst 90 basbelopp får möjlighet att försäkra sig hos försäkringskassan mot onormalt höga kostnader till följd av hög sjukfrånvaro.

Anställda med särskilt omfattande korttidsfrånvaro på grund av sjukdom kan hos försäkringskassan ansöka om att sjuklönen skall vara 90 % redan från första dagen i sjuklöneperioden.

En rätt införs att få sjukpenning för att genomgå medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering som syftar till att förebygga sjukdom m.m.

Rätten till fjärdedels sjukpenning begränsas till 365 dagar i en följd.

Väntetiden för SGI tas bort. SGI träder således i kraft den dag försäkringskassan får kännedom om inkomst- eller arbetstidsändringen.

Med anledning av att sjukreseförordningen upphör hänvisas i verkets föreskrifter om ersättning för resa till och från arbetet i stället för sjukpenning till rehabiliteringsförordningen.

De tre olika nivåerna för utbildningsbidrag är fr.o.m. 6 januari (första måndagen på nya året) 564, 338, respektive 239 kronor per dag.

Det nya beloppet för kontant arbetsmarknadsstöd är fr.o.m. 6 januari 198 kronor per dag.

Nya regler för betalningsföreläggande i återkravsärenden införs. Reglerna innebär att ansökan i fortsättningen görs hos kronofogdemyndigheten.

Vissa ärenden om återbetalningsskyldighet kan i fortsättningen fattas av tjänsteman i stället för socialförsäkringsnämnd.

3 kap 8 § andra stycket AFL får en ny lydelse. Tidigare har här reglerats rätten till sjukpenning under rehabilitering. Nu regleras hur rätten till sjukpenning i s.k. långa sjukpenningfall skall bedömas.

En ny lagstiftning på rehabiliteringsområdet införs:
– 2 kap 11 § AFL upphör
– ett nytt kapitel som reglerar rehabilitering och rehabiliteringsersättning, kap 22, införs i AFL
– den försäkrade får rätt att få sin möjlighet till rehabilitering prövad – under den tid som en försäkrad deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering har han rätt till rehabiliteringsersättning. Ersättningen består dels av rehabiliteringspenning som är 100 % av den försäkrades SGI dels av särskilt bidrag som är avsett att täcka de kostnader som kan uppstå i samband med rehabiliteringen.
– arbetsgivarna får ett ansvar för att klarlägga den anställdes behov av rehabilitering och för att de åtgärder vidtas som behövs för en effektiv rehabilitering. Arbetsgivaren ansvarar för att en rehabiliteringsutredning genomförs, om det inte är obehövligt, när den anställde varit sjukskriven fyra veckor i följd eller haft upprepad korttidsfrånvaro. Den anställde kan också själv begära att en utredning görs.
– Försäkringskassan ansvarar för att rehabiliteringsverksamheten samordnas och följs upp. – om den försäkrade behöver en rehabiliteringsåtgärd som ger rätt till rehabiliteringsersättning skall försäkringskassan upprätta en rehabiliteringsplan.

RFFS 1979:1 om rehabiliteringsgrupper hos allmän försäkringskassa ersätts av RFFS 1991:27 om samverkansgrupper för rehabilitering hos allmän försäkringskassa.

Med anledning av att rehabiliteringsersättning införs har en förordning om rehabiliteringsersättning och en RFFS om tillämpningen av vissa delar av rehabiliteringsersättningen tillkommit.

En fast åldersgräns, 60 år, för när de s.k. äldrereglerna inom förtidspensionsområdet kan användas har förts in i AFL.

Som följd av de nya bestämmelserna i sjuklönelagen (SjLL) utges ingen ersättning enligt LAF under sjuklöneperioden. En arbetstagare som har en godkänd arbetsskada och råkar ut för ett recidiv erhåller ingen sjukpenning enligt LAF från försäkringskassan under sjuklöneperioden eftersom det är arbetsgivaren som skall svara för sjuklön enligt SjLL. Arbetstagaren kan dock få ersättning enligt LAF för vissa kostnader som uppstår i samband med ett anmält recidiv t.ex. läkarvård, mediciner etc.

Samordningstiden förlängs från 90 till 180 dagar.

Utvidgning av försäkringskassornas skyldighet att tillställa AMF-trygghetsförsäkring beslut i försäkringsärenden. (Ändring i RFFS 1979:20).

Behörighetsreglerna i 8 kap 4 § LAF utökas.

Ändring i Förordningen (1977:284) om arbetsskador och statligt personskadeskydd 2 § utvidgas och arbetsskadeförsäkringen gäller även den som före antagning till arbetsmarknadsutbildning eller inskrivning vid arbetsmarknadsinstitut efter beslut av länsarbetsnämnden deltar i obligatoriskt studiebesök eller besök för kartläggning av sökandes yrkeskunskaper, eller deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering enligt 22 kap AFL.

Administration av familjebidrag till värnpliktiga m.fl. förs över från försvarets civilförvaltning (FCF) och kommunerna till riksförsäkringsverket och försäkringskassorna.

Riksförsäkringsverket och försäkringskassan tar från kommunerna och FCF över ansökan, beviljande och utbetalning av familjebidrag – ändrade regler för familjebidrag i vissa fall.

Möjlighet finns att samtidigt uppbära halv förtidspension/sjukbidrag och förtida uttag av halv ålderspension.

Utskicket av insättningsbesked begränsas. Besked sänds första gången pensionen/livräntan sätts in på kontot, i januari varje år, när något belopp ändras och när kontot ändras.

Särskild inkomstskatt (definitiv källskatt) införd för pensionstagare bosatta utomlands.

1992-05

Administration av nytt bidrag Särskilt bidrag till ensamstående med barn fr.o.m. den 1 maj 1992. Utbetalning sker för bidragsåren 1991 och 1992 respektive bidragsperioden den 1 januari–30 juni 1993.

1992-06

Möjlighet att ta ut en fjärdedels ålderspension.

1992-07

Patientens del av tandvårdskostnaderna höjs från 60 % till 70 % för behandlingar som understiger 3 000 kronor.

Tandvårdsförsäkringen omfattar endast halva kostnaden för ädelmetaller.

För läkemedel införs ett nytt system där patienten betalar högst 120 kronor för det första läkemedlet i en förskrivning och 10 kronor för varje ytterligare läkemedel i förskrivningen.

Ändrade regler för utbyte av föräldrapenning mot sjukpenning och tillfällig föräldrapenning:
– utbyte av föräldrapenning mot sjukpenning kan endast ske om föräldern p.g.a. sjukdom inte kan vårda barnet
– utbyte av föräldrapenning mot tillfällig föräldrapenning kan endast ske om barnet vårdas på sjukhus.

I lagen om ersättning och ledighet för närståendevård har ändring gjorts så att närståendepenning kan betalas ut även om vården av den svårt sjuke äger rum på sjukhus eller annan institution och inte som tidigare bara vid vård i hemmet eller annan enskild bostad.

Vårdbidraget höjs så att helt vårdbidrag motsvarar 250 % av basbeloppet med motsvarande beloppshöjningar vid partiella förmåner. Ändringen innebär att vårdbidraget skall relateras till basbeloppet enligt 1 kap 6 § AFL.

Vårdbidrag kan utges på en ny förmånsnivå, nämligen tre fjärdedelar av helt vårdbidrag.

Merkostnadsersättning med 18, 36, 53 eller 69 % av basbeloppet kan betalas ut utöver annars gällande maximibelopp för vårdbidrag.

Barnbidrag och förlängt barnbidrag lämnas inte för den tid då dagbidrag utges för barnet.

För bidragsförskott, förlängt bidragsförskott och särskilt bidrag till vissa adoptivbarn införs samma begränsning i tid under vilken bidrag kan utgå under utlandsvistelsen som beträffande barnbidrag. Det betyder att barn som lämnar Sverige inte skall anses bosatta här och vara berättigade till bidrag vid utlandsvistelse som är avsedd att vara mer än sex månader.

Beloppen för familjepenning höjs till högst 1 642 kronor för barn och till högst 3 285 kronor för en annan person.

Kravet på tio år för rätt till Särskilt pensionstillägg (SPT) sänks till sex år. Vårdrekvisitskravet ändras så tillvida att vistelse i skola, daghem, dagcenter o. dyl. inte påverkar rätten till SPT om föräldern under dygnet i övrigt vårdar barnet.

Vid beräkning av avgiften för sjukhusvård för pensionärer som har hel ålderspension eller hel förtidspension/sjukbidrag skall fr.o.m. juli hänsyn tas också till omställningspension och änkepension enligt äldre lagstiftning.

1992-11

Överenskommelse (SFS 1992:996) mellan Sverige och Kroatien om tillämpning av konventionen mellan Sverige och Jugoslavien om social trygghet träder i kraft. Överenskommelsen tillämpas fr.o.m. den 16 januari 1992.

1993-01

Allmän sjukförsäkringsavgift skall betalas med 0,95 % (lag 1992:1745).

Lagen om begränsning av läkemedelskostnader ändras så att Riksförsäkringsverket dels skall fastställa priser på läkemedel, dels fastställa högsta rabattgrundande pris (referenspris) på vissa läkemedel.

Läkarvårdstaxan prolongeras att gälla t.o.m. utgången av år 1993.

Utbildningsbidragets dagpenningbelopp höjs till 598, 358 respektive 253 kronor.

Det kontanta arbetsmarknadsstödet (KAS) höjs till 210 kronor.

Begränsningsregeln (365 dagar) för rätten till fjärdedels sjukpenning upphör.

Ändringar i Lag om arbetsskadeförsäkring (LAF):
– 2 kap 1 § ändras så att kravet på skadlighet hos en faktor i arbetsmiljön höjs från sannolikhet till hög grad av sannolikhet. Det anges också direkt i lagtexten att vissa skador av psykisk eller psykosomatisk natur inte omfattas av LAF.
– 2 kap 2 § ändras så att kravet på orsakssamband mellan skadlig inverkan i arbetet och den försäkrades skada skärps så att samband skall anses föreligga bara om övervägande skäl talar för det.
– förändringar i beräkningen av livränta. Ändringarna i 4 kap 5–6 §§ innebär att endast ett livränteunderlag skall fastställas. I 4 kap 12 § anges att livränta får omprövas om ett löneavtal har träffats efter det att beslut om livränta har fattats i fall då avtalet omfattar den tidpunkt fr.o.m. vilken livräntan första gången har utgetts. Begäran om omprövning måste göras inom två år från det att försäkringskassan fattat det beslut som begärs omprövat.

Övergångsregler:
– äldre bestämmelser skall tillämpas för skador som har inträffat före 1993-01-01 och som anmälts till försäkringskassan före den 1 juli 1993. Arbetsskador som har godkänts enligt äldre bestämmelser skall bedömas enligt dessa även i fortsättningen.

Särskilt bidrag till ensamstående med barn förlängs t.o.m. utgången av år 1993. Bidraget blir 1 800 kronor och ansökan skall göras senast 1 februari 1994.

Det särskilda kommunala bostadstillägget förlängs att gälla till utgången av år 1993.

Staten står för hela kostnaden av det särskilda kommunala bostadstillägget under 1993.

Kommunerna får under januari och februari statsbidrag till kommunalt bostadstillägg med 100 % av sina kostnader inom den statsbidragsberättigande delen av KBT

Avdrag för allmän sjukförsäkringsavgift ska göras på delpension, egen arbetsskadelivränta och vårdbidrag.

Pensionsgrundande inkomst beräknas t.o.m. det år man fyller sextiofyra (tidigare särbestämmelser upphör).

Nya folkpensionsregler. Folkpension i förhållande till bosättningsår eller i förhållande till ATP-år.

Ålderspension utan ansökan kan inte tillerkännas i lika stor utsträckning som tidigare m.h.t. att folkpension fr.o.m. 1993-01 tillerkänns i förhållande till bosättnings- eller ATP-år.

Höjd sjukhusvårdsavgift till 75 kronor. Vårdavgiften reduceras till hälften för sådana förtidspensionärer som inte fyllt 40 år. Reduktion görs under de första 30 dagarna under varje vårdperiod.

Ett minskat basbelopp införs. Detta utgörs av basbeloppet minskat med två procent. Det minskade basbeloppet skall användas vid beräkning av folkpension i form av ålderspension, förtidspension och efterlevandepension samt änkepension, barnpension och barntillägg. Vidare skall det minskade basbeloppet användas vid beräkningen av allmän tilläggspension i form av ålderspension, förtidspension och efterlevandepension samt änkepension och barnpension.

Reglerna om samordning av förmåner ändras så att kravet på att avräkning mellan ersättningar, avseende samma tidsperiod skall ske samma månad, slopas.

Pensionstillskottet till förtidspension ändras till 105,5 % av det minskade basbeloppet samt till 55,5 % av det minskade basbeloppet när det gäller pensionstillskott till ålderspension, omställningspension, särskild efterlevandepension eller änkepension.

1993-03

Inkomstavdraget för kommunalt bostadstillägg höjs.

Kommunerna får statsbidrag med 70 % av sina kostnader för kommunalt bostadstillägg (KBT) inom den statsbidragsberättigade delen av KBT, 150–3 000 kronor per månad. Detta under förutsättning att kommunerna ersätter minst 85 % av pensionärens kostnader inom intervallet. Statsbidrag utges inte för de delar av bostadskostnaden som överstiger 95 % i intervallet 150–3 000 kronor.

KBT kan beviljas boende på sjuk- och ålderdomshem under förutsättning att en bostadskostnad fastställs som är oberoende av pensionärens inkomst.

1993-04

En karensdag införs för sjukpenning och sjuklön.

Ett allmänt högriskskydd införs som innebär att en försäkrad kan få högst tio karensdagar under en tolvmånadersperiod. Dagarna sammanräknas för varje arbetsgivare för sig och försäkringskassan för sig.

En återinsjuknanderegel om fem dagar införs. Regeln innebär att en ny sjukperiod som börjar inom fem dagar från det att en tidigare sjukperiod avslutats skall betraktas som en fortsättning på den tidigare sjukperioden när det gäller karensdag, ersättningens storlek och sjuklöneperiodens längd.

En karensdag införs för egenföretagare och inom den frivilliga sjukpenningförsäkringen för de försäkrade som inte väljer en karenstid om 3 eller 30 dagar.

Sjukpenning i förebyggande syfte enligt 3 kap 7b § AFL utges med 80 % även för de tre första dagarna i en sjukperiod. Någon karensdag införs inte för denna ersättning.

Även närståendepenning och smittbärarpenning utges med 80 % för samtliga dagar. Någon karensdag införs inte.

Rehabiliteringspenningen sänks från 100 % till 95 % av den sjukpenninggrundande inkomsten.

1993-06

En ny lag börjar gälla som ger fria sjukvårdsförmåner och läkemedel åt personer som har HIV-smittats av blod eller blodprodukter i den svenska sjukvården.

Tillbakagång till de regler som gällde för beräkning av livränteunderlag och omprövning av livräntor före den 1 januari 1993. En försäkrad som fått sitt livränteunderlag fastställt med tillämpning av de under tiden den 1 januari–31 maj 1993 gällande bestämmelserna har rätt att efter ansökan hos allmän försäkringskassa få sin livränta omprövad enligt de nya bestämmelserna.

1993-07

Tandvårdstaxan höjs.

Ett antal nya åtgärder avseende implantatbehandling i delvis tandlösa käkar införs i bilaga C till tandvårdstaxan (1973:638).

Behandlingstaxan höjs.

Ett särskilt tilläggsarvode införs för särskilt krävande behandling som utförs av sjukgymnaster med fördjupningsutbildning i ortopedisk manuell terapi.

En arbetsgivare vars sammanlagda lönekostnader (exkl. socialavgifter och särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster) under ett kalenderår inte beräknas överstiga 90 gånger det för året gällande basbeloppet får möjlighet att försäkra sig hos försäkringskassan mot vissa semesterlönekostnader enligt semesterlagen.

Den tillfälliga föräldrapenningens två kontaktdagar kan tas ut fr.o.m. det kalenderår som barnet fyller fyra år.

Vissa biståndsarbetare som varit utomlands högst tre år får vid återkomsten till Sverige lägst den SGI som de hade vid utresan. Vid bestämmandet av inskrivningsvillkoret om 180 dagar för rätt till föräldrapenning samt kvalifikationsvillkoret om 240 dagars försäkring över garantinivån skall bortses från tiden för utlandsvistelsen.

Utbildningsbidrag:
– nya regler gäller för ersättning vid sjukdom. Kursdeltagaren får behålla hela sin dagpenning vid frånvaro på grund av sjukdom, inte som tidigare 90 %. Samma karensregler införs på dagpenning som sedan 1 april gäller för sjukpenning. Detta innebär att dagpenning inte lämnas för den första dagen i en sjukperiod (karensdag). En återinsjuknanderegel finns som innebär när man blir frisk och därefter insjuknar på nytt inom fem kalenderdagar, räknas den nya sjukperioden som en fortsättning på den tidigare. Därmed räknas ingen ny karensdag. Vidare införs bestämmelserna om vilande SGI och studietids-SGI för den som får utbildningsbidrag. Det innebär

att endast den som har arbete vid sidan av studierna kan få sjukpenning under studietiden. Sjukpenningen tim/dagberäknas på studietids-SGI. Den inkomsten som kursdeltagaren har vid studiernas början hålls vilande under studietiden och aktiveras först efter avslutade studier.
– traktamentsbeloppet höjs från 103 kronor till 109 kronor per dag för tillfällig bosättning på utbildningsorten. Antalet hemresor minskas från två resor till en resa per månad utom för vissa handikappade.
– vid kortare utbildning, om högst 30 kalenderdagar, lämnas ersättning för styrkta logikostnader om kostnaderna är skäliga med hänsyn till prisläget på orten. – ersättning för resor med egen bil sänks från 120 öre per kilometer till 90 öre per kilometer.
– självkostnaden för dagliga resor höjs från 100 kronor per månad till 300 kronor per månad.
– självkostnaden vid ersättning för läromedel höjs från i genomsnitt 100 kronor per månad till hälften av kostnaden för studielitteraturen under utbildningstiden. För kostnader som understiger 300 kronor för hela studietiden lämnas ingen ersättning.

Sjukpenningen sänks till 70 % av SGI efter den 365:e dagen i en sjukperiod.

Sjukpenning skall också betalas med högst 70 % av SGI om den försäkrade under de närmast föregående 450 dagarna haft sjukperioder som omfattat sammanlagt 365 dagar. Vid beräkning av antalet sjukperioder under 450-dagarsperioden skall dagar inte medräknas som ligger före en friskperiod som varat mer än 30 dagar.

Den som genomgår medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering kan ansöka om att få 80 % även efter 365 dagars sjukskrivning. Om behandlingen eller rehabiliteringen har ordinerats av läkare och ingår i en behandlingsplan som godkänts av försäkringskassan kan kassan besluta om att 80 % ersättning skall utges under behandlings-/rehabiliteringstiden.

Två nya nivåer för förtidspension/sjukbidrag införs, en fjärdedels och tre fjärdedels. Nivån två tredjedels förtidspension/sjukbidrag slopas. För rätt till hel förtidspension/sjukbidrag krävs att arbetsförmågan skall vara helt nedsatt. Övergångsregler finns som ger personer med restarbetsförmåga rätt att behålla hel förtidspension tills det av något annat skäl är aktuellt med omprövning av förmånen. Övergångsreglerna ger också personer som uppbär två tredjedels förtidspension/sjukbidrag motsvarande rätt att behålla denna förmån.

Rätten till arbetsskadesjukpenning (LAF) upphör i princip, vilket innebär att den som är sjukpenningförsäkrad enligt lagen om allmän försäkring (AFL) och som till följd av arbetsskada fått sin arbetsförmåga nedsatt med minst en fjärdedel får sjukpenning i enlighet med bestämmelserna i 3 kap AFL under sjukdomstiden. Undantag gäller för den som inte är berättigad till sjukpenning från sjukförsäkringen eller som inte är sjukförsäkrad enligt lagen om allmän försäkring. Även studerande som avses i 1 kap 1 § 2:a st LAF som har en mycket låg eller ingen SGI alls har efter 180 dagar efter det att skadan inträffade rätt till LAF-sjukpenning (3 kap 2 och 2a §§ LAF). Detsamma gäller även för den som uppbär LAF-sjukpenning enligt 6 kap 4 § LAF i förebyggande syfte.

Samordningstiden i 3 kap 1 § LAF upphör i princip att gälla och tillämpas endast i den nya paragrafen 2a. 3 kap 4–6 och 8 §§ LAF upphör att gälla.

Genom ändring i 3 kap 3 § LAF kommer ersättning för nödvändiga kostnader för sjukvård utom riket, tandvård och särskilda hjälpmedel att utan tidsbegränsning utges från LAF i den mån ersättning inte utges enligt 1 eller 2 §.

Ändringarna i 3 kap 9 § LAF innebär en anpassning till den nya lydelsen i 3 § och upphävandet av 4 § och en konsekvens av att det generella statsbidraget till företagshälsovården har avskaffats fr.o.m. 1993.

Genom en ändring i 8 kap 3 § LAF föreskrivs att försäkringskassan skall pröva om den försäkrade har ådragit sig arbetsskada endast i den mån det behövs för att bestämma rätt till ersättning enligt LAF. Kassan skall med andra ord inte längre pröva vissa ärenden, s.k. serviceärenden, rörande kvarstående medicinsk defekt där skadan inte medför ersättningsanspråk från LAF men jämväl från avtalsförsäkringarna i form av sveda och värk samt lyte och men.

Förändringarna i LAF påverkar även rätten till ersättning enligt lagen om statligt personskadeskydd (LSP). Hänvisningarna i 10 § LSP har anpassats till ändringarna i LAF. Det innebär bl.a. att ersättning inte utges från LSP under sjukdomstid till den som är sjukpenningförsäkrad enligt AFL.

Det särskilda skyddet i 13 § LSP kommer dock att finnas kvar. Även den särskilda sjukpenningen anpassas i huvudsak till AFL:s ersättningsnivåer. Sjukpenning enligt denna paragraf skall utges med 80 % av sjukpenninggrundande inkomst eller motsvarande och utges för kalenderdag och utan karensdag.

Ny lag om bostadsbidrag träder i kraft och tillämpas fr.o.m. den 1 januari 1994. Genom lagen övertar staten hela kostnadsansvaret för bostadsbidragen. Bidragen skall administreras av Riksförsäkringsverket och de allmänna försäkringskassorna. Lagen innebär att prövning av bostadsbidrag skall ske mot en beräknad aktuell inkomst i ett s.k. rullande system utan att nya ansökningar görs varje år. Försäkringskassorna gör löpande kontroller av bidragen. Inkomst- och bostadskostnadsgränserna har ändrats. För barnfamiljer har införts ett särskilt bidrag som är olika stort beroende på antalet barn.

Ålderspension och särskild efterlevandepension/efterlevandelivränta kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv och en fjärdedels pension.

Före 1993-07 gällde att särskild efterlevandepension kunde betalas ut som hel, två tredjedels och halv pension, att ålderspension kunde betalas ut som hel, halv eller en fjärdedels pension.

I övergångsbestämmelser till de nya reglerna sägs att de som uppbär två tredjedels särskild efterlevandepension/efterlevandelivränta när de nya reglerna träder i kraft skall kunna behålla denna ersättningsnivå tills en omprövning aktualiseras.

Det kontanta arbetsmarknadsstödet sänks från 210 kronor till 198 kronor per dag (1993-07-05).

Utbildningsbidragets olika dagpenningnivåer sänks från 598 kronor till 564 kronor, från 358 kronor till 338 kronor och från 253 kronor till 239 kronor. Vissa handikappade som har fått dagpenning med lägst 504 kronor per dag får sin dagpenning sänkt till 475 kronor per dag (1993-07-05).

1993-08

Förordning (SFS 1993:981) om ändring i förordningen (1991:1321) om rehabiliteringsersättning träder i kraft.

Riksförsäkringsverkets författningssamling (RFFS 1993:15) om ändring i föreskrifterna (RFFS 1991:31) för tillämpningen av 22 kap 13 § punkt 2 lagen om allmän försäkring och förordningen (1991:1321) om rehabiliteringsersättning träder i kraft.

1993-11

Överenskommelse mellan Sverige och Estland om sjukvård åt tillfälliga besökande träder i kraft (SFS 1993:1048).

1994-01

Allmän avgift för finansiering vid arbetslöshet skall betalas med 1 % (lag 1993:1441).

Sjukförsäkringsavgiften höjs till 8,43 % (lag 1993:1559).

Folkpensionsavgiften höjs till 5,8 6 % (lag 1993:1559).

EES-avtalet träder i kraft.

Lagen om läkarvårdsersättning träder i kraft.

Lagen om ersättning för sjukgymnastik träder i kraft.

De nya lagstiftningarna innebär att ersättning för privat läkarvård och sjukgymnastik tagits bort från AFL. De nya lagarna ger landstingen ett direkt ansvar för såväl administrationen som för kostnaderna för den privata hälso och sjukvården liksom för den privata sjukgymnastikbehandlingen.

Försäkringskassorna skall för landstingets räkning administrera utbetalning av ersättning till de privata vårdgivarna. Vissa delar av de tidigare gällande läkarvårds- och behandlingstaxorna skall tillämpas vid bestämmande av ersättning för vård meddelad under första halvåret 1994.

Föräldrar som har barn som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) kan få ersättning för
– 10 kontaktdagar per barn och år. Dagarna kan tas ut från barnets födsel till dess att det fyller 16 år
– ett barn som fyllt 16 men inte 21 år när föräldern behöver avstå från förvärvsarbete p.g.a. barnets sjukdom. Med sjukdom avses att en ny sjukdom tillstöter eller att grundsjukdomen försämras. Om barnet fyllt 21 år men går i särskolans gymnasieutbildning eller någon av de särskilt inrättade gymnasieskolor som finns för svårt rörelsehindrade elever kan tillfällig föräldrapenning betalas intill utgången av vårterminen det år barnet fyller 23 år.

Kravet på barnets närvaro slopas i vissa situationer för rätt till tillfällig föräldrapenning. Det gäller exempelvis när förälder besöker en institution eller deltar i kurs som anordnas av sjukvårdshuvudman även om barnet inte är med vid besöket eller på kursen. Det gäller för alla sjuka eller funktionshindrade barn som inte fyllt 12 år (i vissa fall 16 år).

Det kontanta arbetsmarknadsstödet höjs till 245 kr per dag.

Utbildningsbidragets lägsta nivå höjs till 245 kr per dag.

Praktikanordnare skall betala ett finansieringsbidrag på 1 000 kr resp. 3 000 kr per månad för varje ungdomspraktikant vid anvisningstidens slut. Riksförsäkringsverket (försäkringskassorna) har hand om inbetalningen av bidraget.

Införande av Lagen om assistansersättning (LASS) och Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). LASS är en rättighetslag som omfattar personer med svåra funktionshinder som har behov av personlig assistans för sin dagliga livsföring under mer än i genomsnitt 20 timmar i veckan. Lagen omfattar personer under 65 år. Reformen innebär att den enskilde ersätts genom socialförsäkringen för sina kostnader för att anlita personlig assistans. Kostnaderna ersätts från första timmen med högst ett belopp som regeringen fastställer årligen. Valfrihet och flexibilitet är viktiga begrepp vad gäller den enskildes val av assistanslösning. Lagens personkrets framgår av LSS. LSS behandlar kommuners och landstings skyldigheter för personer med funktionshinder.

Det särskilda kommunala bostadstillägget förlängs att gälla till utgången av år 1994.

Kommunerna får statsbidrag med 70 % av sina kostnader för kommunalt bostadstillägg (KBT) inom den statsbidragsberättigade delen av KBT, 150–3 500 kr per månad. Detta under förutsättning att kommunerna ersätter minst 85 % av pensionärens kostnad i intervallet. Statsbidrag utges inte för de delar av bostadskostnaden som överstiger 90 % i intervallet 150–3 500 kr.

Folkpensionens storlek vid partiell förtidspension/sjukbidrag kombinerad med partiellt förtida uttag av ålderspension regleras i lag – har maken folkpension i form av ålderspension och förtidspension sammanlagt motsvarande hel förmån (t ex 1/2 Å+1/2 F, 1/4 Å+3/4 F) skall hel folkpension betalas ut med 78,5 % av det minskade basbeloppet
– har maken folkpension i form av ålderspension (före 65 år) och förtidspension sammanlagt motsvarande tre fjärdedels förmån (t ex 1/4 Å+1/2 F) skall hel folkpension betalas ut med 82,9 % av det minskade basbeloppet – har maken folkpension i form av ålderspension (före 65 år) och förtidspension sammanlagt motsvarande halv förmån (t ex 1/4 Å+1/4 F) skall hel folkpension betalas ut med 87,25 % av det minskade basbeloppet.

Höjd folkpension till gift pensionär vars make har partiellt förtida uttag av ålderspension och är yngre än 65 år
– om maken har tre fjärdedels ålderspension och är yngre än 65 år betalas hel folkpension ut med 82,9 % av det minskade basbeloppet
– om maken har halv ålderspension och är yngre än 65 år betalas hel folkpension ut med 87,25 % av det minskade basbeloppet
– om maken har en fjärdedels ålderspension och är yngre än 65 år betalas hel folkpension ut med 91,6 % av det minskade basbeloppet
– om maken har hel ålderspension betalas folkpension ut med 78,5 % av det minskade basbeloppet oavsett makens ålder
– om maken uppbär två tredjedels förtidspension gäller äldre bestämmelser och folkpension betalas ut med 84 1/3 % av det minskade basbeloppet
– om maken uppbär två tredjedels förtidspension och en fjärdedels ålderspension betalas folkpension ut med 78,5 % av det minskade basbeloppet.

Särskilt pensionstillägg (SPT) för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn vid förtida uttag av ålderspension beräknas så att SPT minskas för de månader som SPT har tagits ut i förtid. Hittills har SPT minskats för det antal månader som ålderspensionen tagits ut i förtid.

Ny nordisk konvention om social trygghet träder i kraft (SFS 1993:1529, 1993:1530, 1993:1646).

Ändring i konventionen mellan Sverige och Grekland om social trygghet (1993:1670).

Ändring i konventionen om social trygghet mellan Sverige och Storbritannien och Nordirland (SFS 1992:1090).

Ny avgift för finansiering av kontantförmåner införs på inkomst enligt AFL 11 kap 2 §. Avgiften ska tillsammans med den allmänna sjukförsäkringsavgiften redovisas på utbetalningshandlingar och kontrolluppgift.

1994-03

Ersättning från försäkringskassan till arbetsgivare för sjömän skall beräknas på utgiven lön i stället för på SGI.

1994-06

Ändring i reglerna om undantagen från regeln om sjukpenning med 70 % efter 365 dagar görs så att beslut om att få 80 % under medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering även får omfatta väntetid före behandlingen eller rehabiliteringen. Beslut om den högre sjukpenningen får även meddelas för väntetid före en arbetslivsinriktad rehabilitering enligt 22 kap 7 § AFL.

1994-07

Ny förordning om läkarvårdsersättning (SFS 1994:1121).

Ny förordning om ersättning för sjukgymnastik (SFS 1994:1120).

Tandvårdstaxan förlängs att gälla längst t.o.m. utgången av år 1994 (SFS 1994:753).

Nya regler för sjukpenninggrundande inkomst (SGI):
– skyldighet för den försäkrade att anmäla inkomständringar endast i samband med ett ersättningsärende
– möjligheten kvarstår att få SGI:n prövad i annat fall
– beräkning av årsarbetstid görs när detta är av betydelse för ett ersättningsärende
– skattepliktiga förmåner i form av fri bil, fri bostad och helt fri kost avräknas från sjukpenningen.

I samband med att vårdnadsbidrag införs tas de 90 dagar inom föräldraförsäkringen som alltid ersätts enligt garantinivån (s.k. garantidagar) bort. Det gäller för barn som är födda fr.o.m. 1993-07-01. För barn som är födda före 1 juli 1993 gäller vissa övergångsbestämmelser för uttag av garantidagar
– för barn som är födda före 1 juli 1991 kan kvarvarande garantidagar tas ut till dess barnet har fyllt åtta år eller har avslutat första klass i skolan, dock längst t.o.m. 1996-06-30
– för barn som är födda under tiden 1991-07-01–1993-06-30 och för vilka vårdnadsbidrag inte utges kan garantidagarna tas ut t.o.m. 1994-12-31
– för barn som är födda under juli och augusti 1991 kan högst 60 resp. 30 av kvarvarande garantidagar tas ut t.o.m. 1996-06-30. Detta oberoende av om vårdnadsbidrag utges för barnet eller inte.

Inom den frivilliga sjukförsäkringen tas kopplingen bort till garantinivån inom föräldraförsäkringen. Den högsta nivån för den frivilliga sjukförsäkringen är även fortsättningsvis 60 kronor.

Nyheter inom kontant arbetsmarknadsstöd (KAS) och utbildningsbidrag:
– KAS kan betalas ut i form av dagpenning eller grundbelopp
– den som har utbildningsbidrag i form av dagpenning och som inte tillhör en arbetslöshetskassa kan få högre dagpenning. Detta under förutsättning att kursdeltagaren uppfyller villkoren för KAS i form av dagpenning. Detsamma gäller den som har starta-eget-bidrag.
– eftergift av finansieringsbidrag kan beviljas i de fall ungdomspraktikanten anställs redan efter de första sex månaderna. Praktikanordnaren måste dock ansöka om sådan eftergift
– den som deltar i vidgad arbetsprövning får rätt till utbildningsbidrag i form av dagpenning
– den som deltar i invandrarpraktik får rätt till utbildningsbidrag i form av dagpenning
– funktionshindrade ungdomar får rätt till ersättning för kostnader i samband med vägledningsveckor. Ersättning betalas för dagliga resor, resor i samband med kursstart och kursslut samt för kostnader för kost och logi
– den som är under 25 år och deltar i arbetsmarknadsutbildning som understiger 15 kalenderdagar får rätt till utbildningsbidrag utan lånedel.

Reglerna för flerbarnstillägg förändras så att ett helt barnbidrag utges för det fjärde och varje ytterligare barn.

Vårdnadsbidrag införs. Bidraget ger förälder ökade möjligheter att välja barnomsorgsform. Föräldrar som utnyttjar offentligt finansierad barnomsorg erhåller en samhällssubvention till sådan omsorgsform. Genom vårdnadsbidraget får förälder som väljer att helt eller delvis avstå från förvärvsarbete för att själva ta hand om barnet ett bidrag. Den som anlitar helt privat barnomsorg kan med hjälp av bidraget betala kostnader för omsorgen.

Ändring i lagen (1974:84) om delpensionsförsäkring. Lagändringen innebär att
– delpension beviljas fr.o.m. 61-årsmånaden
– ersättning ges för inkomstbortfall som följer av högst tio timmars nedtrappning per vecka. Detta gäller också egna företagare. Dessa behöver endast minska sin arbetstid med en fjärdedel
– kompensationsnivån sänks till 55 % av den försäkrades pensionsunderlag

Övergångsbestämmelser:
– äldre bestämmelser om delpension ska tillämpas om ansökan om delpension har lämnats in före den 1 juli 1994 och delpension beviljas för tid med början före den 1 januari 1995
– den som redan har delpension ska före den 1 januari 1995 ha möjlighet att trappa ned ytterligare enligt äldre bestämmelser.

Förordning (1994:1133) om tillgodoräknande av bosättningstid i Sverige vid studier i annat land.

Överenskommelse (SFS 1994:320) mellan Sverige och Slovenien om tillämpning av konventionen mellan Sverige och Jugoslavien om social trygghet träder i kraft. Överenskommelsen tillämpas fr.o.m. 16 januari 1992.

1994-09

Ändringar i tandvårdstaxan avseende subventionsgrad och beloppsgräns (SFS 1994:1192): Patienten betalar hela tandvårdskostnaden upp t.o.m. 500 kronor. Försäkringskassan utger ersättning med 25 % för kostnader därutöver upp t.o.m. 3 000 kronor, med 40 % för kostnader mellan 3 000 kronor och 7 000 kronor och med 70 % för kostnader därutöver. Liksom tidigare får den försäkrade betala halva kostnaden för ädelmetall själv. Vissa övergångsbestämmelser gäller för behandlingar påbörjade före september 1994.

1995-01

Sjukförsäkringsavgiften sänks till 6,23 % (lag 1994:1957).

Arbetsmarknadsavgiften höjs till 4,32 % (lag 1994:1957).

Allmän avgift ersätts av allmänna egenavgifter.

Allmän egenavgift till sjukförsäkring höjs till 2,95 % (lag 1994:1956).

Allmän egenavgift i form av pensionsavgift införs med 1 %. Avgiften förs till Allmänna Pensionsfonden. (lag 1994:1744).

Allmän avgift för finansiering vid arbetslöshet upphör (lag 1994:1676).

Allmän löneavgift skall betalas med 1,5 % (lag 1994:1920).

Patientavgifterna på läkemedel höjs från 120 kronor till 125 kronor för det första läkemedlet och från 10 kronor till 25 kronor för varje ytterligare läkemedel som expedieras vid samma tillfälle.

Högkostnadsskyddet höjs till 1 700 kronor.

Tandvårdstaxan förlängs att gälla längst t.o.m. utgången av juni månad 1995 (SFS 1994:1758).

Förordningen (1994:2053) om vissa ersättningar i internationella förhållanden till landsting och kommuner från sjukförsäkringen enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring träder i kraft. Ersättning lämnas dock även för vård som givits och sjukresor som gjorts under 1994. Enligt förordningen skall landsting och kommuner, som inte ingår i ett landsting, få ersättning från sjukförsäkringen för hälso- och sjukvård, tandvård och sjukresor som givits till personer som är bosatta/försäkrade i annat EES-land eller till personer från en annan stat med vilken Sverige slutit avtal om sjukvårdsförmåner.

Lagen (1992:1776) om samordning av systemen för social trygghet när personer flyttar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) upphävs samtidigt som Sverige blir medlem i EU. (Genom EES-avtalet fortsätter reglerna att gälla för svensk del gentemot Norge och Island).

Föräldrapenningen delas lika mellan föräldrarna när de har gemensam vårdnad om barnet. 30 dagar är därvid förbehållna vardera föräldern, övriga dagar kan överlåtas. Ersättningsnivån sänks till 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten utom för 60 dagar som ersätts med 90 %. 90 dagar med ersättning endast med garantinivån, som blir 60 kronor, återinförs. Garantidagar som tagits ut före den 1 januari 1995 avräknas. Har vårdnadsbidrag utgivits under 1994 utges inte ersättning för det antal garantidagar som motsvarar utgivet vårdnadsbidrag. En månad med fullt vårdnadsbidrag räknas som 30 dagar. En månad med 1 350 kronor eller 700 kronor i vårdnadsbidrag motsvarar 20 resp. 10 dagar. Dessa dagar får tas ut som ledighet utan ersättning.

Föräldrapenning utges inte under semester. För normalt arbetsfria dagar utges föräldrapenning enligt sjukpenningnivån endast om ledighet och ersättning, som minst motsvarar ersättningen för de arbetsfria dagarna, tas ut i anslutning till dessa dagar.

Den som är gravid när barnet är ett år och nio månader har rätt till föräldrapenning beräknad efter lägst samma inkomst som för det tidigare barnet.

Rätten till tillfällig föräldrapenning kan överlåtas till annan försäkrad som avstår från arbete för att vårda barn i förälderns ställe. Rätten till kontaktdagar gäller även när barnet vårdas i privat omsorg.

Tillfällig föräldrapenning, förutom faderns särskilda dagar i samband med ett barns födsel, kan betalas ut till en förälder som är bosatt i Danmark, Finland eller Norge för vård av barn som är bosatt i något av dessa länder. Detta under förutsättning att föräldern arbetar i Sverige och ska omfattas av svensk lagstiftning eller är att anse som gränsarbetare.

Vårdbidrag – för att vårdbidrag, som utges till föräldrar med handikappat eller sjukt barn, skall kunna delas även av gifta/sammanboende föräldrar som gemensamt har vårdnaden om barnet görs en regelförändring i 9 kap 4b AFL:
– nuvarande regelsystem innebär att i de fall föräldrarna till ett barn, för vilket rätt till vårdbidrag föreligger, sammanbor, utbetalas vårdbidraget endast till en av dem. I de fall föräldrarna lever åtskilda, kan vårdbidrag utbetalas med hälften av bidraget till vardera föräldern om båda tar del i vårdnaden om barnet. När det gäller vårdbidrag för barn som har avlidit gäller att båda föräldrarna vid tiden för dödsfallet tog del i vården.

Regelförändringen innebär en möjlighet att dela vårdbidraget. Om båda föräldrarna till ett barn, för vilket rätt till vårdbidrag föreligger, begär att bidraget delas upp, utbetalas hälften av vårdbidraget till dem vardera om båda tar del i vården om barnet eller om båda vid tiden för dödsfallet tog del i vården.

Utbildningsbidrag:
– bestämmelserna om utbildningsbidrag med lånedel upphävs. Till följd av detta revideras bestämmelserna i förordningen om arbetsmarknadsutbildning. Av detta följer att alla kursdeltagare i pågående utbildning som har utbildningsbidrag med lånedel får helt utbildningsbidrag fr.o.m. den 1 januari 1995. Bidraget beräknas och betalas ut av de allmänna försäkringskassorna.
– ändrade bestämmelser om dagpenning träder i kraft till följd av att de statliga arbetsmarknadskassorna läggs ner i och med utgången av år 1994. Långtgående övergångsbestämmelser finns dock.
– nya åldersvillkor införs för ungdomspraktik
– ny åtgärd införs inom ramen för arbetsmarknadsutbildning för ungdomar mellan 20 och 24 år, kallad ungdomsintroduktion (åtgärden ersätter ungdomspraktik för denna grupp). Ungdomsintroduktion innebär fyra månaders praktik som följs av sex månaders anställning. Under praktiktiden, som räknas som arbetsplatsförlagd arbetsmarknadsutbildning, uppbär ungdomarna utbildningsbidrag.

Rätten till en inkomstrelaterad ersättning enligt lagen om kontant arbetsmarknadsstöd upphör. Långtgående övergångsbestämmelser finns dock.

Under 1994 ändringar i Riksförsäkringsverkets författningssamling (RFFS) 1993:24 Riksförsäkringsverkets föreskrifter om assistansersättning genom RFFS 1994:10 och 1994:20.

Enligt 5 § förordningen om assistansersättning är timbeloppet för 1995 180 kronor.

Vårdnadsbidraget slopas.

Flerbarnstilläggen justeras ned och frikopplas från barnbidragsnivån. För det tredje barnet lämnas flerbarnstillägg med 2 400 kronor per år, för det fjärde med 7 200 kronor och för det femte och varje ytterligare barn med 9 000 kronor per år.

Nivåerna för bidragsförskott, förlängt bidragsförskott för studerande och särskilt bidrag till vissa adoptivbarn räknas inte upp enligt tidigare indexregler (40 % av basbeloppet). I stället lämnas bidragen med 14 080 kronor per barn och år eller 1 173 kr per barn och månad. Beloppen är desamma som för år 1994.

Preskriptionstiden för underhållsbidrag förlängs från tre till fem år. Även tiden för införsel förlängs till fem år.

Ändringar i bostadsbidragslagen innebär för barnfamiljer att inkomstgränsen för oreducerat bostadsbidrag höjs med 5 000 kronor till 115 000 kronor per år. Den övre bostadskostnadsgränsen höjs med 400 kronor per månad till 5 200 kronor för familjer med ett barn och till 5 800 kronor för familjer med två barn samt med 500 kronor per månad för familjer med tre eller flera barn till 6 500 kronor. För familjer med två barn höjs dessutom den gräns över vilken bidrag lämnas med 50 % av bostadskostnaden med 100 kronor per månad till 3 300 kronor. Samtidigt höjs gränsen för lägsta bidragsgrundande bostadskostnad med 100 kronor för samtliga barnfamiljer.

Bostadsbidragen till hushåll utan barn anpassas till löne- och prisutvecklingen genom att dels inkomstgränserna för oreducerat bostadsbidrag höjs, dels gränserna för den bidragsgrundande bostadskostnaden höjs.

Lag om registrerat partnerskap träder i kraft.

Lagen (1994:308) om bostadstillägg pensionärer samt lagen (1994:309) om hustrutillägg i vissa fall då make uppbär folkpension ersätter lagen (1962:392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension.

Det kommunala bostadstillägget ersätts av ett statligt. Kommunerna kan lämna ett kompletterande belopp t.o.m. 1998.

En pensionsavgift på 1 % införs. Avgiften skall betalas av alla under 65 år som har pensionsgrundande inkomst.

1995-02

Lagen om assistansersättning, 10 §. Personlig assistent, som en funktionshindrad bor med, måste anställas av en kommun, ett kooperativ eller ett annat fristående organ. Om den funktionshindrade själv anställer en assistent, som man bor med, räknas detta inte som kostnad för lämnad assistans varför assistansersättning ej kan utbetalas.

Lagen (1970:943) om arbetstid m.m. husligt arbete reglerar arbetstiden för en personlig assistent som den funktionshindrade själv är arbetsgivare för.

Ändring i överenskommelse mellan Sverige och Australien om utgivande av sjukvårdsförmåner (SFS 1995:282).

Tillkännagivande (SFS 1995:156) om Färöarnas, Grönlands och Ålands anslutning till den nordiska konventionen den 15 juni 1992 om social trygghet.

1995-05

Tandvårdstaxan höjs. Gäller längst t.o.m. utgången av juni 1996.

1995-07

Statliga arbetsgivare skall betala och redovisa lagstadgade socialavgifter enligt samma regler som gäller för arbetsmarknaden i övrigt. Avgiften skall betalas till skattemyndigheten.

Förordning 1984:674 om uppbörd av vissa arbetsgivaravgifter från staten upphör (SFS 1995:903).

Statliga arbetsgivare skall även betala lönekostnadspålägg till Riksförsäkringsverket med 7,6 % av lönesumman (SFS 1995:901).

Ändring av Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1987:6) om organisation av de allmänna försäkringskassorna. Föreskriften om att ha minst ett lokalkontor i varje kommun ändras från 1 juli 1995 så att Riksförsäkringsverket kan, om det finns särskilda skäl, efter ansökan från försäkringskassa medge undantag från bestämmelsen.

Högkostnadsgränsen höjs till 1 800 kronor. Patientavgiften för inköp av läkemedel höjs till 160 kronor för det första läkemedlet och 60 kronor för varje ytterligare läkemedel som förskrivits vid samma tillfälle.

Den s.k. självrisken i tandvårdsförsäkringen höjs från 500 kronor till 700 kronor.

En förälder, som tillsammans med den andra föräldern har gemensam vårdnad om ett barn, kan själv uppbära föräldrapenningen för hela den för föräldrarna avsedda tiden om den andra föräldern inte har rätt till föräldrapenning, exempelvis när föräldrarna är bosatta i Sverige men en av dem inte omfattas av den svenska socialförsäkringen på grund av förvärvsarbete i annat land.

Föräldrapenning med anledning av ett barns födelse kan inte utges för samma barn och tid som en motsvarande förmån utges enligt utländsk lagstiftning respektive att från det antal dagar som berättigar till svensk föräldrapenning avräknas det antal dagar som en motsvarande förmån enligt utländsk lagstiftning har utgetts för barnet.

De två kontaktdagarna inom den tillfälliga föräldrapenningen slopas.

Utbildningsbidrag
– en ny arbetsmarknadsåtgärd med rätt till utbildningsbidrag införs. Åtgärden kallas arbetsplatsintroduktion
– ytterligare en ny arbetsmarknadsåtgärd – datortek – införs. Den som beviljas verksamhet i datortek får rätt till utbildningsbidrag i form av dagpenning om den arbetslöse uppfyller villkoren för rätt till arbetslöshetsersättning eller kontant arbetsmarknadsstöd. I annat fall lämnas bidrag med 640 kronor per månad
– utbildningsbidragets dagpenningnivå på 338 kronor per dag slopas
– dagpenning understigande 10 kronor per dag betalas inte ut
– rätten att behålla utbildningsbidrag vid ledighet under sommaruppehållet vid upphandlad arbetsmarknadsutbildning utan terminsindelning har begränsats till högst 14 kalenderdagar under perioden juni–augusti
– bestämmelserna om utbildningsbidrag i form av särskilt bidrag upphör att gälla.

I förordningen om bidrag till arbetshjälpmedel tas in bestämmelser om förmåner till funktionshindrade vid arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad rehabilitering.

Försäkringskassan får ansvar för bidrag till körkortsutbildning i samband med bilstöd.

Förordning (1995:239) om förmåner till totalförsvarspliktiga träder ikraft. Genom förordningen upphävs familjebidragsförordningen (1991:1492). Endast om grundutbildningen är längre än 60 dagar har den totalförsvarspliktige rätt till familjepenning, bostadsbidrag, näringsbidrag och begravningsbidrag. Familjepenning och bostadsbidrag skall lämnas för ytterligare 30 dagar efter tjänstgöringstiden om familjepenning eller bostadsbidrag lämnas och tjänstgöringstiden pågått i minst 120 dagar. Om det finns särskilda skäl för det får bidragen lämnas för högst 30 dagar efter tjänstgöringstiden även om tjänstgöringen pågått kortare tid än 120 dagar.

Folkpension i form av förtidspension/sjukbidrag sänks med sex procentenheter av det minskade basbeloppet.

Pensionstillskott till förtidspension/sjukbidrag höjs med sex procentenheter från 105,5 % till 111,5 % av det minskade basbeloppet.

Högsta avgiften för sjukhusvård för personer med hel ålderspension eller hel förtidspension/sjukbidrag höjs från 75 kronor till 80 kronor/vårddag.

Ändrade regler för bostadstillägg till pensionärer BTP
– inkomstavdraget ändras från 35 % till 40 % upp till 1,5 basbelopp (f.n. 53 550 kronor).

Inkomst över ändras inkomstavdraget från 40 % till 45 %
– all förvärvsinkomst för ålderspensionärer räknas som inkomst
– hela bostadsbidraget till barnfamiljer, BOB, dras av bostadstilläggets bostadskostnad
– avdrag för skulder begränsas

För att få delpension skall den försäkrade ha förvärvsarbetat under minst 80 dagar fördelat på minst fem av de senaste 12 månaderna.

1995-10

Nya regler införs att förtydliga regelsystemet samt förbättra beslutsunderlaget vid beslut om förtidspension och sjukpenning (SFS 1995:508).

Ny förordning om skyldigheten att lämna läkarintyg m.m. sjukpenningärenden (SFS 1995:1051).

Ny förordning om ändring i förordningen (1987:406) om arbetsmarknadsutbildning (SFS 1995:1078).

Ny Riksförsäkringsverkets författningssamling om kontroll i sjukpenningärenden och ersättning för merutgifter vid resa till och från arbetet m.m. (1995:19).

Ny Riksförsäkringsverkets författningssamling om ändring av föreskrifterna (RFFS 1995:12) om utbildningsbidrag

I syfte att få ett bättre beslutsunderlag vid bedömningen av rätten till förtidspension skall försäkringskassan vid behov
– begära undersökning och utlåtande från viss läkare eller annan sakkunnig
– begära att den försäkrade genomgår arbetsprövning eller arbetsträning
– utreda med den försäkrade, arbetsgivare, läkare eller annan som kan antas kunna lämna nödvändiga uppgifter
– besöka den försäkrade
– undersöka möjligheterna till rehabilitering.

Försäkringskassan skall, i samband med beslut om förtidspension, bedöma om ny utredning av arbetsförmågan skall göras efter viss tid.

Regeringen har beslutat att utbetalningsdagarna för de allmänna pensionerna succesivt skall flyttas fram till den 23:e och 24:e i varje månad utom i december då pensionerna kommer att betalas ut den 21:a och 22:a.

1996-01

Konvention mellan Sverige och Chile om social trygghet träder i kraft (SFS 1995:1337).

Sjukförsäkringsavgiften sänks till 5,28 % (Lag 1995:1492).

Arbetsmarknadsavgiften höjs till 5,42 % (Lag 1995:1492).

Lönegarantiavgiften höjs till 0,25 % (Lag 1995:1492).

Allmän Egenavgift till sjukförsäkringen höjs till 3,95 % (Lag 1995:1493).

Försäkringskassans skyldighet att för sjukvårdshuvudmännens räkning administrera utbetalningen av ersättning för privat läkarvårds- och sjukgymnastikersättning upphör.

En enhetlig ersättningsnivå på 75 % av förmånsgrundande inkomst införs.

Karensdagen bibehålls inom sjukpenning- och sjuklönesystemet. De ersättningar som berörs är sjukpenning, sjuklön, tillfällig föräldrapenning, havandeskapspenning, rehabiliteringspenning, särskild sjukpenning enligt lagen om statligt personskadeskydd samt närståendepenning. När det gäller föräldrapenningen (s.k. mamma- och pappamånaden) på totalt 60 dagar skall ersättningen utges med 85 % av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Någon förhöjd ersättning skall inte utges fr.o.m. den 15:e dagen med tillfällig föräldrapenning.

För arbetstagare med risk för särskilt omfattande sjukfrånvaro är sjukpenningen respektive sjuklönen 75 % av den förmånsgrundande inkomsten redan från första dagen i sjukperioden.

Vid beräkning om rätt till sjuklön föreligger skall, när det är fråga om sammanläggning av flera anställningar hos samma arbetsgivare, samtliga anställningar medräknas så länge inte tiden mellan respektive anställning överstiger 14 dagar.

För försäkringen mot sjuklöne- och semesterlönekostnader införs ett tillägg så att, utöver socialavgifter och särskild löneskatt, även allmän löneavgift skall uteslutas vid beräkningen av en arbetsgivares sammanlagda lönekostnader.

Ny Riksförsäkringsverkets författningssamling om avgifter för försäkringen mot kostnader för sjuklön för år 1996 (1995:22).

Ny Riksförsäkringsverkets författningssamling om avgifter för försäkringen mot vissa semesterlönekostnader för år 1996 (1995:23).

Samordningsregeln mellan tillfällig föräldrapenning och vårdbidrag utsträcks till att gälla samtliga berörda åldersgrupper, dvs. för barn upp till 16 år.

Enligt förordningen om arbetsmarknadsutbildning sänks dagpenningbeloppen för utbildningsbidrag och starta-eget-bidrag enligt följande:
– dagpenning lämnas med högst 564 kronor och lägst 230 kronor till den som är medlem i och uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa.

Detsamma gäller för utförsäkrad medlem
– den som inte är medlem i eller inte uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa lämnas dagpenning med 230 kronor.

Kontant arbetsmarknadsstöd lämnas med 230 kronor per dag.

Sänkt nivå för rehabiliteringspenning från 95 % till 75 % av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365.

Allmänt barnbidrag och förlängt barnbidrag sänks till 640 kronor per barn och månad.

Flerbarnstilläggen avskaffas på sikt genom att inga nya flerbarnstillägg beviljas efter utgången av 1995.

Rätt till bostadsbidrag för hushåll utan barn där någon av de sökande fyllt 29 år upphör.

Inkomstgränserna för oreducerat bostadsbidrag höjs. För barnfamiljer till 117 000 kronor och för hushåll utan barn till 41 000 för ensamboende samt 58 000 kronor för makar.

De lägre bostadskostnadsgränserna höjs. För barnfamiljer till 2 000 kronor och för övriga hushåll till 1 800 kronor.

De övre bostadskostnadsgränserna för barnfamiljer höjs enligt följande:
– 5 300 kronor för familjer med ett barn
– 5 900 kronor för familjer med två barn
– 6 600 kronor för familjer med tre barn

Hel folkpension i form av ålderspension för ogift pensionär är 96 % av det minskade basbeloppet och för gift pensionär 78,5 % av det minskade basbeloppet. Hel folkpension i form av förtidspension/ sjukbidrag för ogift pensionär är 90 % av det minskade basbeloppet och för gift pensionär 72,5 % av det minskade basbeloppet. Det har inte längre någon betydelse om maken har pension eller inte.

Ändrade regler för bostadstillägg till pensionärer (BST) – beräkning av bostadskostnad vid sammanboende: andelsberäkningen skall göras utifrån antalet boende i bostaden, både vuxna och barn. Inga särskilda skäl för annan fördelning.
– förmögenhet i näringsverksamhet tas upp i inkomstberäkningen med ett nettobelopp. Avkastningen beräknas alltid till 5 %
– personkretsen som har rätt till BST utökas till att omfatta alla i Sverige bosatta som uppbär pension enligt lagstiftning i en stat som ingår i EU eller EES
– inkomstberäkningen för BST: i fortsättningen skall all pension, svensk och utländsk, utöver ett belopp motsvarande svensk folkpension plus pensionstillskott anses som inkomst.

1996-04

Utbildning som äger rum utanför Sverige kan vara arbetsmarknadsutbildning om utbildningen bedrivs i Sveriges närområde.

1996-07

Högkostnadsgränsen höjs till 2 200 kronor. Patientavgiften för inköp av läkemedel höjs till 170 kronor för det första läkemedlet och 70 kronor för varje ytterligare läkemedel som förskrivs vid samma tillfälle.

Tandvårdstaxan höjs. Gäller längst t.o.m. utgången av juni 1997.

Verksamhet på datortek får beviljas även den som har fyllt 25 år.

Utbildningsbidrag lämnas i form av dagpenning till en sådan person med lägst 230 kronor per dag.

Finansieringsbidraget höjs till 2 000 kronor per månad.

Ändringarna i Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och i Lagen om assistansersättning (LASS) innebär bl.a.
– en definition av begreppen personlig assistans och grundläggande behov
– att statlig assistansersättning kan ges om behov av personlig assistans för något eller flera av de grundläggande behoven uppgår till mer än i genomsnitt 20 timmar i veckan. Därutöver kan assistansersättning ges för andra kvalificerade personliga behov i livsföringen om dessa inte tillgodoses på annat sätt
– att som huvudregel assistansersättning inte ska utges för tid då man vistas i förskola, skola eller daglig verksamhet. Avsikten är från lagstiftarens sida att kommunen som huvudman på ett tydligare sätt ska ta sitt ansvar enligt bl.a. skollagen.

Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utgå även för tid i förskola, skola eller daglig verksamhet. Socialutskottet anger i sitt betänkande 1995/96 SoU 15 att assistansersättning i speciella situationer kan lämnas i fall där det exempelvis finns särskilda svårigheter att kommunicera, att hälsotillståndet gör att det är viktigt att den personliga assistenten finns till hands eller i situationer där det är särskilt angeläget att ha ett starkt begränsat antal personer knutna till sig.
– att assistansersättning beviljas för ett visst antal timmar per vecka, månad, dock längst sex månader, då behov föreligger av personlig assistans (avräkningstid).

För hushåll som söker nytt bostadsbidrag begränsas den bidragsgrundande bostadsytan enligt följande:
– ungdomar utan barn 60 kvm
barnfamiljer:
– 1 barn 80 kvm
– 2 barn 100 kvm
– 3 barn 120 kvm
– 4 barn 140 kvm
– 5 barn eller flera 160 kvm

Lag (1996:441) om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag träder i kraft. I huvudsak skall de nya reglerna tillämpas först på bidrag som avser tid från och med 1 januari 1997. Reglerna om begränsning av bostadsytan gäller dock för bidrag från och med 1 juli 1996 för den som gör nyansökan om bostadsbidrag.

1996-10

En reviderad tandvårdstaxa träder i kraft (1996-10-15). De tidigare taxorna för allmäntandläkare, tandhygienister, tandsköterskor, tandtekniker samt för tandtekniskt material – ädelmetaller och dentala gjutmetaller undantaget ersätts av en enhetlig åtgärdstaxa. Patienten får själv betala hela kostnaden för ädelmetaller/gjutmetaller. Överstiger summan av arvodet under en behandlingsperiod 700 kronor men inte 13 500 kronor, betalar försäkringskassan tandvårdsersättning för det överskjutande beloppet med 35 %. Om arvodet överstiger 13 500 kronor betalas tandvårdsersättning för det överskjutande beloppet med 70 %. Taxan gäller längst till utgången av december 1997.

1996-12

Lagen om underhållsstöd träder ikraft. Från och med februari 1997 ersätter underhållsstödet bidragsförskott, förlängt bidragsförskott och särskilt bidrag till vissa adoptivbarn med oförändrat belopp, 1 173 kr/månad. Försäkringskassan beslutar vilket belopp den bidragsskyldige ska betala. Underhållsbidrag under 1 173 kr/månad anses därigenom betalt. Återbetalningsskyldigheten omräknas årligen på grundval av den taxerade inkomsten. Försäkringskassan kan efter ansökan besluta om anstånd. Den skuld som uppstår räntebeläggs.

Tilläggsöverenskommelse till konventionen mellan Sverige och Chile om social trygghet (SFS 1996:1071) träder i kraft.

1997-01

Sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare sänks till 4,04 % (Lag 1996:1066).

Sjukförsäkringsavgiften för egenföretagare sänks till 4,72 % (Lag 1996:1066).

Allmän egenavgift till sjukförsäkring höjs till 5,95 % (Lag 1996:1065).

Den Allmänna Löneavgiften höjs till 2,6 % (Lag 1996:1067)

Särskild löneskatt för vissa förvärvsinkomster höjs till 22,42 % (Lag 1966:1068).

Särskild löneskatt på pensionskostnader höjs till 22,42 % (Lag 1966:1069).

En arbetsgivare har varje månad rätt att göra avdrag på arbetsgivaravgiften med högst 5 % dock högst 2 500 kronor. Avdraget skall belasta arbetsmarknadsavgiften. Gäller även egenföretagare. (Lag 1996:1218).

Lönekostnadspålägg som betalas av statliga myndigheter höjs till 7,8 % (SFS 1996:1310).

Nuvarande högkostnadsskydd delas upp i två separata högkostnadsskydd, ett för läkemedel och ett för öppen sjukvård. Högkostnadsgränsen för läkemedel blir 1 300 kronor och för sjukvård högst 900 kronor.

Patientavgifterna för läkemedel ändras. Patienten betalar
– hela kostnaden för läkemedel upp till 400 kronor
– 50 % av kostnaden mellan 400 kronor och 1 200 kronor
– 25 % av kostnaden mellan 1 200 kronor och 2 800 kronor
– 10 % av kostnaden mellan 2 800 kronor och 3 800 kronor

De kostnadsfria läkemedlen försvinner. Endast insulin kommer att vara kostnadsfritt i fortsättningen.

Förbrukningsartiklar som behövs för att tillföra kroppen ett läkemedel och för kontroll av medicinering kommer att bli kostnadsfria.

Åldersgränsen för sammanräkning av barn i en familj höjs från 16 år till 18 år.

Skrivningen i AFL 3:7 – sjukpenning vid sjukdom – har ändrats för att förtydliga att texten ”Vid denna bedömning skall bortses från arbetsmarknadsmässiga, ekonomiska, sociala och liknande förhållanden” syftar på sjukdomsbegreppet. Föreskriften syftar visserligen indirekt också på nedsättningen av arbetsförmågan, eftersom det skall vara sjukdom och ingenting annat som orsakar nedsättningen. Sjukpenning utges vid sjukdom som sätter ner den försäkrades arbetsförmåga med minst en fjärdedel. Vid bedömningen av om sjukdom föreligger skall bortses från arbetsmarknadsmässiga, ekonomiska, sociala och liknande förhållanden.

Skattepliktiga förmåner (t ex fri bil) och kostnadsersättningar (t ex traktamenten) skall inte längre ingå i SGI. Vid beräkning av SGI skall semesterlön och semesterersättning beräknas till högst det belopp som skulle utgjort ersättning för utfört arbete under den tid semesterlönen/semesterersättningen kan anses motsvara. Detta medför att semesterlönetillägg inte längre skall räknas med i SGI. Vid beräkning av en årlig inkomst skall månadsinkomsten räknas upp med faktorn 12 i stället för enligt tidigare praxis med 12,20.

Utbildningsbidrag:
– en ny förordning, förordningen om aktivitetsstöd, träder i kraft. Bestämmelserna om rätt till utbildningsbidrag till deltagare i arbetsmarknadsutbildning, arbetsplatsintroduktion, verksamhet på datortek och i yrkesinriktad verksamhet har tagits in i denna förordning.
– en nyhet enligt förordningen om aktivitetsstöd är att utbildningsbidraget inte längre får räknas upp till motsvarande ersättning för heltidsarbete för den vars ersättning från arbetslöshetskassan grundas på ersättning för deltidsarbete.
– en annan nyhet är att den som beviljas bidrag för start av egen näringsverksamhet får utbildningsbidrag. Detta innebär att bidraget får behållas vid sjukdom och tillfällig vård av barn m.m.

Föräldraförsäkringen:
– ersättningsnivån sänks till 75 % av den sjukpenninggrundande inkomsten för föräldrapenningens pappa/ mammamånad som tidigare ersattes enligt 85 % nivå.
– en ny nivå om tre fjärdedels ersättning införs för föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning.

Sjuklöneperioden förlängs från 14 dagar till 28 dagar.

Arbetsgivare, vars sammanlagda beräknade lönekostnader för ett år inte överstiger 130 basbelopp, får möjlighet att försäkra sig hos försäkringskassan mot kostnader för sjuklön.

Assistansersättningens högsta timbelopp är 183 kronor för 1997.

Reglerna för sjukpenning och förtidspension ändrade vad gäller bedömningen om arbetsförmågans nedsättning. Avsikten med regeländringarna är att sjukpenning och förtidspension mer uttalat än tidigare skall vara skydd vid medicinskt grundad nedsättning av arbetsförmågan. Utrymmet för att vid bedömningen av arbetsförmågans nedsättning beakta andra faktorer än rent medicinska minskar jämfört med tidigare förhållanden.

Den försäkrades arbetsförmåga skall i sista hand bedömas mot alla på arbetsmarknadens normalt förekommande arbeten och den som har förmåga att klara något sådant arbete på heltid skall anses ha full arbetsförmåga. Förändringar i arbetsinkomsten skall i princip inte längre ha betydelse för bedömningen av om arbetsförmågan är nedsatt. Vid arbetsförmågebedömningen skall bortses från arbete utöver ett heltidsarbete när den försäkrade inte kan antas kunna återgå till sitt vanliga arbete eller till annat arbete hos arbetsgivaren.

De särskilda ”äldrereglerna”, som innebär en mildare bedömning vid prövning av rätten till förtidspension för den som fyllt 60 år och som av medicinska skäl inte längre orkar arbeta, upphör att gälla.

De nya sjukpenningreglerna tillämpas på alla sjukfall som passerar årsskiftet eller påbörjas efter årsskiftet. Den som ansökt om förtidspension/sjukbidrag senast den 31 december 1996 och, beträffande äldrereglerna fyller 60 år senast den 30 juni 1997, får sitt ärende prövat enligt gamla regler även om prövningen sker efter årsskiftet.

Bostadsbidrag – nytt inkomstprövningssystem: Preliminärt bidrag på grundval av uppskattad inkomst för helt kalenderår. Slutligt bidrag fastställs efter inkomsttaxeringen för bidragsåret. För högt eller för lågt preliminärt bidrag justeras vid avstämningen.
– inkomstbegreppet anknyts närmare till skattereglerna.
– inkomst av näringsverksamhet justeras för vissa resultatreglerande åtgärder.
– reavinst ingår i den bidragsgrundande inkomsten (BGI).
– tillägg till BGI med 15 % av förmögenhet över 100 000 kronor.
– individuell inkomstgräns på 58 500 kronor per månad kan sänka bidraget med upp till 975 kronor/månad om ena maken har låg inkomst.
– begränsning av den bidragsgrundande bostadsytan gäller för alla hushåll.
– krav på 40 kvm bostad för sökande med enbart umgängesbarn.
– räntekostnaden för småhus och bostadsrätter minskas med 3 % av lånebeloppet för att kompensera att egendomen stiger i värde.
– skärpta regler för återbetalningsskyldighet. Det krävs inte längre att mottagaren förorsakat felutbetalning eller att han har bort inse att han fått för mycket bidrag.

Regeringen har beslutat om ändrad utbetalningsdag beträffande barnbidrag och underhållsstöd för månaden december. Dessa bidrag ska i regel betalas ut den 20:e i månaden december.

Folkpension till omställningspension, särskild efterlevandepension och änkepension sänks från 96 % till 90 % av det minskade basbeloppet. Samtidigt höjs pensionstillskottet till dessa ersättningar från 55,5 % till 61,5 % av det minskade basbeloppet.

Omställningspension betalas i första hand ut under sex månader från dödsfallet (hittills har 12 månader gällt).

Den del av bostadstillägget som kan ersättas med bostadstillägg, sänks till 83 % av bostadskostnaden i intervallet 100–4 000 kronor.

Högsta skäliga bostadskostnad vid beräkning av särskilt bostadstillägg till pensionärer höjs till 5 200 kronor och blir enhetlig för hela landet.

1997-04

Värdet av privatbostadsfastighet och privatbostad som pensionär äger men inte permanent bor i skall räknas in i förmögenheten vid beräkning av bostadstillägg till pensionärer (BTP).

Folkpension och pensionstillskott till änkepension inkomstprövas. Dock skall inkomstprövning inte göras de första sex månaderna från dödsfallet eller så länge det finns barn under 12 år. Inkomstprövningen görs samordnat med bostadstillägg till pensionärer och enligt samma regler.

1997-05

Regeringen har beslutat att fr.o.m. maj ändra utbetalningsdagen för barnbidrag och underhållsstöd till den 20:e varje månad.

1997-07

Ny konvention mellan Sverige och Österrike om social trygghet träder i kraft (SFS 1997:265).

Utbildningsbidrag i form av dagpenning lämnas med lägst 230 kronor per dag endast till den som uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa eller kontant arbetsmarknadsstöd. Den som inte uppfyller villkoren för arbetslöshetsersättning eller kontant arbetsmarknadsstöd får dagpenning med 103 kronor per dag. Bestämmelserna om bidrag med 640 kronor per månad till deltagare som är under 25 år och inte uppfyller villkoren för arbetslöshetsersättning eller kontant arbetsmarknadsstöd slopas. Dessa deltagare får i stället dagpenning med 103 kronor per dag. Helt arbetslösa, som har fyllt 60 år men inte 65 år och som uppfyller vissa andra villkor, kan få kontant arbetsmarknadsstöd som benämns tillfällig avgångsersättning.

Regeringen kan för särskilda projekt tillåta att arbetslöshetsersättning lämnas till personer som deltar i försöksverksamheten, trots att dessa, enligt den definition lagarna bygger på, formellt sett inte är arbetslösa. Detta innebär bl.a. att kontant arbetsmarknadsstöd kan lämnas till personer som deltar i försöksverksamhet som regeringen beslutar om utan att de formellt sett är arbetslösa.

SGI kan i vissa fall grundas på tidigare inkomst trots att den inte anmälts till försäkringskassan under den period arbetet pågick.

Reglerna om SGI ändrade så att en försäkrad vars förtidspension/sjukbidrag dras in eller minskas eller vars sjukbidrag upphör, kan få tillbaka den SGI som han hade innan förtidspension/sjukbidrag beviljades, om han är arbetslös, beredd att ta ett erbjudet arbete och inte har fyllt 65 år.

Tid med förtidspension/sjukbidrag får inräknas i 240-dagarsvillkoret i föräldraförsäkringen.

Ändrade regler för bidrag vid adoption av utländska barn. De ändrade reglerna gäller för barn som kommer till Sverige från 1 juli 1997. – Sverige har anslutit sig till Haag-konventionen om skydd av barn och samarbete vid internationella adoptioner. Enligt artikel 23 i konventionen skall Sverige godta en adoption som enligt intyg av behörig myndighet i det land där barnet kommer ifrån genomförs –adoptionskostnadsbidragets storlek blir i fortsättningen 24 000 kr per barn oberoende av vilket land barnet kommer ifrån.

1997-08

Receptfria läkemedel kan inte längre skrivas ut med rabatt. Om läkemedlet behövs för behandling av sådan långvarig sjukdom för vilken erfordras kontinuerlig behandling under minst ett år, eller återkommande behandling under minst tre månader per behandlingsperiod, får det emellertid förskrivas inom ramen för högkostnadsskyddet.

Högkostnadsskydd får inte avse större mängd läkemedel eller andra varor än vad som beräknas gå åt under 90 dagar. Fr.o.m. 1998-08 gäller att förskrivningen får expedieras på nytt först efter minst 45 dagar. Om det föreligger särskilda skäl, såsom en styrkt utlandsvistelse p.g.a. arbete eller studier, får förskrivningen expedieras dessförinnan.

1997-09

Assistansersättningen utbetalas med ett schablonbelopp per timme. Beloppet fastställs av regeringen. För 1997 är beloppet 164 kronor per timme. Finns det särskilda skäl kan utbetalning ske med ett högre timbelopp, dock högst med 12 %.

Ett flertal ändringar i RFV:s föreskrifter om assistansersättning (RFFS 1997:10)

1997-10

Arvodesbeloppen inom tandvårdsförsäkringen höjs med 1,9 %. Den nedre gränsen för tandvårdsersättning höjs från 700 kronor till 1 300 kronor.

”Fuskpropen” 1996/97:121 resulterar i lagändring bl.a. i lagen om assistansersättning. Utrednings- och kontrollmöjligheterna förbättras och lagregleras generellt för hela socialförsäkringen. Uppgifter lämnas på heder och samvete.

1997-11

För den som beviljats assistansersättning skall kommunen ersätta kostnaderna för de 20 första timmarna per vecka.

Genom en ändring i bilstödsförordningen skall bilstöd bara kunna betalas ut inom ramen för beviljat anslag. Förändringen innebär att när anslaget är förbrukat får utbetalningar av nya bilstöd vänta till nästa budgetår. I beslut om bidrag skall det även anges när bidraget tidigast kan betalas ut och beviljat anslag måste användas inom sex månader.

Garantinivå för bostadskostnad i vissa fall införs i lagen om bostadsbidrag.

1997-12

Folkpension, ATP och bostadstillägg betalas ut den 18:e i månaden till dem som är födda på dag 1–15 och den 19:e till dem som är födda på dag 16–31.

Om utbetalningsdagen infaller på en söndag eller på en omedelbart därpå följande helgdag, ska pensionen kunna lyftas på närmast följande vardag.

Om utbetalningsdagen infaller på en lördag eller på midsommarafton, skall pensionen kunna lyftas närmast föregående vardag.

Utbildningsbidragens lägsta respektive högsta dagpenningnivå för den som uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa höjs till 240 kronor respektive 580 kronor per dag (1997-12-29).

1998-01

Sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare höjs till 7,90 %.

Sjukförsäkringsavgiften för egenföretagare höjs till 8,66 %.

Folkpensionsavgiften för arbetsgivare och egenföretagare höjs till 6,83 %.

Tilläggspensionsavgiften för arbetsgivare och egenföretagare sänks till 6,40 %.

Arbetsskadeavgift för egenföretagare sänks till 1,38 %. Lag 1997:938.

Den allmänna löneavgiften höjs till 4,48 %. Lag 1997:939.

Det totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är 33,03 % fr.o.m. 1998.

Allmän egenavgift till sjukförsäkring upphör fr.o.m. 1998. Lag 1997:936.

Allmän pensionsavgift som förs till Allmänna pensionsfonden höjs till 6,95 %. Lag 1997:936.

Särskild löneskatt för vissa förvärvsinkomster höjs till 24,26 %. Lag 1997:940.

Särskild löneskatt på pensionskostnader höjs till 24,26 %. Lag 1997:941.

En arbetsgivare har varje månad rätt att göra avdrag på arbetsgivaravgiften med 5 % av underlaget, dock högst 3 550 kronor. Avdraget skall belasta arbetsmarknadsavgiften. Gäller även egenföretagare. Lag 1997:437.

Lönekostnadspålägg som har betalats av statliga myndigheter upphör fr.o.m. 1998 och ersätts med en försäkringsmässigt beräknad premie till statens avtalsförsäkringar som skall betalas till SPV. Lag 1997:908.

Kostnadsansvaret för läkemedel i öppenvård m.m. förs över från staten till landstingen. Läkemedelsförmånen är dock fortfarande en statligt reglerad förmån.

Tillfällig vård i s.k. övergångsboende jämställs med vård på sjukhus för rätt till tillfällig föräldrapenning.

För att ha rätt till sjukpenning måste den försäkrades SGI uppgå till minst 24 % av basbeloppet (AFL 3 kap 1 §).

Två nya arbetsmarknadsåtgärder, för vilka utbildningsbidrag skall lämnas, IT-utbildning och utvecklingsgaranti, införs. Till deltagare i utvecklingsgaranti lämnas utbildningsbidrag under förutsättning att deltagaren uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa.

Utbildningsbidraget skall inte minskas med änkepension.

Rätten till utbildningsbidrag, som lämnas under högst 14 dagar vid sommaruppehåll, slopas för den som deltar i en särskild upphandlad arbetsmarknadsutbildning.

Administrationen av finansieringsbidrag flyttas från försäkringskassorna till länsarbetsnämnderna.

En ny förmån, ersättning för generationsväxling på arbetsmarknaden, s.k. generationsersättning införs (SFS 1997:1287). En äldre arbetstagare, som har fyllt 63 år och haft en sammanhängande anställning i minst två år omedelbart före generationsväxlingen, kan i överenskommelse med arbetsgivaren lämna arbetsmarknaden i förtid. För att generationsväxling skall kunna ske skall arbetsgivaren genom överenskommelse med länsarbetsnämnden åta sig att betala ett finansieringsbidrag till staten med 25 % av den ersättning som den äldre får. Vidare skall arbetsgivaren tillsvidareanställa en yngre långtidsarbetslös person som fyllt 20 år men inte 35 år och som anvisas av länsarbetsnämnden.

Den äldre får en månatlig ersättning för generationsväxling med en tolftedel av 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten och som hänför sig till anställningen som lämnas, dock högst 14 400 kronor per månad.

Länsarbetsnämnden beslutar om generationsväxling efter det att nämnden godkänt nyanställning och överenskommelse träffats med arbetsgivaren.

Länsarbetsnämnden skall även ta tillvara statens rätt avseende betalningen av finansieringsbidrag.

Försäkringskassan beräknar och betalar ut generationsersättningen till arbetstagaren.

En ny, allmän och sammanhållen arbetslöshetsförsäkring införs. Samtidigt bildas en ny, kompletterande arbetslöshetskassa. Till följd av detta upphävs bestämmelserna om kontant arbetsmarknadsstöd och administrationen av kontant arbetsmarknadsstöd hos försäkringskassorna avvecklas.

Ersättningsnivån höjs till 80 % för följande dagersättningar:
– sjukpenning
– rehabiliteringspenning
– föräldrapenning
– tillfällig föräldrapenning
– havandeskapspenning
– närståendepenning
– särskild sjukpenning för statliga personskadeskyddet
– sjuklön

Den minskningsregel som finns inom sjukpenningförsäkringen ändras så att kompletterande ersättning får ges även efter den 90:e dagen utan att sjukpenningen minskas till en sammanlagd nivå om 90 % av vad den försäkrade skulle ha haft i lön om han eller hon varit i arbete.

All ersättning från kollektivavtalad gruppsjukförsäkring, och inte enbart sådan som fastställs mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer, skall likställas med lön från arbetsgivaren under sjukdom.

Ett utökat högriskskydd införs för sökande som har en sådan sjukdom som medför risk för en eller flera längre sjukperioder under en tolvmånadersperiod. En arbetsgivare som har haft kostnader för sjuklön för en arbetstagare som omfattas av ett sådant beslut får ersättning från kassan, dock inte för karensdagen (SFS 1997:562, 567, 569).

Riktlinjer för samverkan inom rehabiliteringsområdet. Gemensamma verksamhets- och handlingsplaner bör upprättas på central myndighets- och regionnivå liksom program för gemensam utbildning. Kassorna ges möjlighet att bedriva olika projekt i syfte att bl.a. uppnå samverkansvinster (18 kap 5 § AFL).

Ändring i Riksförsäkringsverkets föreskrifter om assistansersättning RFFS 1997:29. Från 1998-01-01 får försäkringskassan återigen möjlighet att medge undantag från kravet på att lämna tidsredovisning för varje månad och assistent till försäkringskassan.

Lagen om statligt personskadeskydd (LSP). Sjukpenning vid den s.k. skyddstidens utgång lämnas med 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten efter avdrag med en karensdag. Vissa ändringar om sjukpenningunderlag, livränteunderlag och särskild sjukpenning. Även ersättning för nödvändiga vård- och läkemedelskostnader inkl. nödvändiga kostnader för resor i samband med vård.

Vårdbidrag:
– kan utges med beaktande enbart av merkostnader. Sådana merkostnader får bestämmas till två olika nivåer, 36 % eller 62,5 % av basbeloppet.
– kan betalas ut till föräldrar för barn som vårdas på institution längre tid än sex månader. Det kan utgå i högst 12 månader.
– Samtidigt med dessa regeländringar byts begreppet handikappad ut mot begreppet funktionshindrad och begreppet psykiskt utvecklingsstörd mot begreppet utvecklingsstörd.

Barnbidragen höjs och flerbarnstilläggen återinförs.

Bostadsbidragen: Det särskilda bidraget för hushåll med mer än tre barn slopas som en följd av att flerbarnstillägget återinförs.

Räntebidrag för bostad skall inte längre ingå i den bidragsgrundande inkomsten.

Genom ändring i lagen om homosexuella sambor kan dessa hushåll erhålla bostadsbidrag.

Vid inkomstprövning av folkpension i form av änkepension skall pensionsförsäkring och pensionssparkonto inte medräknas i årsinkomsten. Kapital som betalats in till pensionsförsäkring/pensionssparkonto skall inte heller ingå i den förmögenhet som fastställs.

Ersättningsnivån i bostadstillägget till pensionärer höjs från 83 % till 85 % av bostadskostnaden mellan 100 och 4 000 kronor.

Vid beräkning av bostadstillägg till pensionärer som har sin bostad i särskild boendeform skall värdet av sådan privatbostadsfastighet eller privatbostad som avses i 5 § Kommunalskattelagen inte beaktas om den utgör permanentbostad för pensionärens make.

Vid beräkning av bostadstillägg till pensionärer skall utbildningsbidrag ingå i årsinkomsten.

Den nedre åldersgränsen för förtida uttag av ålderspension höjs till 61 år för personer födda 1938 eller senare.

För den som har förtidspension/sjukbidrag och egen arbetsskadelivränta gäller att arbetsskadelivräntan påverkar det särskilda grundavdraget.

1998-04

Länsarbetsnämnden (Lan) skall återkalla anvisningen om arbetsplatsintroduktion om arbetsgivaren i strid med sin skriftliga överenskommelse med Lan inte betalar finansieringsbidraget.

Överenskommelse mellan Sverige och Litauen om utgivande av sjukvårdsförmåner träder i kraft (SFS 1998:185).

Sjuklöneperioden sänks från 28 dagar till 14 dagar.

Man och kvinna som lever tillsammans och är skrivna på samma adress jämställs med makar vid beräkningen av bostadstillägg till pensionärer om inte skäl visas för annat.

1998-05

Överenskommelse mellan Sverige och Lettland om utgivande av sjukvårdsförmåner träder i kraft (SFS 1998:186).

1998-06

Deltagare i särskild upphandlad arbetsmarknadsutbildning får behålla utbildningsbidraget vid ledighet som är en följd av att en utbildningsanordnare gör ett tillfälligt uppehåll i sin verksamhet, dock under högst 14 kalenderdagar under perioden juni–augusti.

1998-07

Läkemedelsförmånen administreras av Socialstyrelsen.

Utbildningsbidraget kan lämnas med samma belopp som deltagaren skulle ha fått i arbetslöshetsersättning, dock lägst med 240 kronor om vissa villkor är uppfyllda. Detta gäller även när en deltagare, som under en pågående heltidsutbildning vilken har föregåtts av sammanhängande förvärvsarbete på heltid i minst fem månader, gör ferieuppehåll i dessa studier och då deltar i arbetsmarknadsåtgärd med utbildningsbidrag.

Utbildningsbidragets dagpenning kan minskas med ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för vissa föräldrar (TUFF).

Bestämmelserna om att socialförsäkringsnämnderna skall ompröva vissa tjänstemannabeslut samt beslut som gäller återbetalningsskyldighet upphör. Nämnderna skall inte heller avgöra ärenden som rör familjebidrag i form av näringsbidrag, vissa ärenden om bostadsbidrag, ärenden som rör delpension samt ärenden om eftergift av underhållsstöd.

Socialförsäkringsnämnderna skall inte längre pröva frågor om:
– eftergift av återbetalningsskyldighet enligt lagen om underhållsstöd (dock skall ärenden om eftergift enligt de upphävda lagarna om bidragsförskott och förlängt bidragsförskott fortfarande prövas av socialförsäkringsnämnderna)
– bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag
– näringsbidrag enligt lagen om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret.

Om en ansökan kommit in före den 1 juli 1998 men inte är avgjord av socialförsäkringsnämnden före detta datum skall de nya bestämmelserna tillämpas.

Inom de olika bidragsformerna skall socialförsäkringsnämnderna inte heller längre ompröva beslut om återbetalningsskyldighet när det belopp som utbetalats felaktigt överstiger 10 % av basbeloppet.

Enligt övergångsbestämmelser gäller de tidigare lydelserna i fråga om beslut som har meddelats före den 1 juli 1998.

1998-10

Vid återbetalningsskyldighet för underhållsstöd föreligger rätt till umgängesavdrag även när barnet varit hos den bidragsskyldige under minst sex hela dygn under en kalendermånad.

1999-01

Försäkringskassornas styrelser tillsätts av Regeringen.

Socialavgifter – förändringar (Lag 1998:679 och 1998:700)
– sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare sänks till 7,50 %
– sjukförsäkringsavgiften för egenföretagare höjs till 8,23 %
– folkpensionsavgiften upphör
– efterlevandepensionsavgift skall betalas med 1,70 % för både arbetsgivare och egenföretagare
– tilläggspensionsavgiften har bytt namn till ålderspensionsavgift. Avgiftsuttaget är oförändrat 6,40 % för både arbetsgivare och egenföretagare
– föräldraförsäkringsavgift skall betalas med 2,20 % för både arbetsgivare och egenföretagare
– delpensionsavgiften upphör
– arbetarskyddsavgiften upphör
– lönegarantiavgiften upphör
– arbetsmarknadsavgiften höjs till 5,84 % för arbetsgivare
– den allmänna löneavgiften höjs till 8,04 %
– det totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är 33,06 %
– särskild löneskatt för vissa förvärvsinkomster, avgiftsuttaget oförändrat 24,26 %
– särskild löneskatt på pensionskostnader, avgiftsuttaget oförändrat 24,26 %

En ny tandvårdsförsäkring träder i kraft.

Inriktningen är att ge alla vuxna ett ekonomiskt stöd för den vardagliga hälsobefrämjande tandvården, s.k. bastandvård. Personer som har ett väsentligt ökat behov av tandvård p.g.a. långvarig sjukdom eller funktionshinder får ett särskilt ekonomiskt stöd.

Försäkringen omfattar också ett särskilt högkostnadsskydd för mer omfattande och kostnadskrävande behandlingar med protetik och vid tandreglering.

Med bastandvård avses bl.a. undersökning, förebyggande åtgärder, tandutdragning och fyllningar. Det finns möjlighet att teckna abonnemang för bastandvård.

Vårdgivaren har det ekonomiska och administrativa ansvaret inför försäkringskassan. Med vårdgivare avses antingen verksamhet som bedrivs i offentlig regi eller företag som bedriver tandvårdsverksamhet, oavsett företagsform.

Anslutningsbegränsningen till försäkringskassan upphör och ersätts med en anmälan till försäkringskassan.

Fri prissättning införs på tandvård vilket innebär att vårdgivaren fastställer priset och därmed patientavgiften. Tandvårdsersättning lämnas med fasta krontalsbelopp (s.k. grundbelopp) per utförd åtgärd enligt tandvårdstaxan. För protetiska arbeten och vid tandreglering lämnas tandvårdsersättning efter avdrag av ett karensbelopp. För personer som har ett väsentligt ökat tandvårdsbehov till följd av långvarig sjukdom eller funktionshinder kan tandvårdsersättning lämnas med dubbelt grundbelopp vid bastandvård och utan karensbelopp vid bl.a. protetisk behandling. För vård som utförs av tandläkare eller tandhygienist som fyllt 65 år lämnas ingen tandvårdsersättning. Tandvårdsersättning lämnas inte för amalgamfyllningar.

Sjuklön. Arbetsgivare med färre än femtio anställda ska inte längre lämna uppgift till Riksförsäkringsverket om korta sjukfall med sjuklön bland de anställda.

En ny arbetsmarknadsåtgärd, arbetspraktik, som ersätter arbetsplatsintroduktion och

arbetslivsutveckling, införs. I samband med införandet av arbetspraktik förenklas och harmoniseras flera arbetsmarknadspolitiska åtgärder där aktivitetsstöd i form av utbildningsbidrag lämnas. Därför sammanförs de bestämmelser som styr arbetsmarknadsutbildning, yrkesinriktad rehabilitering och bidrag till start av näringsverksamhet till en och samma förordning där också den nya åtgärden, arbetspraktik, ingår (SFS 1998:1784). Dessa ändringar innebär även följdändringar i förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd, förordningen (1997:405) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och införandet av en ny lag om arbetsmarknadspolitiska aktiviteter som upphäver lagen (1995:705) om arbetsplatsintroduktion och lagen (1997:1266) om arbetslivsutveckling (SFS 1998:1790, 1998:1786, 1998:1781). Övergångsbestämmelser har utfärdats till de nya, upphävda och ändrade författningarna.

Kravet för att få hel förtidspension/sjukbidrag mildras. Kravet var tidigare att arbetsförmågan skulle vara helt nedsatt för att kunna bevilja hel pension. Från 1999-01 räcker det att arbetsförmågan är i det närmaste helt nedsatt.

En ny lag om särskilda insatser för personer som får tre fjärdedels förtidspension eller sjukbidrag införs (SFS 1998:1755). En ny förordning om ersättning för särskilda insatser för personer som får tre fjärdedels förtidspension eller sjukbidrag införs (SFS 1998:1773).

Lagen har till syfte att ge personer med tre fjärdedels pension möjlighet till egen försörjning på den fjärdedels arbetsförmåga som återstår. I första hand ska den försäkrade erbjudas ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Är detta inte möjligt gäller anställning med lönebidrag. Om inte heller detta är möjligt ska den försäkrade erbjudas ett arbete hos Samhall AB.

Försäkringskassan ansvarar för att länsarbetsnämnden får uppgift om de personer som bedöms stå till arbetsmarknadens förfogande för arbete på en fjärdedels heltidsarbete. Försäkringskassan ansvarar även för att länsarbetsnämnden respektive Samhall AB får ersättning för de kostnader de har för lönebidrag respektive anställning.

Assistansersättningens schablonbelopp höjs från 168 till 173 kr/timme. Personer som har särskilda skäl kan få ersättning med högre belopp, högst 194 kronor per timme.

Lagen om statligt personskadeskydd (LSP) gäller även för den som utför samhällstjänst, ungdomstjänst eller sådant oavlönat arbete som kan föreskrivas inom ramen för intensivövervakning med elektronisk kontroll.

Tidigare underrättades en bidragsskyldig förälder genom delgivning när ansökan om underhållsstöd kommit in till försäkringskassan. Detta förfaringssätt tas nu bort.

Räntan för obetalda underhållsstöd (återbetalningsbeloppet) minskas från 5,4 % till 4,1 %.

Den nya allmänna pensionen, som ersätter ATP och folkpension, införs. Vissa regler kommer dock att gälla fr.o.m. 2001 och 2003. Personer som är födda 1938–1953 får pension från båda systemen och ju senare man är född desto mer får man från det nya systemet. Födda 1954 och senare får hela sin pension det nya systemet.

Pensionssystemet består av tre delar: Inkomstpension, garantipension och premiepension.

Inkomstpension bygger på alla inkomster under den aktiva tiden upp till ett tak strax under 25 000 kronor i månaden år 1999. Garantipensionen är till för dem som inte har tjänat in till någon pension alls eller har låg inkomstpension. Pensionsavgiften är 18,5 procent på inkomsten. 16 procent går åt för att betala dagens pensionärer samtidigt som man själv får motsvarande pensionsrätter för sin egen framtida pension, 2,5 procent går till premiepension och placeras av den enskilde i olika fonder. Före pensioneringen följer de intjänade pensionsrätterna den allmänna inkomstutvecklingen i samhället. Premiepensionen växer med den avkastning det blir på de fonder man valt.

Man får pensionsrätt även för tid då man har små barn oavsett man är föräldraledig eller inte, för plikttjänstgöring (t ex värnplikt) och för högre studier. De pensionsrätter som gäller barnår kan fördelas mellan föräldrarna. Skattepliktiga ersättningar från social- och arbetslöshetsförsäkringarna är också pensionsgrundande.

Premiepensionsmyndigheten hanterar val och byten av fonder och försäkringskassorna inkomstpensionen och garantipensionen. Riksförsäkringsverket svarar för utbetalningar och är tillsynsmyndighet för försäkringskassorna och Premiepensionsmyndigheten. Det första valet av fonder sker hösten 2000. Den som inte aktivt väljer fond får sina pengar placerade i Premiesparfonden inom AP-fonden. Den ger en relativt riskfri och därmed möjligen lägre avkastning.

Det finns ingen övre åldersgräns för att ta ut pensionen. Man kan gå i pension från 61 års ålder men då blir pensionen lägre. Ju längre man arbetar och tjänar in till sin pension desto högre blir den. Garantipensionen betalas ut fr.o.m. 65 årsmånaden.

Varje år får alla berörda en information om hur mycket man har tjänat in totalt sett till sin pension och hur mycket man kan placera för premiepensionen. Tanken är att man med den informationen ska kunna ta ställning till sin framtida pensionering. Den totala pensionen påverkas också av om man får pension från arbetsgivaren eller har privat pensionssparande.

För personer födda 1938 och 1939 som gör förtida uttag av sin ålderspension gäller att folkpensionen beräknas i 30-delar i förhållande till hur många år med ATP-poäng som tillgodoräknats. För att kunna göra förtida uttag krävs att det finns minst tre år med ATP-poäng. Pensionstillskott betalas inte ut till dessa personer. De omfattas inte heller av de särskilda skatteregler som finns för folkpensionärer (särskilt grundavdrag).

I de fall ansökan om ålderspension måste göras kan pensionen betalas ut tidigast fr.o.m. månaden efter ansökningsmånaden. Undantag gäller för personer som har särskild efterlevandepension eller förtidspension före den månad som 65-årsdagen infaller. För dessa gäller fortfarande tre månaders retroaktivitet.

Har ålderspension helt eller delvis återkallats en gång får ny återkallelse göras tidigast efter ansökningsmånaden. Till exempel en person som har hel ålderspension har begärt att i stället få halv ålderspension. Om han eller hon sedan begär att få den halva pensionen ändrad till en fjärdedels pension tar det minst sex månader innan ändringen genomförs.

Pensioner som understiger 2 400 kronor per år betalas inte längre ut varje månad utan två gånger per år (juni och december). Undantag finns t.ex. om pensionären också har bostadstillägg. Bostadstillägg till pensionärer lämnas med 90 % (tidigare 85 %) av bostadskostnaden per månad av den del som överstiger 100 kronor men inte 4 000 kronor.

Kommunerna ges möjlighet att betala ut kompletterande bostadstillägg t.o.m. år 2000.

Folkpension och ATP beräknas åter på det fulla basbeloppet. Basbeloppet benämns från år 1999 prisbasbeloppet.

Om kraven för tillgodoräknande av hemlandsår är uppfyllda vid beräkning av pension skall som tid i hemlandet räknas tid till tidpunkten för ankomsten i Sverige. Detta gäller dem som beviljats uppehållstillstånd i Sverige i januari 1999 eller senare.

För personer födda 1938 eller senare betalas arbetsskadelivränta ut längst t.o.m. månaden före 65-årsmånaden.

Delpension. Möjligheterna att få delpension upphör vid utgången av år 2000. Redan beviljade förmåner löper även efter år 2000. Likaså kommer delpension att betalas ut även efter år 2000 till personer som har ansökt senast år 1999, men där förmånen ska börja betalas ut först under år 2000.

Socialförsäkringsnämnder skall inte längre fatta beslut om att avstå från krav på återbetalning av bidragsförskott.

1999-04

Försäkringskassornas styrelser utser ledamöterna i socialförsäkringsnämnderna och beslutar om antalet nämnder i kassan och vilket verksamhetsområde varje nämnd skall ha.

Underhållsstöd
– Om den bidragsskyldige kan antas komma att slutbetala förfallna återbetalningsbelopp, får indrivning begäras senare än två månader, dock senast fem månader efter det att fordran skulle ha betalats.

1999-05

Bostadsbidrag (1999-05-15).
– Försäkringskassans möjligheter att efterge krav på återbetalningsskyldighet av bostadsbidrag vidgas. Detta gäller för bidragstagare som under överskådlig tid (minst ett år) inte kommer att kunna fullgöra sin återbetalningsskyldighet. För att få eftergift krävs att bidragstagaren fullgjort anmälningsskyldigheten till försäkringskassan.
– Hushåll som fått ett för högt preliminärt bostadsbidrag för år 1997 ska betala tillbaka mellanskillnaden (mellan preliminärt och slutligt

bostadsbidrag) men de slipper betala den extra avgiften.

1999-06

Pensionstillskott till ålderspension är maximalt 56,9 % av prisbasbeloppet, pensionstillskott till förtidspension/
sjukbidrag 112,9 % och till änkepension, omställningspension, förlängd omställningspension och särskild efterlevandepension 66,9 %. Höjningen av pensionstillskottet med 1,4 procentenheter gäller under tiden juni 1999 till och med november år 2000. Genom detta kompenseras pensionärer med låg pension för det försämrade högkostnadsskyddet för läkemedel. För år 2000 är maximalt pensionstillskott för en ålderspensionär 20 825 kronor, för en förtidspensionär 41 321 kronor och till änkepension, omställningspension och särskild efterlevandepension 23 021 kronor/år.

1999-07

Arbetsskadeförsäkring. Tidigare förordning om FN-tjänst ersätts av ny lag som gäller alla anställda i utlandsstyrkan inom Försvarsmakten. För den som tjänstgör i internationell fredsbefrämjande verksamhet är risken att skadas högre än i många andra verksamheter. Vissa regler införs för att förbättra det socialrättsliga skyddet. Försäkringskassan skall pröva om en personskada har uppstått i arbetet enligt lagen om arbetsskadeförsäkring. Man tillämpar de bevisregler som är förmånligast, dvs. antingen reglerna enligt arbetsskadeförsäkringen eller reglerna om Statligt personskadeskydd. Har skada uppstått under fritid kan den ge rätt till ersättning enligt lagen om arbetsskadeförsäkring.

2000-01

Sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare är höjd till 8,50 %. Sjukförsäkringsavgiften för egenföretagare är höjd till 9,23 %.

Ålderspensionsavgiften är höjd till 10,21 %. Gäller både arbetsgivare och egenföretagare.

Den allmänna löneavgiften är sänkt till 3,09 %.

Det totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är 32,92 % för år 2000.

Den allmänna pensionsavgiften är höjd till 7,0 %. Lag 1999:965.

Särskild löneskatt för vissa förvärvsinkomster, avgiftsuttaget för år 2000 är oförändrat 24,26 %. Lag 1999:1263.

Särskild löneskatt på pensionskostnader, avgiftsuttaget för år 2000 är oförändrat 24,26 %. Lag 1999:1273.

Nytt begrepp införs för personer som inte blir folkbokförda i Sverige, s.k. samordningsnummer. Personer som inte är folkbokförda kommer att tilldelas ett särskilt identifikationsnummer, s.k. samordningsnummer. Samordningsnummer är konstruerat som ett personnummer. Skillnaden är att födelsedagen adderas med 60, t.ex. 460672-0011. Detta innebär att personnummer endast tilldelas de personer som är folkbokförda här i landet.

Högsta dagkalenderdagsberäknade sjukpenning, föräldrapenning m.fl. dagersättningar blir 602 kronor/dag.

Inom föräldraförsäkringen införs nya regler vid flerbarnsfödsel, för varje barn utöver det andra (trillingar, fyrlingar osv.) betalas föräldrapenning ut enligt sjukpenningnivån för samtliga tillkommande 180 dagar. Detta innebär att för trillingar, fyrlingar osv. höjs garantinivån till sjukpenningnivå.

Inkomsten av arbete under prövotiden vid vilande förtidspension (se nedan) ska inte läggas till grund för SGI för den del som avser pension. Det innebär att om den försäkrade begär dagersättning (t ex sjuk- eller föräldrapenning) under prövotiden har han inte rätt till ersättning för den del som avser pensionen. Inkomsten av arbete som den försäkrade har under period med vilande förtidspension kan läggas till grund för SGI. Det innebär att om den försäkrade begär dagersättning under period då förtidspensionen är förklarad vilande har han/hon möjlighet att få dagersättning enligt gällande regler.

Nya regler om vilande förtidspension träder ikraft. En försäkrad som uppburit förtidspension under minst ett år får, efter ansökan och beslut om detta, behålla förtidspensionen under högst tre kalendermånader, samtidigt som han eller hon prövar att arbeta. Om den försäkrade därefter fortsätter att arbeta kan han eller hon efter ansökan få pensionen förklarad vilande till den del den försäkrade arbetar och därmed utnyttjar arbetsförmåga som förutsattes inte finnas när pensionen beviljades. Under en period om tolv kalendermånader, de tre månadernas prövotid inräknad, kan den försäkrade pröva att arbeta, utan att rätten att få tillbaka pensionen går förlorad. Pensionen kan vilandeförklaras helt, med tre fjärdedelar, halvt och med en fjärdedel. Förtidspension som förklarats vilande betalas inte ut för den tid som vilandeförklaringen avser. Under det första året kan den försäkrade när som helst begära att få tillbaka pensionen, utan att försäkringskassan prövar rätten till fortsatt pension.

Efter de första tolv månaderna av förvärvsarbete och vilande pension kan den försäkrade, som fortsätter att arbeta, ansöka om att få ha pensionen vilande i ytterligare upp till 24

kalendermånader. Under den tiden upphör inte det ursprungliga beslutet om rätt till pension. Om den försäkrade under denna tid anmäler att han eller hon åter önskar få tillbaka pensionen, sker emellertid en prövning av den fortsatta rätten till pension. Också när beslutet om vilande förtidspension löper ut efter tre år skall den fortsatta rätten till pension prövas.

Arbetsskadelivränta som är samordnad med förtidspension förklaras också vilande när pension görs vilande på grund av förvärvsarbete.

Under det första året med vilande pension har den försäkrade kvar rätten att få bostadstillägg för pensionärer, om reglerna för inkomstberäkning medger detta.

Den försäkrade har rätt att uppbära sjuklön under prövotid och tid med vilande pension.

Under tid med vilande pension har den försäkrade rätt att få SGI fastställd och att uppbära sjukpenning och annan dagersättning.

Den försäkrade kan begära att vilandeförklaringen upphör. Pensionen börjar då betalas ut igen. Under andra och tredje året skall dock kassan vid en sådan begäran ompröva rätten till fortsatt pension. Försäkringskassan kan, utan att den försäkrade begärt det, upphäva vilandeförklaringen under vissa förutsättningar, t.ex. flera eller längre avbrott i arbetet på grund av sjukdom eller föräldraledighet.

Ett förtydligande i reglerna om minskning och indragning av förtidspension/sjukbidrag träder ikraft. Om arbetsförmågan väsentligt förbättras för en försäkrad som uppbär förtidspension/sjukbidrag skall pensionen dras in eller minskas med hänsyn till förbättringen. En försäkrad som regelbundet och under längre tid har uppvisat en arbetsförmåga som han eller han antogs sakna när beslutet om förtidspension fattades, skall enligt de nya reglerna – om inte annat framkommer – antas ha en väsentligt förbättrad arbetsförmåga. Arbetsförmåga som en försäkrad uppvisat under det första året med vilande pension får inte läggas till grund för minskning eller indragning av pensionen.

En ny regel träder i kraft som innebär att en försäkrad som förvärvsarbetar med utnyttjande av en arbetsförmåga som han eller hon antogs sakna när beslutet om förtidspension fattades, inte har rätt att uppbära förtidspension för samma tid och i den omfattning som förvärvsarbetet utförs. Förtidspension som förklarats vilande under första året inom systemet med vilande pension omfattas dock inte av förbudet.

Förändrade regler träder i kraft som innebär att den försäkrade har skyldighet att, utan oskäligt dröjsmål, anmäla till försäkringskassan om han eller hon börjar förvärvsarbeta, utökar sitt förvärvsarbete eller fortsätter att arbeta efter det första året med vilande förtidspension. Anmälningsskyldighet föreligger också om den försäkrades arbetsförmåga väsentligt förbättras utan att han eller hon börjar förvärvsarbeta eller utökar sitt tidigare förvärvsarbete.

En förtidspensionär kan efter beslut av försäkringskassan pröva att förvärvsarbeta i tre månader utan att förtidspensionen minskas. Under prövotiden beräknas SGI endast på den del av inkomsten som är inkomst av arbete och avser arbetstid utöver förtidspensionen. Det innebär t.ex. att den som har hel förtidspension under prövotiden inte kan få ersättning vid sjukdom. Om förvärvsarbetet fortsätter efter prövotiden kan förtidspensionen vara vilande. Under tid med vilande förtidspension beräknas SGI enligt gällande regler.

Assistansersättningens schablonbelopp höjs från 173 till 178 kronor/timme.

Försäkringsmedicinska utredningar. Försäkringskassorna kan köpa sådana. Dessa görs för att bedöma om en person har rätt till ersättning från socialförsäkringen. Hittills har kassorna i viss utsträckning fått sådana utredningar från sjukvården.

Allmänt barnbidrag höjs från 750 kronor till 850 kronor i månaden.

Förlängt barnbidrag höjs från 750 kronor till 850 kronor i månaden.

Flerbarnstillägget höjs och lämnas enligt nedan
– 227 kronor per månad för det tredje barnet
– 680 kronor per månad för det fjärde barnet
– 850 kronor per månad för det femte och varje ytterligare barn.

Räntan för obetalda underhållsstöd (återbetalningsbeloppet) minskas från 4,1 % till 3,2 %.

Hushåll som fått för högt preliminärt bostadsbidrag får betala tillbaka det för mycket erhållna beloppet och en avgift om det är mer än 2 500 kronor. Tidigare var gränsen 1 000 kronor.

En familj som förlorar ett barn får behålla samma bostadsbidrag i sex månader efter dödsfallet. Sker bostadsbyte inom denna tid upphör bostadsbidraget.

Lägsta belopp för utbetalning respektive återbetalning av slutligt bostadsbidrag är 200 kronor från och med avstämningen för bidragsåret 1998 (tidigare 100 kronor).

Försäkringsmedicinskt centrum. Riksförsäkringsverkets sjukhus i Tranås och Nynäshamn avvecklas och ombildas till Försäkringsmedicinskt Centrum och blir en resultatenhet hos försäkringskassan i Östergötlands län som får göra försäkringsmedicinska utredningar för alla försäkringskassor.

2000-02

Underhållsstöd. Reglerna ändras för beräkning av storleken på det belopp som den bidragsskyldige ska betala tillbaka. De bidragsskyldiga föräldrar som har de allra lägsta inkomsterna slipper betala om deras inkomst är under 80 600 kronor. Procenttalet, som används när beloppet bestäms, höjs: för ett barn från 10 till 14 %, för två barn från 6,25 till 11,5 % per barn och för tre barn från 5 till 10 % för varje barn.

2000-07

Sjuklön. En arbetsgivare kan betala en anställds resor till och från arbete i stället för sjuklön. Dessa dagar räknas in i sjuklöneperioden. Försäkringskassan tar då över ansvaret för sjukersättningen efter fjorton dagar oberoende av om den anställde fått sjuklön eller reseersättning av arbetsgivaren.

Sjukpenning. En person utan fast anställning kan få sjukpenning med ledning av hur han eller hon arbetat före sjukperioden. Detta gäller personer som haft upprepade korta anställning för vilka det inte går att utreda hur han eller hon skulle ha arbetat under de första fjorton dagarna i en sjukperiod. Hittills har dessa personer inte haft rätt till sjukpenning under de två första veckorna av sjukfallet.

Försäkringskassan i Östergötlands län får i samband med försäkringsmedicinska utredningar också bedriva forskning.

2000-08

Utbildningsbidrag byter namn till Aktivitetsstöd.

2001-01

Förändringar i socialavgifter (Lag 2000:980, 2000:1005):
– sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare är höjd till 8,80 %
– sjukförsäkringsavgiften för egenföretagare är höjd till 9,53 %
– den allmänna löneavgiften är sänkt till 2,69 %
– det totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är 32,82 % för år 2001. (32,92 % för 2000)
– den allmänna pensionsavgiften är 7,0 %. Lag 1999:965 (oförändrad)
– särskild löneskatt för vissa förvärvsinkomster, avgiftsuttaget för 2001 är oförändrat 24,26 %. Lag 2000:988
– särskild löneskatt på pensionskostnader, avgiftsuttaget för 2001 är oförändrat 24,26 %. Lag 2000:993.

Karensbelopp för tandvård ska inte tillämpas vid beräkning av ersättning för behandling med avtagbar hel över- eller underkäksprotes, åtgärd 75 i avdelning B i tandvårdstaxan. Bestämmelserna om karensbelopp ska inte heller tillämpas vid beräkning av ersättning för rebasering och/eller komplicerad lagning av protes, åtgärd 76 i avdelning B i tandvårdstaxan.

Aktivitetsstöd – regeländringar:
– ett nytt arbetsmarknadspolitiskt program har införts som heter ”projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning”
– den lägsta nivån för aktivitetsstöd har höjts från 103 kronor till 143 kronor per dag
– den nya inkomstgrundande ålderspensionen ska samordnas med andra förmåner vid aktivitetsstöd
– vid start av näringsverksamhet ska avdrag göras för studiestödsförmåner.

Ny socialförsäkringslag (SFS 1999:799) innebär att försäkringen delas upp i två delar, en bosättningsbaserad och en arbetsbaserad:
– för bosättningsbaserad försäkring gäller att man ska vara bosatt i Sverige för att kunna få bosättningsbaserade förmåner, t.ex. barnbidrag och bostadsbidrag
– för arbetsbaserad försäkring gäller att man ska arbeta i Sverige, som anställd eller som egen företagare för att kunna få en arbetsbaserad förmån, t.ex. sjukpenning eller föräldrapenning över garantinivån – för vissa grupper gäller särskilda regler som innebär att försäkringen gäller även under vistelse i utlandet. Det gäller exempelvis studerande, biståndsarbetare och statsanställda.

Assistansersättning:
– den som före fyllda 65 år haft assistansersättning får behålla ersättningen även efter han eller hon fyllt 65 år.
Assistansersättningens omfattning får inte utökas efter 65-årsdagen

Övergångsregler införs
– provisoriska beslut som är gynnande får fattas av tjänsteman om socialförsäkringsnämnden gett ett sådant bemyndigande

Handikappersättning och vårdbidrag: Ny lag (1998:703) införs som innebär att handikappersättning utges som självständig förmån med belopp som motsvarar 36, 53 eller 69 % av prisbasbeloppet. I socialförsäkringslagen (1999:799) finns bestämmelser om vem som omfattas av lagen om handikappersättning och vårdbidrag. Enligt övergångsbestämmelserna kan handikappersättning fortsättningsvis utges som tilläggsförmån till pension till den som den 1 januari 2001 visats utomlands och uppbär pension och handikappersättning som tilläggsförmån.

Allmänt barnbidrag höjs från 850 till 950 kronor i månaden. Förlängt barnbidrag höjs från 850 till 950 kronor i månaden. Flerbarnstillägget höjs och lämnas med följande belopp:
– 254 kronor per månad för det tredje barnet
– 760 kronor per månad för det fjärde barnet
– 950 kronor per månad för det femte och varje ytterligare barn.

Adoptionskostnadsbidraget höjs från 24 000 kronor till 40 000 kronor.

Pension enligt lagen om inkomstgrundad ålderspension (LIP) kan börja betalas ut från den 1 januari 2001. Till en början gäller detta dock endast för s.k. tidigt uttag för de som är födda åren 1938–1940.

Taket för särskilt grundavdrag höjs till 1,559 gånger prisbasbeloppet för ogift och 1,381 gånger prisbasbeloppet för gift pensionär. Grundavdraget höjs

Den tillfälliga skattereduktionen på max 1 320 kronor per år blir kvar även 2001.

Den beskattningsbara inkomsten minskas med 50 % av pensionsavgiften (tidigare 75 %) och den framräknade skatten minskas med 50 % av pensionsavgiften (tidigare 25 %).

Skiktgränserna för statlig skatt höjs.

Bostadstillägg till pensionärer lämnas med 90 % av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 4 500 kronor. Detta innebär att de s.k. ”golvet” om 100 kronor tas bort. ”Taket” höjs med 500 kronor.

För särskilt bostadstillägg till pensionärer höjs gränsen för den bostadskostnad som kan beaktas från 5 200 kronor till 5 700 kronor. Vidare höjs gränsen för skälig levnadsnivå till lägst 1,294 gånger prisbasbeloppet för den som är ogift och lägst 1,084 gånger prisbasbeloppet för den som är gift.

Kommunalt bostadstillägg får utges av kommuner även under åren 2001 och 2002.

Med anledning av att socialförsäkringslagen träder i kraft upphävs Riksförsäkringsverkets föreskrift om vilken försäkringskassa som ska fatta beslut om förmånen.

Nya belopp för beräkning av bostadskostnadsschabloner har fastställts av RFV. Beloppen för uppvärmning har höjts med fem kronor till 127 kronor per kvadratmeter i zon 1 (norra Sverige), med fyra kronor till 111 kronor per kvadratmeter i zon 2 (mellersta Sverige) och med tre kronor till 101 kronor per kvadratmeter i zon 3 och 4 (södra Sverige). Beloppet för driftskostnad för småhus har höjts med 15 kronor till 125 kronor per kvadratmeter. Samtliga belopp gäller per år.

Riksförsäkringsverkets föreskrift om beräkning av bostadskostnad för småhus har ändrats på så sätt att ändrad fastighetsskatt beaktas först året efter ändringen. Detta innebär att både ändring av fastighetsskattesatsen och eller ändring av taxeringsvärdet används vid beräkningen av bostadskostnaden först året därpå.

2001-02

Underhållsstöd utges fr.o.m. månaden efter den då rätten till stödet uppkommit.

2001-04

Bestämmelserna om underhållsstöd vid växelvis boende ändras så att båda föräldrarna kan få maximalt halvt underhållsstöd (586 kronor/mån) om barnet bor växelvis hos dem. Stödet minskas med hälften av det belopp som skulle ha fastställts som återbetalningsbelopp om föräldern i stället varit återbetalningsskyldig till försäkringskassan. Ett barn som studerar kan vid växelvis boende få underhållsstöd i förhållande till båda föräldrarna (maximalt 2x586 kronor/mån). Minskning av stödet sker på samma sätt som ovan för vart och ett av delbeloppen.

2001-07

Aktivitetsstöd:
– För den som uppfyller villkoren för arbetslöshetsersättning höjs ersättningen
– Ett förhöjt aktivitetsstöd på maximalt 680 kronor per dag införs för den som har en högre månadsinkomst än 15 950 kronor
– Samordning införs mellan Aktivitetsstöd/Arbetslöshetsförsäkring/Särskilt utbildningsbidrag av de första 100 dagarna som utbetalas med förhöjd ersättning
– Särskilda regler finns för deltidsarbetslösa
– Övergångsbestämmelser finns
– Möjlighet finns att behålla aktivitetsstödet vid frånvaro på grund av tillfällig vård av barn.

Föräldraförsäkring:
– En kontaktdag per barn och år införs för barn i åldrarna mellan 6 och 11 år
– Tio pappadagar kan i vissa fall tas ut av annan försäkrad person
– Tillfällig föräldrapenning kan utbetalas till annan försäkrad person när föräldern är sjuk och därför varken kan arbeta eller våda sitt barn
– Bättre skydd vid spädbarnsdöd.

Assistansersättningens schablonbelopp höjs från 178 kronor till 184 kronor.

Lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring upphör att gälla vid utgången av år 2000. Den upphävda lagen ska gälla på redan beviljade delpensioner.

Inkomstbasbeloppet införs och det motsvarar år 2001 det förhöjda prisbasbeloppet. Det räknas upp med förändringen i inkomstindex.

2001-08

Rehabiliteringsersättning: Ändring i förordningen (1991:1321) om rehabiliteringsersättning (2001:550). Ändringen innebär att rehabiliteringsersättning i form av särskilt bidrag kan betalas för resekostnader med egen bil med högst 110 öre per kilometer.

2001-09

Tandvård: – för vård som utförs av tandläkare eller tandhygienist som fyllt 67 år lämnas ingen tandvårdsersättning. Tidigare var åldersgränsen 65 år.

2002-01

Aktivitetsstöd: – den lägsta nivån för aktivitetsstöd höjs från 143 kronor till 183 kronor per dag.

Högriskskydd för levande donatorer:
– Särskilt högriskskydd införs för levande donatorer av organ och vävnader i samband med donationsingrepp eller utredningar om sådant ingrepp. Skyddet innebär att donatorns arbetsgivare har rätt till ersättning från sjukförsäkringen för sina kostnader för sjuklön. Den enskilde får ersättning för den första dagen i en sjukperiod (karensdagen).

Sjukpenningrätten: – Försäkringskassans skyldighet att vid en viss senare tidpunkt göra en s.k. fördjupad bedömning av sjukpenningrätten upphör. Ändringen påverkar inte bedömningen av rätten till sjukpenning.

Assistansersättning: Ersättningens schablonbelopp höjs från 184 kronor till 191 kronor för 2002. Högsta möjliga timbelopp är 214 kronor.

Bostadsbidrag: – Försäkringskassan får möjlighet att pröva flera ärenden för eventuell eftergift av återkrav. Det är inkomsten under hela året som bestämmer hur stort bostadsbidrag man har rätt till. Den nya möjligheten gäller ärenden där anmälningsskyldigheten inte fullgjorts men där försäkringskassan finner att bidragsmottagarna inte skäligen borde ha insett att de var skyldiga att göra anmälan. T.ex. kan det gälla inkomstökning som inträffat senare under året efter det att utbetalning av bostadsbidrag upphört.

Föräldraförsäkringen: – För barn födda fr.o.m. den 1 januari 2002 gäller att föräldrapenningen förlängs med 30 dagar till totalt 480 dagar och att 60 dagar blir förbehållna var och en av föräldrarna vid gemensam vårdnad. För dagar uttagna fr.o.m. den 1 januari 2002 gäller att:

– En ny förmånsnivå införs, en åttondel, inom föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning
– Garantinivån (minimiersättningen) för föräldrapenningdagar, som kan betalas ut med sjukpenningnivå, höjs från 60 kronor till 120 kronor per dag. Nivån byter namn till grundnivå. Utöver dessa sjukpenningdagar finns ytterligare 90 dagar som ersätts med oförändrat 60 kronor per dag. Tidigare kallades dessa dagar garantidagar och ersattes enligt garantinivån. Från årsskiftet kallas nivån lägstanivå.

Underhållsstöd: – Genom ändring i föräldrabalken ges utökad rätt till underhåll för barn mellan 18 och 21 år. Om barnet går i skola efter fyllda 18 år ska föräldrarna alltid vara underhållsskyldiga under den tid som skolgången pågår. Ett studieavbrott ska inte längre kunna leda till att föräldrarnas underhållsskyldighet upphör slutgiltigt. Motsvarande ändringar genomförs bl.a. för rätten till förlängt underhållsstöd. Stöd kan dock även i fortsättningen betalas ut längst till och med juni det år som barnet fyller 20 år.

Vårdbidrag: – Ändring i 13 § Lagen om handikapp och vårdbidrag (1998:703). Ändringen innebär att vårdbidrag inte får betalas ut för längre tid tillbaka än den månad då ansökan om vårdbidrag gjordes (2001:1110).

Pension: – Till ålderspensionärer födda 1937 eller tidigare införs följsamhetsindexering av tilläggspension. Det innebär att tilläggspensionen räknas upp i förhållande till inkomstutvecklingen i samhället.

– Inkomstbasbeloppet för 2002 är fastställt till 38 800 kronor. Det används vid beräkning av högsta pensionsgrundande inkomst, vilken är 291 000 kronor (7,5x38 800). Förhöjt prisbasbelopp för 2002 är fastställt till 38 700 kronor och det används vid beräkning pensionspoängen. Prisbasbeloppet för 2002 är fastställt till 37 900 kronor och används vid beräkning av pensionsbelopp.

Bostadstillägg till pensionärer: – Nivån för maximalt bostadstillägg till pensionärer höjs från 90 till 91 % av bostadskostnaden. Bostadstillägg kan lämnas med högst 91 % av bostadskostnaden av den delen som inte överstiger 4 500 kronor per månad. Det högsta bostadstillägg som kan betalas ut är 4 095 kronor per månad. Åldersgränsen för när ett hemmavarande barn ska anses som självförsörjande och därmed svara för en del av bostadskostnaden höjs från 18 till 20 år. Vid beräkning av bostadstillägg till pensionärer ska hemmavarande barns andel av bostadskostnaden medräknas under förutsättning att barnet inte har fyllt 20 år och att barnet inte är självförsörjande.

Beräkning av bostadsschabloner:
För uppvärmning har nya belopp fastställts av RFV:
– kvadratmeter bostadsyta i zon 1 – 149 kronor
– kvadratmeter bostadsyta i zon 2 – 130 kronor
– kvadratmeter bostadsyta i zon 3 – 4 119 kronor

Beloppet för driftskostnad för småhus är fastställt till 132 kronor per kvadratmeter. Samtliga belopp gäller per år.

Barnpension: Avbrottsregeln för barnpension försvinner. Barn med studieavbrott behöver inte längre återta studierna innan det fyller 19 år för att vara berättigad till barnpension.

Socialförsäkringslagen: Enligt lagen (SFS 1999:799) delas försäkringen fr.o.m. 2001-01 upp i två delar, en bosättningsbaserad och en arbetsbaserad. För den bosättningsbaserade försäkringen gäller att man ska vara bosatt i Sverige för att få bosättningsbaserade förmåner. För den arbetsbaserade försäkringen gäller att man ska arbeta i Sverige för att kunna få arbetsbaserad förmån. Fr.o.m. 2002-01 gäller att föräldrapenning enligt lägsta- och grundnivå räknas som bosättningsbaserad förmån och över lägstanivån är föräldrapenningen arbetsbaserad.

2002-02

Konventioner: Tilläggsöverenskommelse till konventionen mellan Sverige och Turkiet om social trygghet (SFS 2001:1285).

2002-04

Tandvårdsersättning: Tandvårdsersättning lämnas inte för fyllning enligt avdelning A. Bastandvård i bilagan till förordningen (1998:1337) om tandvårdstaxa åtgärd 54, 55 och 91om den görs med amalgam.

Bestämmelserna om karensbelopp ska inte tillämpas vid beräkning av tandvårdsersättning för behandling med avtagbara proteser enligt avdelning B. Protetik och tandreglering i bilagan till förordningen (1998:1337) om tandvårdstaxa åtgärd 70–74, 78 eller 79.

Dessa föreskrifter ska inte tillämpas på behandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

2002-06

Avtal mellan EU och Schweiz om bl.a. fri rörlighet för personer. Genom avtalet tillämpas EU-reglerna på socialförsäkringsområdet (förordningarna 1408/71 och 574/72) mellan EU-länderna och Schweiz. Schweiz likställs i sammanhanget med medlemsstat varigenom schweiziska medborgare m.fl. omfattas.

Socialförsäkringslagen: För tid då en försäkrad inte vistas i ett land som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz får förmåner som grundas på bosättning utges endast i de fall som avses i 4 kap. 2 och 3 §§ socialförsäkringslagen. Tidigare har försäkrad som vistats i land inom EES undantagits från den s.k. begränsningsregeln. Ändringen innebär att även försäkrade som vistas i Schweiz undantas.

2002-07

Tandvårdsersättning: För personer som under det år vården ges fyller minst 65 år lämnas tandvårdsersättning för hela kostnaden för protetiska åtgärder enligt avdelning B punkt 61–67, 681–76, 78, 79, 81 och 83–89 i tandvårdstaxan. För åtgärd 681 och 682 är dock ersättningen begränsad till de belopp som framgår av tandvårdstaxan. Tandvårdsersättning enligt denna bestämmelse lämnas inte för bastandvård och inte heller för gjutmetaller, ädelmetaller eller annat material som Riksförsäkringsverket föreskriver. Vid implantatbehandling av en helt tandlös överkäke utgår ersättning för högst sex fixturer. Vid sådan behandling av en helt tandlös underkäke utgår ersättning för högst fem fixturer.

Från tandvårdsersättningen skall det under en behandlingsomgång avräknas ett karensbelopp om 7 700 kr. Som en behandlingsomgång räknas en tidsperiod om högst ett år.

Förhandsprövning ska göras när det avses att tandvårdsersättning ska lämnas enligt ovanstående. I sådant fall ska försäkringskassan pröva både behandlingsförslaget och skäligheten av vårdgivarens anspråk på ersättning för behandlingen.

Vid Skåne läns allmänna försäkringskassa skall det finnas en för alla försäkringskassor gemensam enhet för handläggning av ärenden om tandvårdsförsäkring för försäkrade som under det år vården ges fyller minst 65 år.

Föreskrifterna ska inte tillämpas på behandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet. Bestämmelserna ska inte heller tillämpas på sådana behandlingar som ska förhandsprövas om begäran om förhandsprövning har inkommit före ikraftträdandet.

Vårdbidrag: Föräldrabegreppet utvidgas så att med förälder likställs vårdnadshavare som inte är förälder men som har vård av barnet (SFS 2002:321).

Arbetsskador: Bevisregeln i 2 kap. Lagen om arbetsskadeförsäkring (LAF) ändras. Till skillnad från den bevisregel som tillämpades tidigare med uppdelning i två led, skadlighets och sambandsbedömning, görs nu prövningen med ett enhetligt beviskrav. En skada eller sjukdom ska anses ha uppkommit till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan om övervägande skäl talar för det. Vid prövningen av om det är en arbetsskada ska det göras en sammanfattande bedömning av olika av varandra oberoende förhållanden. En given utgångspunkt är om det i den försäkrades arbetsmiljö har funnits någon faktor som har kunnat ge upphov till en sådan sjukdom eller skada som han eller hon har.

Undantaget från arbetsskadebegreppet vad avser psykiska och psykosomatiska sjukdomar ska inte längre omfatta arbetstvister i form av rättsliga tvister.

När livränta beviljas tills vidare ska försäkringskassan vid beslutet ta ställning till frågan om efterkontroll.

Bostadsbidrag: Tidigare har bevisbördan för att visa att makar eller sammanboende, som uppger att de inte lever tillsammans men som Försäkringskassan funnit anledning att misstänka sammanbor, legat hos Försäkringskassan. Genom lagändring gäller nu det omvända. En man och en kvinna som är gifta eller sammanboende anses bo tillsammans om inte den som ansöker om bostadsbidrag eller den som bidrag betalas ut till visar att de inte bor tillsammans.

Totalförsvarspliktiga: Lägsta belopp i dagpenning (repetitionsutbildning) höjs från 55 kronor till 120 kronor per dag.

Underhållsstöd: Statens fordran får helt eller delvis efterges när återbetalningsskyldighet beslutats avseende tid före den dag då faderskapet fastställdes om det finns synnerliga skäl.

Överenskommelse (SFS 2002:380) mellan Sverige och Bosnien-Hercegovina om tillämpning av konventionen mellan Sverige och Jugoslavien om social trygghet träder i kraft. Överenskommelsen tillämpas fr.o.m. 23 maj 1992.

2003-01

Förändringar i socialförsäkringsavgifter:
– avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 32,82 %
– avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 31,01 %
– sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare höjs från 8,80 % till 11,08 %
– sjukförsäkringsavgiften för egenföretagare höjs från 9,53 % till 11,81 %
– arbetsmarknadsavgiften för arbetsgivare sänks från 5,84 % till 3,70 %
– arbetsmarknadsavgiften för egenföretagare sänks från 3,30 % till 1,16 %
– arbetsskadeavgiften för arbetsgivare och egenföretagare sänks från 1,38 % till 0,68 %
– allmänna löneavgiften för arbetsgivare och egenföretagare höjs från 2,69 % till 3,25 %
– den allmänna pensionsavgiften är oförändrad 7,0 %
– särskild löneskatt för vissa förvärvsinkomster, avgiftsuttaget är oförändrat 24,26 %
– särskild löneskatt på pensionskostnader, avgiftsuttaget är oförändrat 24,26 % för 2002.

Aktivitetsstöd:
– den lägsta nivån för aktivitetsstöd höjs från 183 kronor till 223 kronor per dag
– nya/ändrade förmåner kan minska aktivitetsstödet till följd av ändringar inom sjukförsäkrings- och pensionsområdena samt införandet av rekryteringsbidrag.

Reseersättningar m.m. till personer med funktionshinder: – administrationen av reseersättningar förs över från de allmänna försäkringskassorna till Arbetsmarknadsverket. Det finns vissa övergångsregler.

Arbetsskadeförsäkring: Den som vill få sin rätt till ersättning från arbetsskadeförsäkringen prövad ska göra en skriftlig ansökan till Försäkringskassan.

En särskild arbetsskadeersättning införs som syftar till att vara en kompensation för karensdagar i sjukförsäkringen. Den betalas till den som har beviljats ersättning för inkomstbortfall till följd av arbetsskada och ska vara kompensation för inkomstförlust som avser två karensdagar. Den särskilda arbetsskadeersättningen betalas med 80 procent av det livränteunderlag som gäller vid tiden för beslutet delat med 365. Om den försäkrade kan visa att han eller hon har haft fler än två karensdagar med inkomstförlust på grund av arbetsskadan kan särskild arbetsskadeersättning betalas med 80 procent av den faktiska inkomstförlusten även för dessa dagar. Ersättningen begränsas dock till högst 80 procent av det livränteunderlag som gällde vid tiden för beslutet delat med 365.

Bestämmelserna om från och med vilken tidpunkt livränta ska beviljas ändras och anpassas till motsvarande krav på varaktighet av arbetsförmågans nedsättning som gäller för sjuk- och aktivitetsersättning. Det innebär att livränta kan beviljas när förmågan att skaffa inkomst genom arbete på grund av arbetsskadan är nedsatt med minst en femtondel och nedsättningen är varaktig eller kan antas bli bestående under minst ett år.

Nya bestämmelser införs om att livräntan kan omprövas om den försäkrades möjlighet att bereda sig inkomst genom arbete väsentligen har förbättrats. Bestämmelserna innebär att livräntan kan omprövas om inkomsterna ökar så att den försäkrade inte längre har någon inkomstförlust på grund av arbetsskadan.

Bestämmelserna om samordningen mellan livränta och sjuk- eller aktivitetsersättning ändras. Ändringen innebär att samordning ska göras om en försäkrad uppbär livränta och vid en senare tidpunkt blir berättigad till sjuk- eller aktivitetsersättning för en icke arbetsrelaterad sjukdom.

Bestämmelser införs om samordning mellan livränta och sjukpenning. När livränta beviljas retroaktivt ska det göras avdrag för sjukpenning som har betalats ut för samma tid.

Bestämmelser införs om anmälningsskyldighet vid ändrade förhållanden.

Arbetsskadelivräntan ska värdesäkras genom att årligen räknas upp med hälften av inkomstindexets reala förändring och inkomstindexets hela prisförändring.

Bestämmelserna om ersättning vid dödsfall på grund av en arbetsskada ändras. Omställningslivränta kan betalas till efterlevande make under en tid av tio månader räknat från tidpunkten för dödsfallet. En efterlevande som sammanbor med barn under 18 år kan ha rätt till förlängd omställningslivränta. Den särskilda efterlevandelivräntan avskaffas och kan inte längre beviljas efter utgången av år 2002.

Sjukpenninggrundande inkomst: Den sjukpenninggrundande inkomsten ska omprövas när livränta beviljas och därmed finns samma stöd för samordning mellan sjukpenning och livränta som mellan sjukpenning och pension. I och med detta undviks att sjukpenning bestäms utifrån en SGI som inkluderar den inkomstminskning som redan är kompenserad av livränta.

Personer som studerar och har rekryteringsbidrag för vuxenstuderande får ha sin SGI vilande. Detta gällde tidigare för personer som studerade och hade särskilt utbildningsbidrag.

Sjuk- och aktivitetsersättning: Regler om sjuk- och aktivitetsersättning införs för personer som har en varaktig eller långvarig medicinskt grundad nedsättning av arbetsförmågan. Vid samma tidpunkt upphör bestämmelserna om förtidspension och sjukbidrag. Förtidspension blir sjukersättning. Sjukbidrag blir tidsbegränsad sjukersättning eller aktivitetsersättning. Förtidspensionen och sjukbidraget var en del av det allmänna pensionssystemet. Sjuk- och aktivitetsersättning kommer att vara en del av sjukförsäkringssystemet. Gränsen höjs för att få ersättning vid långvarig nedsättning av arbetsförmågan på grund av sjukdom från 16 år till tidigast halvårsskiftet det år då personen fyller 19 år.

Bedömningen av arbetsförmågan för rätt till sjuk- och aktivitetsersättning är oförändrad. Det innebär att en person som fått sin arbetsförmåga nedsatt med minst en fjärdedel på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning. Nedsättningen måste antas bestå under minst ett år. Vid bedömningen av arbetsförmågans nedsättning ska hänsyn tas till den försäkrades förmåga att försörja sig själv. Det gäller i första hand möjligheten att klara ett på arbetsmarknaden normalt förekommande arbete. Man kan få hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning. Vilken grad man får beror på i vilken omfattning arbetsförmågan bedöms vara nedsatt.

Personer i åldrarna 30–64 år kan få sjukersättning eller tidsbegränsad sjukersättning beroende på för hur lång tid arbetsförmågan bedöms vara nedsatt. Personer i åldrarna 19–29 år kan få aktivitetsersättning. Den är alltid tidsbegränsad till mellan ett och tre år i taget.

Ungdomar som på grund av funktionshinder ännu inte har avslutat sin utbildning på grundskole- och gymnasienivå har rätt till hel aktivitetsersättning under den tid det tar att avsluta studierna. Ingen prövning av arbetsförmågan görs i dessa ärenden.

Aktivitetsersättning kan kombineras med en medverkan i olika aktiviteter. Aktiviteterna som ska ha till syfte att tillvarata den enskildes möjligheter till utveckling och arbete under ungdomsåren, ska ge den individen möjligheter att utveckla sina färdigheter men också att stärka sina förutsättningar för arbete. Personen väljer själv vilka aktiviteter som han eller hon vill delta i. Försäkringskassans uppgift är att stödja den enskilde bland annat genom att planera och samordna aktiviteterna. För kostnader med anledning av aktiviteterna kan personen få särskild ersättning.

Sjuk- och aktivitetsersättning kan betalas ut dels i form av en inkomstrelaterad sjuk- eller aktivitetsersättning, dels i form av en garantiersättning. Garantiersättning får de som inte har haft eller har haft låga förvärvsinkomster innan arbetsförmågan blev nedsatt av medicinska skäl. Det gäller under förutsättning att vissa villkor ifråga om arbete eller bosättning uppfylls.

Garantiersättningen är avsedd att ge ett ekonomiskt grundskydd oberoende av tidigare arbetsinkomster. Inkomstrelaterad sjuk- eller aktivitetsersättning är däremot knuten till arbetsinkomsten. Den inkomstrelaterade sjuk- och aktivitetsersättningen beräknas på basis av en antagandeinkomst. Antagandeinkomsten beräknas enligt huvudregeln som genomsnittet av de tre högsta omräknade bruttoårsinkomsterna som intjänats under en given period, s.k. ramtid. Ramtiden är mellan fem och åtta år beroende på den enskildes ålder.

Om en person har haft sjuk- eller aktivitetsersättning under 12 månader och vill pröva ett arbete kan han eller hon ansöka om vilande sjuk- eller aktivitetsersättning. I upp till tre kalendermånader kan personen pröva att arbeta och samtidigt få behålla sjuk- eller aktivitetsersättningen. Därefter kan personen under en begränsad tid arbeta och ha ersättningen vilande utan att rätten till ersättning påverkas.

Överstyrelsen för civil beredskap har bytt namn till Krisberedskapsmyndigheten, vilket lett till vissa ändringar i förordningen om förmåner till totalförsvarspliktiga och i förordningens verkställighetsföreskrifter anges att Riksförsäkringsverket ska höras i frågor om rehabilitering.

Bostadsbidrag: Det rekryteringsbidrag till vuxenstuderande som införs ska ingå i den bidragsgrundande inkomsten.

Underhållsstöd: Barn till en avliden förälder som tidigare inte kunde få barnpension kan ha rätt till efterlevandestöd. Möjligheten att få underhållsstöd upphör samtidigt för dessa barn.

Föräldraförsäkring:
– Grundnivån i föräldrapenningen höjs från 120 kronor till 150 kronor för ersättningsdagar
– tillfällig föräldrapenning kan ges ut till föräldrar som vårdar ett barn, som är yngre än 240 dagar, i hemmet, om alternativet till vården i hemmet skulle ha varit fortsatt sjukhusvård

Assistansersättning: Timbeloppet för assistansersättning höjs från 191 till 198 kronor för 2003 och det förhöjda timbeloppet från 214 till 222 kronor.

Bilstöd till handikappade: Ändringar i förordningens (1988:890) 5 och 8 §§ om bilstöd till handikappade: 5 § Förmånerna förtidspension och sjukbidrag har ändrats och bytt namn därför har orden förtidspension och sjukbidrag har ersatts med de nya begreppen sjukersättning och aktivitetsersättning.

Tidigare lydelse, med krav på att den försäkrade ska ha lämnat arbetsmarknaden med förtidspension (nu sjukersättning eller aktivitetsersättning) för att ha rätt till bilstöd, har utgått. 8 § första stycket har ändrats till:

När det gäller att beräkna årlig bruttoinkomst för bilstöd har förordningen (1988:890) om bilstöd till handikappade före 2003, förutom inkomst enligt 5 § lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer, även medtagit följande socialförsäkringsförmåner:
– folkpension och tilläggspension enligt AFL till den del pensionen minskar pensionstillskottet enligt 3 § lagen (1969:205) om pensionstillskott,
– hustrutillägg enligt lagen (1994:309) om hustrutillägg i vissa fall,
– aktivitetsstöd enligt förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd eller rehabiliteringsersättning enligt AFL,
– vårdbidrag enligt lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag, i den utsträckning bidraget inte är ersättning för merkostnader.

Inkomstberäkningen har från och med den 1 januari 2003 ändrats så att med årlig bruttoinkomst avses endast inkomst enligt 12–17 §§ lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.

När det gäller att beräkna årlig bruttoinkomst för bilstöd har lagen före 2003 hänvisat till hur beräkning av bruttoinkomst görs i lagen om bostadstillägg till pensionärer.
Inkomstberäkningen har från och med den första januari 2003 ändrats i denna senare lag, alltså sker en följdändring för bilstödet. Beräkningen sker med utgångspunkt från inkomstskattelagen, dock med vissa undantag.

Med årlig bruttoinkomst avses inkomst enligt 12–17 §§ lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.

Handikappersättning och vårdbidrag: Ändringar i lagen (1988:703) 5 och 8 §§ om handikappersättning och vårdbidrag: 5 § Handikappersättning kan utges från och med juli månad det år den försäkrade fyller 19 år. Tidigare gällde från och med det år en person fyllt sexton år.

8 § En förälder har rätt till vårdbidrag för barn till och med juni månad det år då barnet fyller 19 år Tidigare gällde till 16 år.

Övergångsbestämmelser
– Den som vid ikraftträdandet uppbär handikappersättning har fortsatt rätt till ersättning trots att ålderskravet i 5 § inte är uppfyllt.
– För den som ansöker om handikappersättning under 2002 men får beslut först under 2003 ska beslutet grundas på bestämmelserna vid ansökningstillfället.
– Förälder har inte rätt till vårdbidrag under tid då barnet uppbär handikappersättning, sjukersättning eller tidsbegränsad sjukersättning.

Pension: – Efterlevandepension: Nya bestämmelser gäller för efterlevandepension. Efterlevandepension som grundar sig på dödsfall år 2003 eller senare kan betalas ut som barnpension, omställningspension/förlängd omställningspension och änkepension.

Efterlevandestöd till barn kan betalas ut som tillägg till eller ersättning för barnpension. Garantipension kan betalas ut som tillägg till eller ersättning för omställningspension och änkepension. Folkpension och pensionstillskott försvinner från och med år 2003 och ersätts av garantipension och efterlevandestöd till barn. Det särskilda grundavdraget för pensionärer (SGA) vid beskattningen tas bort. Från och med januari 2003 beskattas pension på samma sätt som arbetsinkomst.

Särskild efterlevandepension kan inte nybeviljas efter december 2002.

Har dödsfallet inträffat före år 2003 räknades efterlevandepensionerna om från och med januari 2003.

De anpassade reglerna för barnpension, omställningspension/förlängd omställningspension, särskild efterlevandepension och änkepension samlas i två nya lagar nämligen i lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn (EPL) och i lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn (InfEPL).

Dödsfall år 2003 eller senare: Barnpension betalas ut till och med den månad barnet fyller 18 år. Den kan därefter förlängas om barnet går i grundskola, gymnasieskola eller likvärdigt, dock längst till och med juni månad det år barnet fyller 20 år. Omställningspension betalas ut till efterlevande man eller kvinna som inte har fyllt 65 år. Den kan betalas ut i tio månader. Omställningspension kan betalas ut för förlängd tid (förlängd omställningspension) om den efterlevande har vårdnaden om barn under 18 år. Den kan då förlängas i 12 månader. Dock betalas förlängd omställningspension alltid ut till och med den månad yngsta barnet fyller 12 år.

Barnpension och omställningspension/förlängd omställningspension som grundar sig på dödsfall år 2003 eller senare beräknas på ett nytt underlag. Dessa förmåner är en viss procentsats av den avlidnes efterlevandepensionsunderlag (EPU). EPU grundar sig på den pensionsbehållning beräknad på visst sätt som tillgodoräknats för den avlidne i det reformerade ålderspensionssystemet till och med året före dödsfallsåret (faktisk pensionsbehållning) och i förekommande fall pensionsbehållning beräknad på grundval av antagandeinkomst från och med dödsfallsåret till och med det år den avlidne skulle fyllt 64 år (antagen pensionsbehållning). Omställningspension är 55 procent av EPU. Barnpension är 35 eller 30 procent av EPU. Finns det flera barn ökas procenttalet med 25 respektive 20 för varje ytterligare barn.

Efterlevandestöd är ett grundskydd. Det är 40 procent (80 procent om båda föräldrarna är avlidna) av prisbasbeloppet. Detta belopp reduceras bland annat av den barnpension som barnet har. Efterlevandestödet är inte beroende av den avlidnes anknytning till Sverige.

Garantipension är ett grundskydd. Basnivån för garantipension till omställningspension/förlängd omställningspension är 2,13 prisbasbelopp. Om det för den avlidne inte kan tillgodoräknas 40 års försäkringstid ska basnivån avkortas med en 40-del för varje år som saknas. Basnivån eller den avkortade basnivån reduceras bland annat av den omställningspension/förlängda omställningspension som den efterlevande har rätt till. Garantipension betalas ut längst till och med månaden före den månad den efterlevande fyller 65 år.

En kvinna född 1944 eller tidigare kan på vissa villkor få änkepension i stället för omställningspension om hon var gift med den avlidne vid utgången av år 1989.

Från och med år 2003 består änkepensionen av två delar. Den ena delen motsvarar tilläggspension i form av änkepension enligt AFL i dess lydelse före år 2003. Underlaget är den avlidnes på visst sätt beräknade tilläggspension. Änkan får 40 procent eller, om det finns barn som får barnpension, 35 procent av den avlidnes tilläggspension. Den andra delen av änkepensionen är ett tillägg för det första prisbasbeloppets inkomster (90-procentstillägg). Tillägget betalas ut längst till och med månaden före 65-årsmånaden.

En kvinna född 1945 eller senare får omställningspension och garantipension till denna förmån men kan på vissa villkor även få änkepension om hon var gift med den avlidne vid utgången av år 1989 och då uppfyllde villkoren för rätt till änkepension. Dessutom måste hon ha varit gift hela tiden fram till dödsfallet och då också uppfylla villkoren för rätt till änkepension. Änkepensionen beräknas med hänsyn till mannens år med pensionspoäng till och med år 1989.

Änkepension betalas ut till den del den överstiger omställningspensionen och garantipensionen. När omställningspensionen/garantipensionen upphör betalas änkepensionen ut i sin helhet om villkoren för den fortfarande är uppfyllda.

Har kvinnan både änkepension och ålderspension samordnas änkepensionen med ålderspensionen på visst sätt beroende på när kvinnan är född.

Som tillägg till eller ersättning för änkepension till kvinnor födda 1944 eller tidigare kan en garantipension betalas ut. Garantipensionen är 2,13 prisbasbelopp. Om det för den avlidne inte kan tillgodoräknas 40 års försäkringstid ska basnivån avkortas med en 40-del för varje år som saknas. Basnivån eller den avkortade basnivån reduceras bland annat av den änkepension eller omställningspension/förlängda omställningspension som den efterlevande har rätt till. Garantipensionen betalas ut längst till och med månaden före 65-årsmånaden.

Kvinnor födda 1945 eller senare kan inte få garantipension till sin änkepension om dödsfallet har inträffat år 2003 eller senare.

Bostadstillägg till pensionärer m.fl.: Ny lag (2001:761) träder i kraft som innehåller reformerade regler om bostadstillägg. Enligt den nya lagen kan bostadstillägg betalas ut till den som är bosatt i Sverige och har en förmån i form av hel ålderspension, sjukersättning eller aktivitetsersättning, änkepension, särskild efterlevande pension eller hustrutillägg. Även den som har en pension eller invaliditetsförmån från ett annat EES-land kan få bostadstillägg. Den sökandes bostadskostnad och inkomst påverkar bostadstilläggets storlek. Bostadstillägg är maximalt 91 procent av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 4 500 kronor för den som är ogift och 2 250 kronor för den som är gift. Bostadskostnaden för var och en av makarna beräknas till hälften av deras sammanlagda bostadskostnad. Till skillnad från de tidigare reglerna finns det inte någon möjlighet för en av makarna att tillgodoräkna sig den andra makens bostadskostnad om den andra maken inte har någon förmån som kan berättiga till bostadstillägg. Det högsta bostadstillägg som kan betalas ut till en ogift är 4 095 kronor per månad (49 140 kronor per år). För en gift är det högsta bostadstillägget 2 048 kronor per månad (24 576 kronor per år). Mot bakgrund av den sökandes bostadskostnad fastställs vad som är högsta möjliga bostadstillägg för sökanden. Därifrån dras en viss del av den sökandes inkomst. Vad som då blir över är det bostadstillägg som ska betalas ut.

Inkomster som påverkar storleken av bostadstillägget beräknas enligt skatterättsliga regler. Som inkomst räknas inkomst av tjänst, näringsverksamhet och kapital. Även vissa skattefria inkomster ingår i beräkning av bidragsgrundande inkomst. Vid beräkning av bidragsgrundande inkomst görs ett tillägg för den förmögenhet som den sökande och hans eller hennes make äger.

De beräknade inkomsterna reduceras innan de påverkar storlek av bostadstillägget. Reduceringen innebär att en del av inkomsterna tas upp med hela beloppet medan de andra inkomsterna tas upp med endast 80 procent (viktning). Därefter görs ett avdrag för fribelopp. För de som har någon form av pension motsvarar fribeloppet 2,17 prisbasbelopp för ogift och 1,935 prisbasbelopp för gifta. Fribeloppet för den som har sjukersättning motsvarar 2,40 prisbasbelopp. Fribeloppet för den som har aktivitetsersättning varierar beroende av den berättigades ålder. Det som återstår efter avdrag för fribeloppet är den sökandes reduceringsinkomst.

För de som är gifta räknas makarnas reduceringsinkomster samman. Reduceringsinkomst för var och en av makarna beräknas som hälften av makarnas sammanlagda reduceringsinkomst. Det högsta möjliga bostadstillägget för sökanden minskas med 62 procent av reduceringsinkomsten upp till ett prisbasbelopp och med 50 procent av den reduceringsinkomst som överstiger denna nivå.

Bostadstillägg beviljas i regel för en tid av 12 månader. Om det finns särskilda skäl får bostadstillägg beviljas för en period av längst 36 månader.

Äldreförsörjningsstöd Ny lag (2001:853) om äldreförsörjningsstöd träder i kraft. Äldreförsörjningsstöd är en ny förmån inom socialförsäkringsadministration. Förmånen är avsedd för personer i pensionsålder som inte får sina grundläggande försörjningsbehov tillgodosedda genom andra förmåner inom det allmänna pensionssystemet. Äldreförsörjningsstöd kan beviljas till den som är bosatt i Sverige och som har fyllt 65 år. För den sökande som har rätt till inkomstgrundad ålderspension, garantipension, bostadstillägg till pensionärer och särskilt bostadstillägg beviljas äldreförsörjningsstöd endast om sökanden tar ut samtliga sådana förmåner som han eller hon är berättigad till.

Äldreförsörjningsstöd betalas ut med det belopp varmed den sökandes inkomster efter avdrag för skälig bostadskostnad understiger en skälig levnadsnivå. Vid prövning av rätten till äldreförsörjningsstöd ska först den sökandes inkomster beräknas. Från inkomsterna görs avdrag för skälig bostadskostnad. Det som återstår av den sökandes inkomster efter avdrag för skälig bostadskostnad jämförs med ett fastställt belopp för skälig levnadsnivå. Som skälig bostadskostnad anses en bostadskostnad som uppgår till högst 5 700 kronor per månad för ogift och 2 850 kronor per månad för gift. Bostadskostnaden för var och en av makarna beräknas till hälften av deras sammanlagda bostadskostnad. En skälig levnadsnivå, räknat per månad, anses motsvara en tolftedel av 1,294 prisbasbelopp för den som är ogift och en tolftedel av 1,084 prisbasbelopp för den som är gift.

Äldreförsörjningsstöd får beviljas för en tid av längst 12 månader.

– Intjänandetiden: Pensionsgrundande inkomst ska fastställas endast om de inkomster som är pensionsgrundande uppgått till minst 42,3 % (tidigare 29,3 %) av det för intjänandeåret gällande prisbasbeloppet.
– Utbetalningstiden: ATP och folkpension samt det särskilda grundavdraget vid beskattning ersätts av tilläggspension och en högre garantipension.

Socialförsäkringslagen: Gotlands läns allmänna försäkringskassa blir ensam behörig att avgöra ärenden om pension och livränta enligt yrkes- och arbetsskadelagstiftningen för personer som varken är bosatta eller regelmässigt arbetar i Sverige. Dessa ärenden handlades tidigare av Utlandskontoret vid Stockholms läns allmänna försäkringskassa Från och med den 1 januari 2003 blir Gotlands läns allmänna försäkringskassa även ensam behörig att avgöra ärenden om sjukersättning och aktivitetsersättning för samma personkrets.

Överenskommelse (SÖ 2003:17) mellan Sverige och Förbundsrepubliken Jugoslavien (Serbien och Montenegro) om tillämpning av konventionen med Jugoslavien.

Utlänningar som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska inte anses bosatta i Sverige och därmed inte heller omfattas av den bosättningsbaserade socialförsäkringen (2003-01-15).

2003-02

Tillfällig föräldrapenning till adoptivföräldrar eller särskilt förordnade vårdnadshavare: De tio dagar som man kan få ersättning för i samband med ett barns ankomst fördelas med fem dagar till vardera föräldern om inte föräldrarna kommer överens om annat.

2003-03

Bostadstillägg till pensionärer: En ändring har gjorts i Riksförsäkringsverkets författningssamling 1998:9 om beräkning av bostadskostnad. Med anledning av en dom i Regeringsrätten har kraven på skriftligt hyresavtal och att hyresvärd, bostadsrättsförening eller hyresnämnd ska godkänna ett sådant avtal, tagits bort, när det gäller en i andrahand hyrd bostad. Detta innebär att samma regler gäller för såväl förstahandsuthyrning som andrahandsuthyrning.

2003-04

Bostadsbidrag: Ersättning som barn får med anledning av kroppsskada eller kränkning ska inte längre räknas in i familjens förmögenhet.

Ny konvention mellan Sverige och Kanada om social trygghet träder i kraft (SFS 2002:221, SFS 2003:47).

2003-05

Tillämpningsbestämmelser (RFFS 2003:5) till konventionen mellan Sverige och Turkiet träder i kraft. Bestämmelserna tillämpas fr.o.m. den 1 februari 2002.

2003-06

En viktig ändring har skett inom EG-rätten i och med förordning (EG) nr 859/2003 av den 14 maj 2003 om utvidgning av bestämmelserna i förordning (EEG) nr 1408/71 och förordning (EEG) nr 574/72 till att gälla de medborgare i tredje land som enbart på grund av sitt medborgarskap inte omfattas av dessa bestämmelser.

2003-07

Tandvård: Åldersgränsen för tandläkares och tandhygienisters rätt till ersättning enligt lagen om allmän försäkring höjs från 67 år till 70 år. De kan även utföra tandvård efter fyllda 70 år men då behövs medgivande från Riksförsäkringsverket.

Sjukpenning: Som en åtgärd för att begränsa statens kostnader för det ökade antalet sjukskrivningar ska den sjukpenninggrundande inkomsten multipliceras med faktorn 0,97 vid beräkning av sjukpenning. Vid beräkning av andra förmåner som relateras till den sjukpenninggrundande inkomsten skall någon sådan beräkning inte göras.

Sjukpenningens storlek vid arbetslöshet ska inte vara högre än det högsta möjliga ersättningsbeloppet inom arbetslöshetsförsäkringen. Det högsta beloppet kommer att vara 521 kronor per dag och ges ut sju dagar per vecka.

För den som är arbetslös sänks sjukpenningnivån till samma nivå som A-kassans maxibelopp vilket innebär att maxibeloppet för sjukpenning sänks från 19 050 kronor i månaden före skatt till 15 630 kronor i månaden före skatt. Arbetslösa som i dag har en högre sjukpenning än 15 630 kronor i månanden kommer att få sin sjukpenning sänkt.

Sjukpenningnivån sänks från 80 procent till 77,6 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten

Sjuklöneperioden: Den tid som arbetsgivaren betalar sjuklön förlängs från 14 dagar till 21 dagar. För den som inte har någon arbetsgivare betalar försäkringskassan under hela perioden. Sjukersättning och aktivitetsersättning: Om en person haft sjuk- eller aktivitetsersättning under 12 månader och vill pröva ett arbete kan han eller hon ansöka om vilande sjuk- eller aktivitetsersättning. En person kan även ansöka om att i upp till tre månader pröva att arbeta och uppbära lön och samtidigt få behålla sjuk- eller aktivitetsersättningen. Om personen uppbär sjukersättning kan han eller hon därefter arbeta och ha ersättningen vilande under högst 24 månader, prövoperioden inräknad. Om personen uppbär tidsbegränsad sjukersättning eller aktivitetsersättning kan han eller hon ha ersättningen vilande under den tid ersättningen är beviljad, högst 24 månader, prövoperioden inräknad. Under den tid en person har ersättningen vilande påverkas inte rätten till ersättning.

Försäkringskassan ska senast ett år efter sjukanmälningsdagen ha utrett om det finns förutsättningar för att tillerkänna den försäkrade sjukersättning eller aktivitetsersättning istället för sjukpenning, trots att den försäkrade inte ansökt om ersättningen. Bestämmelsen ska tillämpas på sjukfall som har sjukanmälningsdag den 1 november 2002 eller senare.

Rehabilitering: Det blir obligatoriskt för arbetsgivare att göra rehabiliteringsutredning och i en förordning anges vad en sådan utredning bör innehålla.

Försäkringskassan kan begära att den försäkrade deltar i ett särskilt avstämningsmöte för bedömning av medicinskt tillstånd, arbetsförmåga och behov av och möjligheter till rehabilitering.

Tillfällig föräldrapenning: Kontaktdagarna för barn mellan 6 och 11 år tas bort men kommer att finnas kvar för vissa funktionshindrade barn.

Bostadstillägg: Det har gjorts en ändring i övergångsbestämmelserna till den nya lagen om bostadstillägg. Den reglerar när den gamla respektive den nya lagen ska gälla. Den tid under vilken övergångsbestämmelserna gäller har förlängts med två månader. Detta innebär att den som uppbar bostadstillägg 2002-12-31 kan fortsätta uppbära detta längst t.o.m. 2003-08-31, under förutsättning att rätten till bostadstillägg fortfarande finns enligt den nya lagen och att en ny ansökan om bostadstillägg för år 2003 har inkommit till försäkringskassan.

24-timmarsmyndigheten – elektronisk tillgänglighet för informationshämtande och ärendehantering: Försöksverksamheten inom socialförsäkringsadministrationen förlängs t.o.m. 31 mars 2004.

2003-12

Den 1 december 2003 trädde lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration (socialförsäkringsdatabaslagen) och förordningen (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration i kraft. I samband härmed upphörde socialförsäkringsregisterlagen (1997:934) och socialförsäkringsregisterförordningen (1998:1576) att gälla.

Den nya lagen bygger på begreppet behandling av personuppgifter i stället för begreppet socialförsäkringsregister. Den nya lagen knyter an bättre till personuppgiftslagens tillämpningsområde. Ett nytt begrepp införs: socialförsäkringsdatabasen. Med socialförsäkringsdatabasen avses den samling av uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt inom SFA.

2004-01

Avgiftsuttaget för arbetsgivare är sänkt från 32,82 % till 32,70 %. Avgiftsuttaget för egenföretagare är sänkt från 31,01 % till 30,89 %. Den allmänna löneavgiften är sänkt från 3,25 % till 3.13 %. Avgiftsuttaget gäller för både arbetsgivare och egenföretagare (Lag 2003:821).

Tandvårdsersättning: Förordningen (1998:1337) om tandvårdstaxa (4 § och 13 a §) ändras i vissa delar avseende högkostnadsskyddet för protetisk tandvård för personer som är 65 år eller äldre. Ändringarna innebär att Implantatstödd protetik bakom kindtänderna inte längre ingår i högkostnadsskyddet. Vidare lämnas inte heller längre någon ersättning för implantatbehandling för patienter med en väl fungerande helprotes. Ändringen innebär också att ersättning inte betalas ut för kostnader som ligger över folktandvårdens pris. En jämförelse görs alltid med det landsting där vården utförs. Priset vid den tidpunkt då Försäkringskassan beslutar om förhandsprövningen är det som gäller.

Assistansersättning: Timbeloppet höjs från 198 kronor till 205 kronor för 2004 och det förhöjda timbeloppet från högst 222 kronor till högst 230 kronor.

Bostadsbidrag: Om skillnaden mellan preliminärt bostadsbidrag och slutligt bostadsbidrag uppgår till högst ett visst belopp sker ingen tilläggsutbetalning och ställs inget krav på återbetalning. Skillnadsbeloppet var förut under 200 kronor och det höjs nu till under 1 200 kronor.

Föräldraförsäkring: Grundnivån i föräldrapenningen höjs från 150 kronor till 180 kronor per ersättningsdag.

16-årsgränsen för intjänande av pension tas bort. Bestämmelserna i 2 kap. 2 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension tillämpas även för fastställande av pensionsgrundande inkomster för åren 1999–2003 för personer som är födda 1938 eller senare.

2004-04

Lagen (2004:115) om självbetjäningstjänster via Internet inom socialförsäkringens administration träder i kraft. Samtidigt upphör lagen (2001:1113) och förordningen (2001:1125) om försöksverksamhet med 24-timmarsmyndighet inom socialförsäkringsadministrationen att gälla.

Den nya lagen ska i rättsligt hänseende göra det möjligt med en bredare utveckling av 24-timmarsmyndigheter inom socialförsäkringens administration. En av utgångspunkterna för lagen är att medborgarna inom ett brett segment av socialförsäkringen bl.a. ska kunna få tillgång till individ-/familjeanpassad information och kunna göra ansökningar och andra rättshandlingar elektroniskt med användarstöd via Internet. Lagen syftar i princip till att undanröja de rättsliga hinder som finns för en sådan utveckling.

2004-06

Rätten till vård vid tillfällig vistelse i annat EU/EES-land utvidgas. Begreppet ”omedelbara förmåner” i artikel 22.1 a i förordning (EEG) 1408/71 ersätts med ”nödvändig vård” och det europeiska sjukförsäkringskortet införs.

2004-07

Tillgångar som ett barn får genom gåva, testamente eller förmånstagarförordnande vid försäkring eller pensionssparande ska inte ingå i familjens förmögenhet vid beräkning av bostadsbidrag. En förutsättning är att förvärvet har skett från någon annan än barnets förmyndare. Lagen tillämpas på bidrag som lämnats från 2003.

En särskild bestämmelse införs om behörig försäkringskassa för de fall där det råder sekretess för boförälderns eller barnets personuppgifter. Ett ärende om underhållsstöd ska i dessa fall kunna prövas av den försäkringskassa som ska avgöra ärenden för den bidragsskyldige.

Handikappersättning får inte betalas ut för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden. Tidigare gällde två år.

Assistansersättning får inte betalas ut för längre tid tillbaka än en månad före den månad då ansökan eller anmälan gjordes. Tidigare gällde tre månader.

2004-09

Nordiska konventionen: Nordiska konventionen om social trygghet av den 18 augusti 2003 träder ikraft genom lag (SFS 2004:114) den 1 september 2004. I samband med detta upphör den Nordiska konventionen om social trygghet av den 15 juni 1992 att gälla (SFS 2004:747).

2005-01

Organisationsförändringen: Den 1 januari 2005 bildade Riksförsäkringsverket och de 21 allmänna försäkringskassorna en statlig myndighet, Försäkringskassan. Den nya myndigheten organiseras i ett huvudkontor, en produktionsdivision med 21 länsorganisationer samt övriga verksamhetsstödjande delar. I förordningen (2004:1299) med instruktion för Försäkringskassan finns bestämmelser om myndighetens organisation.

Försäkringskassan leds av en styrelse med fullt ansvar. ansvarar för de strategiska ledningsfunktionerna och normeringen inom myndigheten. Länsorganisationerna ansvarar för utredning och beslut i försäkrings- och bidragsärenden.

Till huvudkontoret är internrevisionen och det allmänna ombudet knutna. Inom varje länsorganisation finns en försäkringsdelegation samt socialförsäkringsnämnder.

Det allmänna ombudets uppgifter framgår av lagen (2004:778) om allmänt ombud hos Försäkringskassan. Det allmänna ombudet kan överklaga Försäkringskassans beslut och får uppdra åt en tjänsteman vid Försäkringskassan att företräda ombudet i allmän förvaltningsdomstol.

Försäkringsdelegationernas och socialförsäkringsnämndernas uppgifter framgår av förordningen med instruktion för Försäkringskassan och 18 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring. Försäkringsdelegationerna ska bevaka att myndighetens verksamhet i länet bedrivs på ett effektivt sätt och med god service till allmänheten. Delegationerna fattar också beslut om Försäkringskassans deltagande i finansiell samordning och annan samordning inom rehabiliteringsområdet.
Socialförsäkringsnämnderna fattar i den nya organisationen, i likhet med vad som gällt tidigare, beslut om rätten till ersättning inom vissa förmånsslag.

Organisationsförändringen ledde till ett stort antal författningsändringar, se propositionerna En ny statlig myndighet för socialförsäkringens administration (prop. 2003/04:69) och Anpassningar med anledning av en ny statlig myndighet för socialförsäkringens administration (prop. 2003/04:152).

Förändringar i socialförsäkringsavgifter: Avgiftsuttaget för arbetsgivare är sänkt från 32,70 % till 32,46 % Sjukförsäkringsavgiften är sänkt från 11,08 % till 10,15 % Arbetsmarknadsavgiften är höjd från 3,70 % till 4,45 % Avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 30,89 % Sjukförsäkringsavgiften är sänkt från 11,81 % till 11,12 % Arbetsmarknadsavgiften är höjd från 1,16 % till 1,9 1 % Den allmänna löneavgiften har sänkts från 3,13 % till 3,07 % Avgiftsuttaget gäller för både arbetsgivare och egenföretagare.

Sjukpenningnivå: Sjukpenningnivån höjs från 77,6 % till 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Sjuklöneperiod: Sjuklöneperioden: Den tid som arbetsgivaren betalar sjuklön sänks från 21 dagar till 14 dagar. För den som inte har någon arbetsgivare betalar Försäkringskassan under hela perioden.

Särskild sjukförsäkringsavgift: För att skapa starkare ekonomiska drivkrafter för att minska sjukfrånvaron införs lagen (2004:1237) om särskild sjukförsäkringsavgift. Detta innebär att arbetsgivare är med och betalar för kostnaderna för sjukfrånvaron genom en särskild sjukförsäkringsavgift för de anställda som efter sjuklöneperiodens slut får hel sjukpenning från Försäkringskassan. Den särskilda sjukförsäkringsavgiften är 15 procent av den hela sjukpenning som betalats ut till anställda hos en arbetsgivare under en kalendermånad. Syftet med att införa den särskilda sjukförsäkringsavgiften är att det ska bli mer lönsamt för arbetsgivare att vidta åtgärder för att minska de långa sjukskrivningarna. Reglerna om särskild sjukförsäkringsavgift ska stimulera till förebyggande insatser, rehabilitering, deltidssjukskrivning och andra åtgärder för att underlätta för sjukskrivna att komma tillbaka i arbete på heltid. Arbetsgivaren ska inte betala särskild sjukförsäkringsavgift när den som är anställd:
– börjar arbeta igen,
– när den anställde arbetar till viss del dvs. är deltidssjukskriven,
– om den anställde deltar i rehabilitering och får rehabiliteringspenning,
– om den anställde får förebyggande sjukpenning,
– om den anställde får särskilt högriskskydd p.g.a. risk för en eller flera längre sjukperioder (s.k. särskilt utökat högriskskydd)

– om den anställde får särskilt högriskskydd i samband med donation av organ samt
– om den anställde får sjuk- eller aktivitetsersättning (tidigare förtidspension)

För att skydda arbetsgivare från alltför höga kostnader till följd av den särskilda sjukförsäkringsavgiften införs vissa avgiftsbegränsningar i form av fribelopp och högkostnadsskydd. Fribeloppet innebär att arbetsgivare bara är skyldiga att betala särskild sjukförsäkringsavgift när avgiften överstiger 12 000 kronor per år. Högkostnadsskyddet innebär att en arbetsgivare aldrig behöver betala mer än 4 procent av sin sammanlagda lönesumma i särskild sjukförsäkringsavgift per år. I de sammanlagda lönekostnaderna räknas även fribeloppet på 12 000 kronor in. Försäkringskassan fastställer varje månad arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift och inbetalning av avgiften görs via skattekontot.

Försäkring mot kostnader för sjuklön: Försäkringen öppnas återigen upp för nytecknande efter att ha varit stängd sedan 1 juli 2003 och samtidigt upphävs nuvarande högkostnadsskydd för mindre arbetsgivare enligt lagen (1991:1047) om sjuklön.

Med anledning av införandet av särskild sjukförsäkringsavgift sänks sjukförsäkringsavgiften i socialavgiftslagen (2000:980) för samtliga arbetsgivare med 0,24 procentenheter. Det sammanlagda avgiftsuttaget för arbetsgivarna, inklusive allmän löneavgift, sänks därmed från 32,70 till 32,46 procent. Införandet av den särskilda sjukförsäkringsavgiften är därmed kostnadsneutralt i förhållande till arbetsgivarkollektivet.

Sjuk- och aktivitetsersättning: Försäkringskassan ska minst vart tredje år göra en ny utredning av arbetsförmågan för de som får sjukersättning som inte tidsbegränsas. Om de försäkrade har fyllt sextio år behöver Försäkringskassan inte göra någon utredning. De nya reglerna omfattar de personer som får sjukersättning med begynnelsemånad januari 2005 eller senare.

Rehabilitering: Två lagändringar träder ikraft
1. Ändringen avser tidpunkt för då avstämningsmöte skall genomföras om det inte är bedömt som obehövligt. Ändring i AFL 22 kap 5 § innebär att Försäkringskassan skall, om det inte är obehövligt, senast två veckor efter det att rehabiliteringsutredning enligt 22 kap 3 § inkommit till Försäkringskassan, kalla den försäkrade till ett sådant avstämningsmöte som anges i AFL 3kap 8a §. Saknar den försäkrade arbetsgivare, skall Försäkringskassan, om det inte är obehövligt, senast tio veckor efter dagen för sjukanmälan kalla den försäkrade till ett avstämningsmöte.

De nya bestämmelserna i 22 kap 5 § skall för den som har arbetsgivare tillämpas på sjukfall där rehabiliteringsutredning inkommit till eller har gjorts av Försäkringskassan efter utgången av 2004. För den som saknar arbetsgivare tillämpas de nya bestämmelserna på sjukfall där sjukanmälan har gjorts efter utgången av 2004. (SFS 2004:1238)

2. Ändringen anger vid vilken tidpunkt rehabiliteringsplan skall upprättas. Om den försäkrade behöver en rehabiliteringsåtgärd för vilken ersättning kan utges från Försäkringskassan enligt 22 kap skall en rehabiliteringsplan upprättas senast två veckor efter det att arbetsgivarens rehabiliteringsutredning inkommit till Försäkringskassan eller senast två veckor efter det att Försäkringskassan gjort en rehabiliteringsutredning.

Kan behovet av rehabilitering klarläggas först efter att avstämningsmöte hållits enligt AFL 3 kap 8a § skall Försäkringskassan upprätta en rehabiliteringsplan senast två veckor efter dagen för mötet.

De nya bestämmelserna i 22 kap 6 § skall för den som har en arbetsgivare tillämpas på sjukfall där rehabiliteringsutredning inkommit till eller har gjorts av Försäkringskassan efter utgången av 2004. För den som saknar arbetsgivare tillämpas de nya bestämmelserna på sjukfall där sjukanmälan gjorts efter utgången av 2004. (SFS 2004:1239)

Tillfällig föräldrapenning: Rätten till tillfällig föräldrapenning utvidgas till att omfatta föräldrar till ett svårt sjukt barn som inte har fyllt 18 år. Båda föräldrarna har rätt till ersättning för samma barn och tid under ett obegränsat antal dagar. Med begreppet svårt sjuk avses att det föreligger ett påtagligt hot mot barnets liv. Det innebär att det i normalfallet bör föreligga en i tiden omedelbar fara för barnets liv. För att styrka att barnet är svårt sjukt krävs i regel ett särskilt läkarutlåtande som ska innehålla de upplysningar som behövs om barnets allvarliga sjukdomstillstånd.

Assistansersättning: Ersättningen höjs från 205 kronor till 212 kronor per timma.

Adoptionskostnadsbidrag: Adoptionskostnadsbidrag lämnas endast för adoptioner som förmedlats av en sammanslutning som är auktoriserad enligt lagen (1997:192) om internationell adoptionsförmedling. Detta innebär att bidrag inte utges vid s.k. enskild adoption. Av övergångsbestämmelserna framgår att den nya regeln enbart gäller i fråga om barn som kommit i adoptivföräldrarnas vård här i landet efter utgången av december 2004.

Underhållsstöd: Den studerande ansöker själv om förlängt underhållsstöd även om han eller hon inte fyllt 18 år. Möjligheten till utmätning av lön för fordran på återbetalningsbelopp som ännu inte förfallit till betalning tas bort.

Fordran på återbetalningsbelopp skall lämnas för indrivning senast när den äldsta fordringen hos Försäkringskassan är fem månader. Indrivning bör normalt inte begäras om fordringarna understiger 500 kronor.

Fordringar som gäller återbetalningsskyldighet för underhållsstöd får samma företrädesrätt som andra statliga fordringar. Underhållsbidragen ändras inte utan där gäller tidigare regler. Det innebär att det blir olika fördelnings- och krediteringsregler för underhållsbidrag och återbetalningsbelopp. Fördelningsregeln i 7 kap. 16 § UB tillämpas vid löneutmätning av underhållsbidrag men inte vid löneutmätning av återbetalningsbelopp. De nya fördelnings- och krediteringsreglerna tillämpas på betalningar fr.o.m. januari 2005.

Pension: Nya regler för beräknandet av pensionsgrundande belopp för barnår avseende adoptivföräldrar införs. Reglerna innebär en utvidgad möjlighet att kunna tillgodoräkna adoptivföräldrar pensionsgrundande belopp för barnår. Reglerna ska tillämpas retroaktivt från 1960. Med de nya reglerna kommer barnårsrätten att kunna tillgodoräknas från det år då adoptivföräldern fick barnet i sin vård. Barnårsrätt för adoptivbarn kan tillgodoräknas till och med det år då barnet fyller tio år. Ett barn kan maximalt medföra fyra år med barnårsrätt. För ett adoptivbarn kommer dock fler än fyra år att kunna tillgodoräknas om det finns synnerliga skäl.

För den som vill återkalla sitt uttag av ålderspension eller minska uttagets storlek har hittills gällt regeln att sådan ändring inte får göras förrän tidigast sex månader efter det att en eventuell tidigare minskning eller återkallelse gjordes. Denna begränsningsregel slopas från och med 1 januari 2005. Efter denna tidpunkt kan pensionären alltså ändra sitt pensionsuttag hur ofta som helst, oberoende av om det gäller ökade eller minskade uttag.

Omställningspension och garantipension till denna betalas ut i tolv månader vid dödsfall år 2005 eller senare. Vid dödsfall 2004 betalas dessa ersättningar ut i tio månader. Liksom tidigare kan omställningspension och garantipension till denna betalas ut för längre tid om den efterlevande bor tillsammans med barn under 18 år. Liksom tidigare betalas omställningspension ut till efterlevande under 65 år.

Bostadstillägg till pensionärer: Den övre hyresgränsen för bostadstillägg höjs från 65-årsmånanden med 170 kronor per månad för ensamstående och med 85 kronor i månaden för gifta. Motsvarande höjning görs för dem som har äldreförsörjningsstöd.

2005-07

Assistansersättning får inte lämnas för längre tid tillbaka än en månad före den månad då ansökan eller anmälan gjorts. En ansökan eller anmälan som kommit in till Försäkringskassan den 1 juli 2005 eller senare medför att assistansersättning endast kan lämnas för en månad tillbaka före den månad ansökan eller anmälan gjorts. Enligt äldre föreskrifter kan en ansökan eller anmälan som kommit in till Försäkringskassan före den 1 juli 2005 medföra att assistansersättning kan lämnas för tre månader före den månad då ansökan eller anmälan gjorts.

Sjukpenninggrundande inkomst. Nya regler för sjukpenninggrundande inkomst (SGI) införs. Reglerna innebär att vid beräkning av SGI för personer som är helt eller delvis arbetslösa och för vissa egenföretagare ska SGI räknas om med hjälp av konsumentprisindex (KPI). Den första omräkningen ska i regel göras när minst ett år förflutit från det att anställningen upphörde eller från det senaste datum då SGI därefter fastställts. Därefter görs omräkning årligen. Även den särskilda beräkningsgrunden för föräldrapenning ska för föräldrar som helt eller delvis saknar anställning under vissa förhållanden omräknas med KPI.

Vidare införs ett nytt SGI-skydd dvs. SGI:n får behållas trots att personen saknar inkomst av arbete, för försäkrade som enligt s.k. trygghetsavtal får ekonomiskt stöd för studier, praktik, start av eget företag eller annan jämförbar aktivitet.

En förälders SGI-skydd i samband med vård av barn som inte fyllt ett år ändras, så att även en förälder som saknar arbete eller studerar har rätt till SGI-skydd under den aktuella tiden. Kravet på att föräldern ska vara ledig från sitt arbete slopas. Det räcker med att föräldern avstår från arbete för att vårda barnet för att få behålla skyddet.

Inkomstbasbeloppet, som årligen beräknas av Försäkringskassan och fastställs av regeringen, används för att fastställa det högsta beloppet för pensionsgrundande inkomst som ska gälla för kommande år. För att göra beräkningen av inkomstbasbeloppet mer exakt har Regeringskansliet tagit fram justerade regler som överensstämmer med principerna för beräkningen av prisbasbeloppet.

Könsdiskriminering, Lagen om förbud mot diskriminering skärps och kön ingår numera som diskrimineringsgrund. Försäkringskassan får inte ta hänsyn till kön vid handläggning av ärenden. En person som känner sig diskriminerad på grund av sitt kön kan anmäla detta till Jämställdhetsombudsmannen. Möjlighet till skadestånd finns.

2005-10

Barnbidraget höjs till 1 050 kr.

2006-01

Bostadsbidrag. En förälder som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem kan få umgängesbidrag. Umgängesbidraget är 300 kronor för ett barn, 375 kronor för två barn och 450 kronor för tre barn eller fler.

Det särskilda bidraget för hemmavarande barn höjs från 600 till 950 kronor för ett barn, från 900 till 1 325 kronor för två barn och från 1 200 till 1 750 kronor för tre barn eller fler. Bidrag till bostadskostnaden är 50 procent av bostadskostnaden mellan 2 000 kronor och en övre nivå som beror på antalet barn.

Aktivitetsstöd. Begreppet unga handikappade avskaffas och ersätts med begreppet unga med funktionshinder.

En ny insats införs, fördjupad kartläggning och vägledning, för vilken aktivitetsstöd betalas ut i som mest tolv veckor. Insatsen omfattar kartläggning, vägledning och i vissa fall praktik. Syftet är att identifiera den arbetssökandes möjligheter till arbete och att klargöra och tydliggöra realistiska delmål inom ramen för den individuella handlingsplanen. Aktivitetsstödets storlek beräknas enligt samma regler som för den som deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering.

Assistansersättning. Ersättningen höjs från 212 kronor till 219 kronor per timma och det förhöjda timbeloppet från 237 kronor till 245 kronor.

Livränta. Livränteunderlaget ska endast fastställas vid den tidpunkt från vilken livränta utges första gången. Livräntan ska bestämmas enbart på grundval av de inkomstförhållanden som gäller från den tidpunkt som livräntan första gången beviljas. Bestämmelserna tillämpas på beslut om nya livräntor som fattas från och med den 1 januari 2006, även om ansökan om livränta kommit in till Försäkringskassan innan dess.

Bostadstillägg till pensionärer. Den övre hyresgränsen för bostadstillägg höjs från 65-årsmånaden med 180 kronor per månad för ensamstående och med 90 kronor i månaden för gifta, det innebär att den övre hyresgränsen nu är 4 850 kronor för ensamstående och 2 425 kronor för gifta. Motsvarande höjning görs för dem som har äldreförsörjningsstöd.

Arbetsgivaravgifter. Avgiftsuttaget för arbetsgivare sänks från 32,46 procent till 32,28 procent. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 10,15 procent till 8,64 procent.

Egenavgifter. Avgiftsuttaget för egenföretagare sänks från 30,89 procent till 30,71 procent: Sjukförsäkringsavgiften sänks från 11,12 procent till 9,61 procent.

Den allmänna löneavgiften höjs från 3,07 procent till 4,40 procent och gäller för både arbetsgivare och egenföretagare.

2006-02

Underhållsstöd. Underhållsstödbeloppet höjs till 1 273 kronor. Det grundavdrag som en bidragsskyldig förälder får göra vid beräkning av betalningsskyldighet höjs till 100 000 kronor. En bidragsskyldig förälder kan få återbetalningsbeloppet/underhållsbidraget nedsatt när domstol har beslutat om umgänge eller socialnämnden godkänt avtal om umgänge som omfattar minst 30 dagar per år. Underhållsstödet minskas då med motsvarande belopp. Ytterligare förändringar är att utbetalningsdatumet ändras från den 20:e till den 25:e i månaden och reglerna för beräkning av umgängesavdrag samt anstånd ändras.

2006-07

Sjukpenninggrundande inkomst. Inkomsttaket vid beräkning av SGI höjs från sju och en halv till tio gånger prisbasbeloppet. Det nya inkomsttaket motsvarar en årsinkomst på 397 000 kronor för år 2006 och ska tillämpas vid beräkning av sjukpenning, rehabiliteringspenning, havandeskapspenning, föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning, närståendepenning, smittbärarpenning, arbetsskadesjukpenning, dagpenning enligt det statliga personskadeskyddet och ersättning från Försäkringskassan vid tvist om sjuklön.

Ett nytt SGI-skydd införs för försäkrade som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och får interpraktikstipendium.

Föräldrapenning. Ersättningsnivån för de 90 lägstanivådagarna inom föräldrapenningen höjs från 60 kronor till 180 kronor per dag. Höjningen gäller för barn födda 1 juli 2006 eller senare.

Tredjelandsmedborgare som har uppehållstillstånd i Sverige, och som fått ställning som varaktigt bosatt i ett annat EU-land, jämställs med svenska medborgare när sjuk- och aktivitetsersättningens garantiersättning beräknas för personer vars arbetsförmåga blivit nedsatt före 18 års ålder. Tidigare ställdes krav på fem års vistelse i Sverige innan ersättning kunde bli aktuell.

Rehabiliteringspenning. Inkomsttaket vid beräkning av SGI höjs från sju och en halv till tio gånger prisbasbeloppet. Det nya inkomsttaket motsvarar en årsinkomst på 397 000 kronor för år 2006 och ska tillämpas vid beräkning av bland annat rehabiliteringspenning.

Arbetsskadesjukpenning. Inkomsttaket vid beräkning av SGI höjs från sju och en halv till tio gånger prisbasbeloppet. Det nya inkomsttaket motsvarar en årsinkomst på 397 000 kronor för år 2006 och ska tillämpas vid beräkning av bland annat arbetsskadesjukpenning.

Bostadstillägg till pensionärer. Kompensationsgraden för bostadstillägget höjs för dem som fyllt 65 år från 91 procent till 93 procent av bostadskostnaden upp till den övre hyresgränsen. Ändringen gäller retroaktivt från april 2006.

Ett nytt sambobegrepp införs med innebörden att även andra omständigheter än folkbokföringen kan ligga till grund för bedömningen om två personer ska anses som gifta i pensionshänseende.

2007-01

Tillfällig föräldrapenning och havandeskapspenning. Inkomsttaket vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst (SGI) sänks från 10 till 7,5 prisbasbelopp. Sänkningen berör havandeskapspenning och tillfällig föräldrapenning. Föräldrapenningen har fortfarande ett inkomsttak på 10 prisbasbelopp.

Bostadsbidrag. I och med avvecklandet av rekryteringsbidraget för vuxenstuderande så kan inte detta bidrag längre påverka den bidragsgrundande inkomsten som bostadsbidraget beräknas på. Äldre bestämmelser gäller dock för dem som fått rekryteringsbidrag tidigare än 1:a januari 2007.

Aktivitetsstöd. Friåret avskaffas. Den upphävda förordningen gäller dock i fall där anvisningar skett före den 1 januari 2007.

Den högsta ersättningen inom arbetslöshetsförsäkringen sänks från 730 till 680 kr per dag.

Assistansersättning. Ersättningen höjs från 219 kronor till 228 kronor per timma och det förhöjda timbeloppet från 245 kronor till 255 kronor.

Bilstöd. Socialförsäkringsnämnderna avskaffas. Beslut om rätten till bilstöd fattas av tjänstemän på Försäkringskassan. Bilstödsförordningen ändras. Bilstöd kan i normalfallet fås på nytt efter nio år mot tidigare sju. Grundbidraget är 60 000 kronor per person för alla grupper. Tidigare var det 30 000 kronor för föräldrar med funktionsnedsättning samt föräldrar till barn med funktionsnedsättning. Grund- och anskaffningsbidraget ska inte kunna överstiga bilens anskaffningskostnad. Föräldrabegreppet utvidgas till att omfatta även vårdnadshavare som inte är föräldrar och personer som tagit emot barn för adoption eller för stadigvarande vård och fostran.

Sjukpenninggrundande inkomst. Inkomsttaket vid beräkning av SGI sänks från 10 till 7,5 prisbasbelopp. Det nya inkomsttaket motsvarar en årsinkomst på 302 250 kronor för år 2007 och ska tillämpas vid beräkning av sjukpenning, rehabiliteringspenning, havandeskapspenning, tillfällig föräldrapenning, närståendepenning, smittbärarpenning, arbetsskadesjukpenning, dagpenning enligt det statliga personskadeskyddet och ersättning från Försäkringskassan vid tvist om sjuklön. SGI ska multipliceras med talet 0,989. Denna reglering innebär en sänkning av dagersättningsnivån. För arbetslösa utges sjukpenning med högst 486 kr per dag.

Sjuk- och aktivitetsersättning. Det blir möjligt att ha sin sjukersättning eller aktivitetsersättning vilande vid studier. Reglerna är de samma som för vilande ersättning vid förvärvsarbete med två undantag. Det är inte möjligt att få prövotid. Hela ersättningen blir vilande oavsett studiernas omfattning.

Arbetsgivaravgifter. Avgiftsuttaget för arbetsgivare höjs från 32,28 procent till 32,42 procent. Sjukförsäkringsavgiften höjs från 8,64 procent till 8,78 procent. Särskild sjukförsäkringsavgift. Den särskilda sjukförsäkringsavgiften tas bort. Den särskilda reduceringen av arbetsgivaravgiften för den som anställs först i ett företag tas bort.

Arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Det avdrag på arbetsgivaravgiften och egenavgiften som får göras upp till vissa gränser halveras från 5,0 procent av löneunderlaget till 2,5 procent. De övre gränserna för avdraget halveras också.

2007-03

Aktivitetsstöd. För den som uppfyller villkoren för arbetslöshetsersättning sänks stegvis ersättningsnivån både för aktivitetsstöd och för arbetslöshetsersättning enligt följande:
– högst 80 procent av den fastställda dagsförtjänsten under de första 200 nivådagarna av arbetslöshetskassans ersättningsperiod.
– högst 70 procent av den fastställda dagsförtjänsten från dag 201 till och med dag 300.
– högst 65 procent av den fastställda dagsförtjänsten från dag 301 eller 451 och tills vidare. Den som vid dag 300 har barn under 18 år sänks nivån till 65 procent först dag 451 (om han eller hon inte är utförsäkrad från arbetslöshetsförsäkringen).

2007-07

Bostadsbidrag. En återbetalningsskyldig ska debiteras ränta om han eller hon kommit överens med Försäkringskassan om en avbetalningsplan eller om denne fått anstånd med återbetalningen. Räntesatsen motsvarar statens utlåningsränta med ett tillägg av två procentenheter. Dessutom måste man betala en dröjsmålsränta på beloppet ifall det inte betalats i rätt tid.

Aktivitetsstöd. Ersättningsperioden inom arbetslöshetsförsäkringen begränsas till längst 300 dagar. För den som dag 300 är förälder till barn under 18 år är ersättningsperioden längst 450 dagar. Ersättningsnivån på 65 procent av dagsförtjänst inom arbetslöshetsförsäkringen upphör.

Rehabilitering. Arbetsgivarens skyldighet att göra rehabiliteringsutredningar upphör. Som en följd av detta upphör också Försäkringskassans skyldighet att kalla till avstämningsmöte två veckor efter att en rehabiliteringsutredning kommit in. Även Försäkringskassans skyldighet att upprätta en rehabiliteringsplan senast två veckor efter att utredningen kommit in upphör.

Arbetsgivaravgifter och egenavgifter. För ungdomar som fyllt 18 men inte 25 år halveras arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna, dock inte ålderspensionsavgiften. För den allmänna löneavgiften gäller en särskild avgiftssats för ungdomar under andra halvåret 2007.

Det avdrag på arbetsgivaravgiften och egenavgiften på 10 procent av löneunderlaget som företag inom vissa branscher i Norrlands inland m.m. får göra, gjordes tidigare i första hand på sjukförsäkringsavgiften. Avdraget ska nu i första hand göras på den allmänna löneavgiften och i andra hand på arbetsmarknadsavgiften.

2007-12

Aktivitetsstöd. Ungdomar som fyllt 18 år och som deltar i jobbgarantin för ungdomar får utvecklingsersättning. Den som är under 18 år och inte uppfyller villkoren för arbetslöshetsersättning får ingen ersättning eftersom föräldrarnas underhållsskyldighet fortfarande gäller.

2008-01

SGI ska multipliceras med 0,97 vid beräkning av föräldrapenning och övrig dagersättning (sjukpenning m.m.).

Bostadsbidrag. Vissa mindre ändringar genomförs i reglerna för hur den bidragsgrundande inkomsten ska beräknas. Tidigare skulle inkomst av näringsverksamhet antas vara minst lika stor som vid senaste taxeringsbeslut om inte sökanden kunde visa särskilda skäl för att inkomsten skulle uppskattas till ett lägre belopp. I den nya lagtexten slopas detta så att inkomst från näringsverksamhet måste uppskattas på samma sätt som t.ex. inkomst från tjänst. Ett förtydligande gjordes även i lagen vad gäller handläggningsrutinen i det fall inkomstuppgifter ändras efter det att slutligt bostadsbidrag fastställts. Även i det fall studiebidrag ändras (inte bara taxering) kan nytt slutligt bostadsbidrag beräknas. I samband med den slopade förmögenhetsskatten gjordes även vissa omformuleringar i lagtexten gällande beräkningen av förmögenhetstillägg till bidragsgrundande inkomst. I den nya lydelsen definieras förmögenhet som ”sådan förmögenhet som skulle ha varit skattepliktig enligt den upphävda lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt”.

Livränta. Den 1:a januari 2008 upphörde socialförsäkringsnämnderna. Beslut i ärenden som tidigare avgjorts i en socialförsäkringsnämnd fattas i stället av en handläggare hos Försäkringskassan. En särskild beslutsordning tillämpas för dessa ärendeslag varav egenlivränta är ett sådant ärendeslag.

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 8,78 till 7,71 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 32,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 9,61 till 7,93 procentenheter. Avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat från 30,71 procentenheter.

2008-07

Föräldrapenning. En jämställdhetsbonus införs som gäller barn som föds från och med den 1:a juli 2008. Bonusen kommer att krediteras skattekontot med maximalt 3 000 kronor per månad om den förälder som tagit ut minst antal föräldrapenningdagar tar ut föräldrapenning. Bonusen gäller bara om den förälder som tagit flest antal föräldrapenningdagar arbetar eller studerar när den andra föräldern får föräldrapenning. Bonusen gäller inte de 60 reserverade dagarna per förälder eller lägstanivådagarna.

Vårdnadsbidraget införs och ges till föräldrar med barn som fyllt ett men inte tre år och som är folkbokfört i kommunen. Bidraget är kommunalt och är högst 3 000 kronor. Vårdnadsbidrag kan inte kombineras med föräldrapenning för vare sig bidragsmottagare eller dennes sambo/maka. Innan vårdnadsbidraget kan nyttjas måste 250 föräldrapenningdagar för barnet vara använda.

Tillfällig föräldrapenning. Ett krav på intyg från förskola/skola om att barnet varit frånvarande för den tid man begär ersättning för vård av sjukt barn införs. Kravet gäller barn under 12 år.

Bostadsbidrag. Om en bostadsbidragstagare får kommunalt vårdnadsbidrag ska det läggas till den bidragsgrundande inkomsten vid beräkningen av bostadsbidrag.

Tandvård. Ett nytt tandvårdsstöd införs. Den försäkrade får ta del av tandvårdsstödet från det år hon eller han fyller 20 år. Tandvårdsstödet är två delar, dels ett allmänt tandvårdsbidrag, dels ett högkostnadsskydd. Det allmänna tandvårdsbidraget ska stimulera till regelbundna tandvårdsbesök och är främst tänkt att användas för undersökningar och förebyggande tandvård. Bidraget är på 150 kronor per år för försäkrade i åldrarna 30–74 år och 300 kronor per år för åldersgrupperna 20–29 år samt 75 år eller äldre. Högkostnadsskyddet innebär att den försäkrade vid större behandlingar inte behöver betala hela kostnaden själv. Den ersättning som betalas ut beräknas utifrån så kallade referenspriser. Varje tandvårdsåtgärd som berättigar till ersättning har ett referenspris, som är ett fast pris bestämt av staten.

– För behandlingar med referenspris som uppgår till 3 000 kronor betalar patienten hela tandvårdskostnaden.
– För behandlingar med referenspris mellan 3 001 kronor och 15 000 kronor betalar patienten 50 procent av tandvårdskostnaden.
– För behandlingar med ett referenspris som överstiger 15 000 kronor betalar patienten 15 procent av tandvårdskostnaden.

Om tandläkaren tar ut ett högre pris än referenspriset blir behandlingen dyrare eftersom patienten själv betalar den del som överstiger referenspriset. Om tandläkaren tar ut ett lägre pris beräknas ersättningen däremot inte efter referenspriset, utan efter det pris som patienten faktiskt betalar. Högkostnadsskyddet beräknas inte per kalenderår, utan börjar gälla när en åtgärd som ingår i skyddet blir klar. Efter det räknas alla åtgärder som blir gjorda under de följande tolv månaderna in i högkostnadsskyddet.

Sjukpenning. Nya regler för rätten till sjukpenning införs, vilket bland annat innebär att sjukpenningen tidsbegränsas. En försäkrad kan få sjukpenning på 80 procent kan bara betalas ut i maximalt 364 dagar inom en ramtid på 450 dagar. Efter det kan den försäkrade ansöka om förlängd sjukpenning, som betalas ut med 75 procents ersättning under maximalt 550 dagar. Vid mycket allvarlig sjukdom finns dock möjlighet att få sjukpenning med 80 procent för obegränsad tid.

Det införs också en rehabiliteringskedja som reglerar hur arbetsförmågans nedsättning ska bedömas vid olika tidpunkter. Det innebär att bedömningen av arbetsförmågans nedsättning under de första 90 dagarna i en sjukperiod görs i förhållande till det vanliga arbetet eller annat lämpligt arbete som arbetsgivaren tillfälligt erbjuder. Från och med den 91:a dagen i sjukperioden innebär prövningen av rätten till sjukpenning att Försäkringskassan även ska ta hänsyn till om den försäkrade kan utföra något annat arbete hos arbetsgivaren. Från och med den 181:a dagen i en sjukperiod ska Försäkringskassan dessutom bedöma om den försäkrade kan försörja sig själv genom förvärvsarbete på den reguljära arbetsmarknaden i övrigt eller genom annat lämpligt arbete som är tillgängligt för den försäkrade.

Sjukpenninggrundande inkomst.
Förutsättningarna för SGI-skydd ändras på tre punkter:
– Vid utgången av en period med vårdnadsbidrag ska SGI lägst motsvara den SGI som den försäkrade skulle ha varit berättigad till omedelbart före perioden med vårdnadsbidrag. En förutsättning är dock att den försäkrade när vårdnadsbidraget upphör uppfyller de övriga villkor som krävs för att SGI:n ska vara fortsatt skyddad.
– En anställd som på grund av hälsoskäl inte kan återgå i arbete hos sin arbetsgivare eller i den egna verksamheten och som är anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen omfattas av SGI-skydd.
– Möjligheten för en arbetslös försäkrad att få tillbaka tidigare SGI efter en period med sjuk- eller aktivitetsersättning upphör. Det innebär att den som har sjuk- eller aktivitetsersättning till och med den 30 juni 2008 eller senare inte kan få tillbaka en tidigare SGI även om han eller hon vid utgången av perioden med ersättningen är arbetssökande och beredd att anta erbjudet arbete i samma omfattning som tidigare SGI.

Sjuk- och aktivitetsersättning. Kraven för rätten till sjukersättning tillsvidare skärps. De nya reglerna innebär att sjukersättning endast kan komma i fråga om den försäkrades arbetsförmåga är stadigvarande nedsatt. Att arbetsförmågan är stadigvarande nedsatt innebär att arbetsoförmågan bedöms bestå för all överskådlig framtid. Det innebär att det rör sig om kroniska sjukdomar och irreversibla skador där ytterligare medicinsk eller arbetslivsinriktad rehabilitering inte bedöms kunna leda till att den försäkrade återfår någon arbetsförmåga eller att den arbetsförmåga som finns kan förbättras. Till skillnad från tidigare ska inte andra faktorer än nedsatt arbetsförmåga till följd av sjukdom kunna påverka rätten till ersättning. Vid bedömningen av arbetsförmågans nedsättning ska därför inte längre den försäkrades ålder, bosättningsförhållanden, utbildning, tidigare verksamhet, och andra liknande omständigheter beaktas. Vidare ska vid bedömningen beaktas om den försäkrade har sådan förmåga att han eller hon kan försörja sig själv genom förvärvsarbete på arbetsmarknaden. Detta innebär att det inte är möjligt att få sjukersättning i väntan på lönebidrag eller annan liknande anställning. Denna förändring gäller även för aktivitetsersättning. Möjligheten att bevilja tidsbegränsad sjukersättning upphör. För de som har en tidsbegränsad ersättning finns övergångsbestämmelser. Möjligheten att bevilja enligt gamla regler för ytterligare perioder om 18 månader finns, dock längst till och med december 2012. Övergångsreglerna gäller även för personer med aktivitetsersättning som fyller 30 år.

2008-10

Sjukpenning. En arbetstagare har rätt att vara tjänstledig från sin anställning för att på grund av sjukdom pröva annat arbete. Som villkor för ledigheten gäller att arbetstagaren under en period om minst 90 dagar har haft nedsatt arbetsförmåga i förhållande till sitt vanliga arbete, eller till annat lämpligt arbete som arbetsgivaren tillfälligt erbjudit arbetstagaren. Arbetstagaren ska även ha ingått ett anställningsavtal med en annan arbetsgivare mellan dag 91 och dag 180 av sjukperioden.

2008-12

Sjuk- och aktivitetsersättning. Så kallad steglös avräkning införs för personer som har beviljats sjukersättning (tillsvidare) i juni 2008 eller tidigare för att underlätta för dessa att komma tillbaka till arbete, studera eller arbeta ideellt. Steglös avräkning innebär att en person med sjukersättning kan tjäna 42 800 kronor per år (ett prisbasbelopp) utan att sjukersättningen minskas. Den som vill arbeta med sjukersättning måste ansöka till Försäkringskassan i förväg.

Livränta. Den 1:a december 2008 trädde nya regler i kraft om steglös avräkning för personer som beviljats sjukersättning i juni 2008 eller tidigare. De nya reglerna gäller också egenlivränta som samordnas med sjukersättning. Livräntan ska minskas i de fall hela sjukersättningen är bortreducerad. Reglerna innebär också att rätten till sjukersättning och livränta inte kan omprövas när någon arbetar enligt reglerna om steglös avräkning.

2009-01

Assistansersättning. Ersättningen höjs från 237 kronor till 247 kronor per timme och det förhöjda timbeloppet höjs från att tidigare ha varit maximalt 265 kronor till att vara maximalt 277 kronor.

Sjuk- och aktivitetsersättning. Prövotiden i reglerna om vilande sjukersättning tas bort. Tidigare kunde en person med sjuk- eller aktivitetsersättning under en prövotid på tre månader arbeta och behålla sin ersättning under tiden. I stället ska ett månatligt belopp motsvarande 25 procent av den del av sjuk- eller aktivitetsersättningen som har förklarats vilande på grund av förvärvsarbete betalas ut till den försäkrade. Beloppet ska betalas ut så länge ersättningen är vilande, dock längst 12 månader. Reglerna ändras så att en försäkrad ska vara skyldig att anmäla till Försäkringskassan innan han eller hon påbörjar ett förvärvsarbete, utökar omfattningen av redan påbörjat arbete eller fortsätter att förvärvsarbeta efter tid då ersättningen varit vilande. Förutsättningarna för Försäkringskassan att dra in eller minska sjukersättningen ändras. Tidigare skulle arbetsförmågan vara väsentligt förbättrad, men de nya reglerna innebär att den numera enbart behöver vara förbättrad. En försäkrad ska även själv anmäla till Försäkringskassan om arbetsförmåga är förbättrad. De som har aktivitetsersättning är fortfarande skyldiga att anmäla väsentligt förbättrad arbetsförmåga.

Bostadstillägg till pensionärer och äldreförsörjningsstöd. För personer med bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd höjs beräkningsfaktorn som används för att räkna ut den skäliga levnadsnivån. För ogifta höjs den från att tidigare ha varit 1,294 prisbasbelopp till att bli 1,3546 prisbasbelopp. För gifta höjdes den från att tidigare ha varit 1,084 prisbasbelopp till att bli 1,1446 prisbasbelopp.

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 7,71 till 6,71 procentenheter. Därmed sänks avgiftsuttaget för arbetsgivare från tidigare 32,42 till 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 7,93 till 6,93 procentenheter. Avgiftsuttaget för egenföretagare sänks från 30,71 till 29,71 procentenheter.

Arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Ungdomsavdraget höjs från hälften till tre fjärdedelar av de avgifter för vilka avdraget får göras. Samtidigt ändras åldersgränserna. Den nedre gränsen tas bort, den övre gränsen höjs från 25 till 26 år.

2009-07

Aktivitetsstöd. Storleken på medlemsavgiften till a-kassan beror på om medlemmen är arbetslös eller inte. Den som har aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning jämställs med en arbetslös person. Har en person arbetat under programmet som den fått aktivitetsstöd för betraktas han eller hon inte som arbetslös.

En ersättningsperiod får beviljas av a-kassan för den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd. Ersättningsperioden kan beviljas från och med startdatumet för programmet. Den kan även beviljas under programperioden. Det finns särskilda övergångsregler för dessa ändringar.

2010-01

Tillfällig föräldrapenning – ensamstående förälder Om en ensamstående förälder inte kan vårda sitt barn på grund av att man själv är sjuk eller är smittbärare, kan någon annan få tillfällig föräldrapenning för att vårda barnet. Personen måste avstå från sitt arbete och barnet ska inte ha fyllt tre år.

Sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Den som hade sjukersättning eller aktivitetsersättning den 31 december 2009 kan få tillbaka den SGI den hade innan den fick sin ersättning. För den som helt eller delvis saknar arbete räknas SGI om. Vid omräkningen används konsumentprisindex för varje helt år som gått sedan individen fick sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Bostadsbidrag – ny beräkning av förmögenhet. När bostadsbidraget räknas ut tar man hänsyn till om den sökande har en förmögenhet. Den ska nu beräknas enligt den nya lagen om beräkning av förmögenhet vid beräkning av vissa förmåner, till exempel bostadsbidrag. Som förmögenhet räknas värdet på den bidragssökande tillgångar efter att skulderna dragits av.

Underhållsstöd – förmögenhet räknas inte längre med. Förmögenhet ska inte längre räknas med när beloppet som den bidragsskyldige föräldern ska återbetala till Försäkringskassan räknas ut. Lagen träder ikraft den 1 januari 2010 men den ska användas först på återbetalning som beslutas från och med den 1 februari 2010. Tidigare räknades 1 procent av den förmögenhet som översteg 1 500 000 kronor som inkomst.

Sjukförsäkring. Sjukpenning. Från och med den 1 januari 2010 träder nya regler i kraft inom sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen. De gäller för dem som har fått sjukpenning eller tidsbegränsad sjukersättning i maximal tid. Det innebär i korthet att de erbjuds att delta i en arbetslivsintroduktion via Arbetsförmedlingen. Den som deltar i introduktionen får aktivitetsstöd. Reglerna innebär även att det i vissa fall finns möjlighet att beviljas ytterligare tid med förlängd sjukpenning om särskilda kriterier är uppfyllda.

Ändring i rehabiliteringskedjan. Den prövning mot hela arbetsmarknaden som enligt nuvarande regler ska ske efter 180 dagar i sjukperioden ska kunna skjutas upp inte bara om det finns särskilda skäl utan även om det i annat fall kan anses som oskäligt. När den försäkrade haft sin arbetsförmåga nedsatt under 365 dagar föreslås att prövningen sker mot hela arbetsmarknaden om det inte kan anses oskäligt.

Den som är arbetsoförmögen till följd av en allvarlig sjukdom ska kunna få sjukpenning med 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten även om sådan sjukpenning redan lämnats för 364 dagar. De nya reglerna börjar gälla den 15 januari 2010 men tillämpas från och med den 1 januari 2010.

Närståendepenning kan betalas ut i högst 100 dagar. Från och med den 1 januari 2010 kan närståendepenning betalas ut i högst 100 dagar sammanlagt för varje svårt sjuk person som vårdas. (För vård av en person som fått HIV-infektion genom smitta av blod eller blodprodukter inom den svenska sjukvården gäller totalt 240 dagar). De nya bestämmelserna tillämpas även för vård som har påbörjats före den 1 januari 2010.

Sänkt prisbasbelopp påverkar ersättningar. Prisbasbeloppet för 2010 är fastställt till 42 400 kronor, vilket är en sänkning jämfört med 2009. Det medför därför en viss sänkning av ersättningar inom socialförsäkringen (till exempel sjukpenning, föräldrapenning och vårdbidrag).

Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 676 kronor per dag (682 kronor per dag, 2009). När det gäller föräldrapenning blir ersättningen 901 kronor per dag (910 kronor per dag, 2009). För de som har ett helt vårdbidrag blir ersättningen 8 833 kr/månad (8 917 kr/månad, 2009).

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 6,71 till 5,95 procentenheter. Avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 6,93 till 6,04 procentenheter. Avgiftsuttaget för egenföretagare sänks från 29,71 till 28,97 procentenheter.

2010-07

Flerbarnstillägget höjs. Flerbarnstillägget höjs med 50 kronor för det andra barnet, 100 kronor för det tredje barnet, 150 kronor för det fjärde barnet och med 200 kronor för det femte barnet och varje ytterligare barn. Det innebär att flerbarnstillägget lämnas enligt följande från och med den 1 juli 2010.
– 150 kronor per månad för det andra barnet
– 454 kronor per månad för det tredje barnet
– 1 010 kronor per månad för det fjärde barnet
– 1 250 kronor per månad för det femte och varje ytterligare barn

Skälen för höjningen är att det allmänna barnbidraget bidrar till förbättrade förutsättningar för en god ekonomisk levnadsstandard för alla barnfamiljer.

För egna företagare. Nya bestämmelser för beräkning av sjukpenninggrundande inkomst (SGI) Från och med den 1 juli gäller nya bestämmelser för beräkning av SGI för den som bedriver näringsverksamhet i form av enskild firma, handelsbolag eller kommanditbolag.

De nya reglerna innebär i korthet att alla som startar egen verksamhet ska omfattas av ett generellt uppbyggnadsskede. Det betyder att den egna företagaren under en period på 24 månader har rätt att få en SGI som motsvarar vad en anställd skulle få för liknande arbete. Dessutom upphör bestämmelsen om att SGI för en egen företagare inte får beräknas till högre belopp än vad som motsvarar skälig lön för liknande arbete.

Nya karenstider. Den lägsta karenstiden som idag är 1 dag utökas till 7 dagar. För de egna företagare som vill välja en längre karenstid införs flera alternativ. Det blir möjligt att välja 14, 30, 60 eller 90 karensdagar. Under en övergångsperiod kommer även de egna företagare som fyllt 55 år att få möjlighet att övergå till kortare karenstid. Denna övergångsbestämmelse gäller till och med den 30 september 2010. Egenavgifterna vid karenstid i sjukförsäkringen från den 1 juli 2010:
– 6,04 % vid 7 dagars karenstid
– 5,94 % vid 14 dagars karenstid
– 5,78 % vid 30 dagars karenstid
– 5,60 % vid 60 dagars karenstid
– 5,48 % vid 90 dagars karenstid

Ändrat beräkningssätt vid tillfällig föräldrapenning. Från 1 juli ändras sättet att beräkna tillfällig föräldrapenning för egna företagare. Syftet är att så långt som möjligt beräkna ersättning med tillfällig föräldrapenning på samma sätt som för en anställd. I korthet innebär detta att den tillfälliga föräldrapenningen per dag är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI), delad med 260. Man kan få ersättning under högst fem dagar per sju-dagarsperiod.

Högkostnadsskydd mot sjuklönekostnader. Den 1 juli 2010 införs ett högkostnadsskydd mot sjuklönekostnader som omfattar alla arbetsgivare. Högkostnadsskyddet innebär att en arbetsgivare kan få ersättning för sjuklönekostnader om de under ett kalenderår överstiger två och en halv gånger den genomsnittliga årliga sjuklönekostnaden för alla arbetsgivare. För 2010 gäller det kostnader från och med den 1 juli. I ersättningen ingår kostnaden för sjuklön samt sociala avgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt. Däremot inte sjuklönekostnader för medarbetare som har blivit beviljade särskilt högriskskydd.

2010-12

Den första december trädde etableringsreformen i kraft. Reformen syftar till att underlätta och påskynda nyanlända invandrares etablering i samhälls- och arbetslivet. Det är Arbetsförmedlingen som ansvarar för etableringsinsatserna och som tillsammans med den nyanlände upprättar en etableringsplan. För de nyanlända som deltar aktivt i etableringsinsatserna utgår en ny statlig ersättning. Den är lika för alla nyanlända oberoende av var i landet man bor.

Arbetsförmedlingen beslutar om etableringsersättning och Försäkringskassan betalar ut ersättningen. Dessutom beslutar Försäkringskassan om, och betalar ut, de två tilläggsförmånerna bostadsersättning och etableringstillägg. Etableringsersättningen är skattefri och betalas ut med högst 308 kronor per dag fem dagar i veckan. Ersättningen utbetalas i högst 24 månader.

2011-01

Den 1 januari 2011 samlas de flesta lagar som rör socialförsäkringen i socialförsäkringsbalken. I samband med det så byts en del begrepp ut. Socialförsäkringsbalken innehåller inga förändringar vad gäller förutsättningarna för att få ersättning

Nya begrepp:

Sjukpenning på normalnivå (tidigare: Sjukpenning under första året)

Sjukpenning på fortsättningsnivå (tidigare: Förlängd sjukpenning)

Fler dagar med sjukpenning på normalnivå (tidigare: Fortsatt sjukpenning)

Fler dagar med sjukpenning på fortsättningsnivå (tidigare: Förlängd sjukpenning p.g.a. arbetsskada, Förlängd sjukpenning i vissa fall)

Graviditetspenning (tidigare: Havandeskapspenning)

Sjukpenning på normalnivå motsvarar cirka 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten och sjukpenning på fortsättningsnivå cirka 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Från och med 1 januari 2011 blir det möjligt för den som saknar anställning att få sjukpenning under de första 14 dagarna i en sjukperiod även om man inte har kunnat anmäla sig på Arbetsförmedlingen. Det kan man få om det är oskäligt att begära att man skulle ha gjort en sådan anmälan. Det kan till exempel handla om att man blivit sjuk eller att ett allvarligare sjukdomsfall har inträffat inom familjen.

Ny ersättning till föräldrar som har mist ett barn. Föräldrar kan få 10 dagar med tillfällig föräldrapenning om de har mist ett barn som är under 18 år. Dagarna kan tas ut till och med 30:e dagen efter den dag som barnet dog. Föräldrarna kan ta ut ersättningen samtidigt.

Arbetsskadelivräntorna höjs. En livränta på 10 000 kronor i månaden höjs med 139 kronor före skatt från 1 januari 2011. Det blir följden av den omräkning som görs av livränta från arbetsskadeförsäkringen och det statliga personskadeskyddet. Omräkningen görs med indexeringstalet 1,0139 som är beräknat utifrån konsumentprisindex och inkomstindex.

Lagen om anställda i utlandsstyrkan upphör och ersätts med lagen om Försvarsmaktens personal vid internationella militära insatser. Försäkringskassan ska på begäran pröva om en skada eller sjukdom vållats i arbetet enligt arbetsskadeförsäkringen. Bevisregler enligt arbetsskadeförsäkringen eller statligt personskadeskydd gäller.

Prisbasbeloppet för 2011 fastställs till 42 800 kronor, vilket är en höjning med 400 kronor. Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 682 kronor per dag (676 kronor per dag, 2010). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 910 kronor per dag (901 kronor per dag, 2010). För de som har ett helt vårdbidrag blir ersättningen 8 917 kr/månad (8 833 kr/månad, 2010).

Egenavgifter 2011 i sjukförsäkringen för egenföretagare med vald karenstid. En egenföretagare kan välja 14, 30, 60 eller 90 dagars karenstid i sjukförsäkringen. Egenavgiften påverkas beroende på vilken karenstid en företagare väljer.

Försäkringskassan har fastställt egenavgifterna till sjukförsäkringen för 2011 till:
– 5,00 % vid 14 dagars karenstid
– 4,82 % vid 30 dagars karenstid
– 4,60 % vid 60 dagars karenstid
– 4,46 % vid 90 dagars karenstid

På inkomster över 7,5 gånger prisbasbeloppet tillämpas procentsatsen 5,11 för sjukförsäkringsavgift från och med 1 januari 2011.

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 5,95 till 5,02 procentenheter. Avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 6,04 till 5,11 procentenheter. Avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

Ny redovisningstidpunkt av assistansersättning. Försäkringskassan ändrar tidpunkten för räkningar och tidrapporter för assistansersättning. De ska från och med januari 2011 lämnas in senast den 5:e i andra månaden efter redovisningsmånaden. Ändringen beror på att bankerna behöver mer tid för att pengarna ska finnas på brukarens eller anordnarens konto den 20:e i månaden.

2011-02

Från och med den 1 februari 2011 kommer sjömän på fartyg som går i inre fart omfattas av samma regler vid sjukdom som andra anställda. De innebär att de kan få sjuklön de första 14 dagarna i sjukperioden och därefter sjukpenning.

2012-01

Sjukpenning i särskilda fall till personer som fått maximal tid med tidsbegränsad sjukersättning och som inte har någon sjukpenninggrundande inkomst (SGI) eller har låg SGI införs.

Boendetillägg till personer som fått maximal tid med tidsbegränsad sjukersättning införs.

Det blir möjligt att få ytterligare ersättning från sjukförsäkringen för den som fått maximal tid med sjukpenning eller sjukersättning om det på grund av den försäkrades sjukdom är oskäligt att inte betala sjukpenning. Precis som tidigare ska läkarintyg styrka att det är oskäligt.

Det blir möjligt att få sjukpenning i fler än 914 dagar för hela nedsättningen av arbetsförmågan även om den bara till en fjärdedel beror på godkänd arbetsskada.
Det blir möjligt att få sjukpenning på normalnivå i fler än 364 dagar för hela nedsättningen av arbetsförmåga om den till minst en fjärdedel beror på en allvarlig sjukdom.

Ersättning för resor till och från arbetet istället för sjukpenning ska från årsskiftet inte räknas som förbrukade dagar i beräkningen av hur länge en försäkrad kan ha rätt till sjukpenning.

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ska också förstärka sina insatser inom rehabiliteringskedjan och utöka samarbetet för att underlätta återgång i arbete.

Föräldrar kan ta ut föräldrapenning samtidigt i 30 dagar under barnets, första levnadsår, så kallade dubbeldagar. Nuvarande tio dagar, så kallade pappadagar, inom den tillfälliga föräldrapenningen kvarstår och föräldrapenningen betalas fortfarande ut sammanlagt 480 dagar per barn.

Kravet att ansöka om jämställdhetsbonus tas bort och pengarna betalas ut samtidigt som föräldrapenningen. Det gäller jämställdhetsbonus för 2012 och framåt. De som har rätt till jämställdhetsbonus för år 2011 kommer behöva ansöka enligt det tidigare förfarandet.

Bostadsbidraget för barnfamiljer med hemmavarande barn höjs. Golvet för bostadskostnader för barnfamiljer sänks. Större andel av bostadskostnaderna för unga utan barn blir bidragsgrundande.

Prisbasbeloppet för 2012 fastställs till 44 000 kronor, vilket är en höjning med 1 200 kronor. Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 702 kronor per dag (682 kronor per dag, 2011). Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 8 800 kronor per månad (8 560 kronor per månad, 2011). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 935 kronor per dag (910 kronor per dag, 2011). För de som har ett helt vårdbidrag blir ersättningen 9 167 kr/månad (8 917 kr/månad, 2011).

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 5,02 procentenheter. Avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 5,11 procentenheter. Avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

2012-07

Det tidigare arbetsmarknadsbegreppet i sjukförsäkringen återinförs. Sjukskrivnas arbetsförmåga ska efter 180 dagar prövas mot sådant förvärvsarbete som normalt förekommer på arbetsmarknaden i stället för mot förvärvsarbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Förtydligande av arbetsgivares ansvar för sjuklön. En arbetsgivare ska inte vara skyldig att betala ut sjuklön vid sjukdom om arbetstagaren inte helt har återgått i arbete och utfört arbete under minst en dag hos arbetsgivaren efter det att sjuklön för en hel sjuklöneperiod har betalats ut av arbetsgivaren.

2013-01

Vab-intyget tas bort. Grundnivån i föräldrapenningen höjs från 180 till 225 kronor/dag.

De som betalar underhållsstöd via en avbetalningsplan kan få längre tid på sig att betala. Från dagens två månader till fem månader.

Individer med aktivitetsersättning kan ha sin ersättning vilande i upp till 24 månader oavsett längden på det tidigare beslutet. Om vilandeperioden upphör tidigare kan man återfå sin ersättning i upp till tre månader.

Sjukpenning i särskilda fall och boendetillägg införs för de som lämnat aktivitetsersättning vid 30 års ålder, saknar eller har låg SGI.

Egna företagarna kan välja en karenstid på en dag i sjukförsäkringen. Egna företagare som har fyllt 55 år kan välja en karenstid på en dag, senast den 30 april 2013. Alla arbetslösa egna företagare får en karenstid på en dag.

Ett särskilt tandvårdsbidrag införs för personer med en sjukdom eller funktionsnedsättning som medför risk för försämrad tandhälsa.

Prisbasbeloppet för 2013 fastställs till 44 500 kronor, vilket är en höjning med 500 kronor. Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 709 kronor per dag (702 kronor per dag, 2012). Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 8 900 kronor per månad (8 800 kronor per månad, 2012). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 946 kronor per dag (935 kronor per dag, 2012). För de som har ett helt vårdbidrag blir ersättningen 9 271 kr/månad (9 167 kr/månad, 2012).

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 5,02 till 4,35 procentenheter. Avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 5,11 till 4,44 procentenheter. Avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

2014-01

Tiden för att ta ut föräldrapenning förlängs till 12 år. Föräldrapenning kan betalas ut under högst 96 dagar för barn som har fyllt 4 år. Föräldrapenningens ersättningsnivåer fördelas jämnt mellan föräldrarna.

Tiden för tillfällig föräldrapenning när ett barn har avlidit förlängs till 90:e dagen efter barnets död.

Gravid egenföretagare kan få graviditetspenning på grund av arbetsmiljön.

Höjt särskilt bostadsbidrag till familjer med hemmavarande barn.

Sammanläggning av sjukperioder. Under de första 90 dagarna bedöms arbetsförmågan mot det vanliga arbetet. Det gäller nu även om en ny sjukperiod inträffar med mer än 90 dagars mellanrum trots att den försäkrade inte har utfört arbete mellan sjukperioderna. Undantag gäller för dem som deltar i arbetslivsintroduktion. Dessa bedöms mot det vanliga arbetet först när en ny sjukperiod inträffar med mer än 180 dagars mellanrum.

Det blir möjligt att ge rätt till aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och sjukpenning upp till sju dagar före sjukanmälningsdatum.

Bostadstillägget betalas ut oavsett hur lågt beloppet är. Tidigare nedre gräns på 25 kr tas bort. Bostadstillägg kan beviljas från och med samma månad som sjukersättning eller aktivitetsersättning har beviljats.

Slopad anmälningsskyldighet för närståendepenning. Det räcker med ansökan inom tre månader från det datum som ersättningen begärs ifrån.

Den som har haft livränta ska i likhet med de som har haft sjukersättning eller aktivitetsersättning kunna få tillbaka sin SGI (sjukpenninggrundande inkomst). Livräntans årsbelopp räknas upp med 0,18 %.

Prisbasbeloppet för 2014 fastställs till 44 400 kronor, vilket är en sänkning med 100 kronor. Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 708 kronor per dag (709 kronor per dag, 2013). Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 8 880 kronor per månad (8 900 kronor per månad, 2013). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 944 kronor per dag (946 kronor per dag, 2013). För de som har ett helt vårdbidrag blir ersättningen 9 250 kr/månad (9 271 kr/månad, 2013).

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 4,35 procentenheter. Avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 4,44 procentenheter. Avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

2014-03

Nya regler för barnbidrag. För barn födda eller adopterade och i föräldrarnas vård den 1 mars 2014 eller senare delas barnbidraget automatiskt mellan föräldrarna om de har gemensam vårdnad. Det innebär att föräldrarna får 525 kronor var i månaden.

2015-01

Förändringar i högkostnadsskyddet mot höga sjuklönekostnader för arbetsgivare. Ersättningens storlek beror på arbetsgivarens årliga lönekostnader och sjuklönekostnader. Högsta ersättning är 250 000 kronor om året. Nya nivåer:
– 0,5 procent av den totala lönekostnaden om arbetsgivarens lönekostnad uppgår till högst 3 miljoner kronor årligen
– 0,9 procent av den totala lönekostnaden om arbetsgivarens lönekostnad överstiger 3 men inte 6 miljoner kronor årligen
– 1,2 procent av den totala lönekostnaden om arbetsgivarens lönekostnad överstiger 6 men inte 12 miljoner kronor årligen
– 1,3 procent av den totala lönekostnaden om arbetsgivarens lönekostnad överstiger 12 men inte 20 miljoner kronor årligen
– 1,5 procent av den totala lönekostnaden om arbetsgivarens lönekostnad överstiger 20 miljoner kronor årligen.
Även rutinerna för ansökan om ersättningen ändras. Arbetsgivaren lämnar månatligen sjuklönekostnader i arbetsgivardeklarationen till Skatteverket som sedan meddelar Försäkringskassan arbetsgivarens lönekostnader och sjuklönekostnader. Försäkringskassan beräknar en gång per år rätten till ersättning och betalar in ersättningen på arbetsgivarens skattekonto.

Prisbasbeloppet för 2015 fastställs till 44 500 kronor, vilket är en höjning med 100 kronor. Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 709 kronor per dag (708 kronor per dag, 2014). Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 8 900 kronor per månad (8 880 kronor per månad, 2014). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 946 kronor per dag (944 kronor per dag, 2014). För de som har ett helt vårdbidrag blir ersättningen 9 271 kr/månad (9 250 kr/månad, 2014).

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 4,35 procentenheter. Avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 4,44 procentenheter. Avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

2015-09

Underhållsstödet höjs med 300 kr till 1 573 kronor per barn och månad.

2016-01

Grundnivån i föräldrapenningen höjs från 225 kronor till 250 kronor per dag.

En tredje reserverad månad för respektive förälder införs inom föräldrapenningen för barn födda från och med 1 januari 2016. Som en konsekvens minskar maxbeloppet i jämställdhetsbonusen från 13 500 kronor till 10 500 kronor.

Assistansersättningen höjs från 284 kronor till 288 kronor per timme. Det förhöjda timbeloppet höjs från 318 kronor till 323 kronor per timme.

Aktivitetsstöd/utvecklingsersättning sänks från 142 kronor till 141 kronor per dag.

Prisbasbeloppet för 2016 fastställs till 44 300 kronor, vilket är en sänkning med 200 kronor. Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 706 kronor per dag (709 kronor per dag, 2015). Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 8 860 kronor per månad (8 900 kronor per månad, 2015). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 942 kronor per dag (946 kronor per dag, 2015). För de som har ett helt vårdbidrag blir ersättningen 9 229 kr/månad (9 271 kr/månad, 2015).

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften höjs från 4,35 till 4,85 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften höjs från 4,44 till 4,94 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

2016-02

Sjukpenning. Den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen som infördes 2008-07 avskaffas och det arbetsmarknadspolitiska programmet arbetslivsintroduktion, ALI, fasas ut och upphör.

2016-04

Underhållsstöd. Försäkringskassan betalar inte längre ut underhållsstöd om en underhållsskyldig förälder har betalat till Försäkringskassan i rätt tid i minst sex månader i följd. Föräldrarna ska i stället tillsammans komma överens om ett underhållsbidrag och betalningen av det.

Om en underhållsskyldig förälder är sen med betalningen till Försäkringskassan tas ränta ut på skulden. Ränta tas inte ut på den del av en skuld som den underhållsskyldige fått anstånd för.

Umgängesavdraget slopas.

2016-06

Tillfällig föräldrapenning. En fast utbetalningsdag införs för tillfällig föräldrapenning vid vård av barn (VAB) och pengarna betalas ut den 25:e varje månad.

2017-01

Barnbidrag. Flerbarnstillägget för det tredje barnet höjs med 126 kronor till 580 kronor per månad.

Adoptionsbidraget höjs från 40 000 kronor till 75 000 kronor. Gäller för barn som föräldrarna får i sin vård den 1 januari 2017 eller senare.

Bostadsbidrag. Inkomstgränserna höjs. För en ensamstående förälder innebär det att inkomsten kan uppgå till 127 000 kronor och för makar 63 500 kronor per år (tidigare 117 000 respektive 58 500 kronor) innan bostadsbidraget börjar trappas av.

Föräldraförsäkring. Jämställdhetsbonusen avskaffas.

Tandvårdsförsäkringen. Åldersgränsen för fri tandvård höjs till 21 år. Det innebär också att åldersgränsen för rätt till det statliga tandvårdsstödet höjs till 22 år.

Assistansersättningen höjs från 288 kronor till 291 kronor per timme. Det förhöjda timbeloppet höjs från 323 kronor till 326 kronor per timme.

Bilstöd. Ändrade regler med syftet att omfördela stödet till dem som får extra kostnader när de ska köpa ett fordon som är lämpligt utifrån deras eller deras barns behov, samt till sökande med låga inkomster.

Prisbasbeloppet för 2017 fastställs till 44 800 kronor, vilket är en höjning med 500 kronor.

Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 714 kronor per dag (706 kronor per dag, 2016). Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 9 147 kronor per månad (8 860 kronor per månad, 2016). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 952 kronor per dag (942 kronor per dag, 2016). För de som har ett helt vårdbidrag blir ersättningen 9 333 kr/månad (9 229 kr/månad, 2016).

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 4,85 till 4,35 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 4,94 till 4,44 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

2017-02

Sjukersättning och aktivitetsersättning. Personer som har en stadigvarande helt nedsatt arbetsförmåga kan få sjukersättning istället för aktivitetsersättning från och med juli det år de fyller 19 år. Personer som har aktivitetsersättning på grund av nedsatt arbetsförmåga kan få studera under sammanlagt högst sex månader utan att ersättningen minskar. Personer som ansöker om vilande sjukersättning får ett extra belopp varje månad som motsvarar 25 procent av sin vilande sjukersättning hela den tid som ersättningen är vilande, maximalt 24 månader. Tidigare har det bara varit möjligt att få detta belopp under 12 månader.

2017-07

Sjukersättning och aktivitetsersättning. Garantibeloppet höjs med 0,05 prisbasbelopp.

Föräldrapenning. Föräldrar till barn över ett år får ett mindre antal föräldrapenningdagar när de flyttar till Sverige.

Tandvårdsförsäkringen. Det allmänna tandvårdsbidraget för personer i åldern 65-74 år höjs från 150 till 300 kronor per år. Personer som är 75 år eller äldre får sedan tidigare 300 kronor per år.

2017-08

Ersättningar till nyanlända. Den som haft ett tidsbegränsat uppehållstillstånd kan få bosättnings-baserade förmåner under tiden man väntar på ett nytt besked. Det gäller under förutsättning att en ny ansökan om förlängt uppehållstillstånd har skickats in till Migrationsverket innan den tidigare gick ut.

2018-01

Sjukersättning eller aktivitetsersättning. Personer som har sjukersättning eller aktivitetsersättning får sänkt skatt. Bostadstillägget för personer med sjukersättning eller aktivitetsersättning höjs. Ersättningsgraden höjs från 95 till 96 procent vilket innebär 50 kronor mer per månad i bostadstillägg. För den som har en högre bostadskostnad än 5 000 kr införs en ny beräkningsnivå. För den del som överstiger 5 000 kronor men inte 5 600 kronor är ersättningsgraden 70 procent. Det kan maximalt ge ytterligare 420 kronor per månad. Beloppen för skälig levnadsnivå och skälig bostadskostnad höjs. Det innebär att de som har en låg sjukersättning eller aktivitetsersättning får höjt bostadstillägg i form av särskilt bostadstillägg.

Den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta (SINK) höjs från 20 till 25 procent. Det här berör till exempel dem som får sjukersättning eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan och är bosatta utomlands.

Arbetsmarknadspolitiska program. Deltagare i arbetsmarknadspolitiska program ska sjukanmäla sig till Arbetsförmedlingen i stället för till Försäkringskassan. Reglerna för hur ersättningen minskas när man samtidigt har lön eller andra ersättningar ändras också.

Etableringsersättning till nyanlända i etableringsprogram. Försäkringskassan tar över administrationen av etableringsersättningen.

Tandvårdsförsäkringen. Åldersgränsen för fri tandvård höjs till 22 år. Det innebär också att åldersgränsen för rätt till det statliga tandvårdsstödet höjs till 23 år.

Assistansersättningen höjs från 291 kronor till 295,40 kronor per timme. Det förhöjda timbeloppet höjs från 326 kronor till 330,84 kronor per timme.

Sjukpenning. Den som har haft sjukpenning en period och ansöker om ytterligare en period kan under vissa förutsättningar få ersättning under tiden hen väntar på beslut. Efter en tillämpningsförändring i november 2016 har man normalt inte kunnat få det.

Närståendepenning. Närståendepenning kan fås för tre fjärdedelar av en dag jämfört med tidigare hel, en fjärdedels eller halv närståendepenning.

Underhållsstöd. Maxbeloppet höjs för barn som fyllt 15 år från högst 1 573 kronor till 1 723 kronor per månad.

Prisbasbeloppet för 2018 fastställs till 45 500 kronor, vilket är en höjning med 700 kronor.

Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 726 kronor per dag (714 kronor per dag, 2017). Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 9 593 kronor per månad (9 147 kronor per månad, 2017). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 967 kronor per dag (952 kronor per dag, 2017). För de som har ett helt vårdbidrag blir ersättningen 9 479 kr/månad (9 333 kr/månad, 2017).

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 4,35 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 4,44 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

2018-03

Barnbidrag. Beloppet höjs från 1 050 till 1 250 kronor per barn och månad. (Även studiebidraget till dem som fyllt 16 år och studerar på grundskole- eller gymnasienivå höjs med 200 kronor i månaden).

Bostadsbidrag till barnfamiljer. Ett nytt särskilt inkomstprövat bidrag till barnfamiljer med barn som bor växelvis införs liksom höjt umgängesbidrag till föräldrar med tidvis boende barn samt höjda inkomstgränser.

Underhållsstöd. Underhållsstöd beviljas inte längre vid växelvist boende som huvudregel. Ett undantag är om det finns stora inkomstskillnader mellan föräldrarna som påverkar barnets levnadsstandard.

2018-04

Assistansersättning. Försäkringskassan ska inte längre ompröva rätten till assistansersättning när det har gått två år sedan den senaste prövningen (tvåårsomprövning). Rätten till assistansersättning ska endast omprövas i den utsträckning som denna rätt har minskat i omfattning på grund av väsentligt ändrade förhållanden som är hänförliga till den försäkrade.

2018-04-15

Tandvårdsförsäkringen. Det allmänna tandvårdsbidraget höjs från 300 till 600 kronor per år för åldersgrupperna 23-29 år och de som fyllt 65 år, och från 150 till 300 kronor per år för de i åldern 30-64 år.

2018-07

Ny förvaltningslag (2017:900) träder i kraft.

Sjukersättning och aktivitetsersättning. Garantinivån höjs med 0,08 prisbasbelopp (3 640 kronor).

Arbetslivsinriktad rehabilitering. Arbetsgivare som har anställda som antas vara borta från arbete mer än 60 dagar att behöva göra en plan för återgång i arbete. Planen ska upprättas senast den dag när den försäkrades arbetsförmåga har varit nedsatt under 30 dagar. Försäkringskassan kan hämta in planen om den behövs i handläggningen. Samtidigt utvidgas det arbetsplatsnära stödet som ger arbetsgivarna bättre förutsättningar att arbeta proaktivt med sjukfrånvaron. Det nya stödet kallas arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd.

Sjukpenning. Inkomsttaket för sjukpenninggrundande inkomst (SGI) höjs från 7,5 till 8 prisbasbelopp. Den högsta ersättningen för sjukpenning, rehabiliteringspenning, närståendepenning och smittbärarpenning blir 774 kronor per dag (714 kronor per dag, 2017).

Studerande som blir sjuka under studierna och är halvtidssjukskriven från heltidsstudier kan behålla sitt studiestöd under förutsättning att hen har en väldokumenterad sjukdom med risk för en eller flera längre sjukperioder under en tolvmånadersperiod.

Sjukpenninggrundande inkomst. Personer som studerar på eftergymnasial nivå utan studiemedel får rätt till skydd för sin sjukpenninggrundande inkomst, SGI.

Utvecklingsersättningen höjs. Den som är under 25 år och deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program, men inte uppfyller kraven för rätt till a-kassa, får efter 1 juli 158 kronor per dag om hen har gått ut gymnasiet, fyllt 20 år och deltar i en folkhögskoleutbildning i studiemotiverande syfte eller omfattas av ett utbildningskontrakt. Annars får den försäkrade 57 kronor per dag.

2018-08

Sjukpenninggrundande inkomst. För den som startar upp ett aktiebolag ska SGI beräknas på samma sätt som när en person startar upp en enskild firma med rätt till SGI under ett uppbyggnadsskede på 36 månader.

Underhållsstöd. Maxbeloppet höjs för barn över 15 år från 1 723 kronor till 2 073 kronor.

2019-01

Funktionsnedsättning. De nya förmånerna omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning införs och kommer successivt ersätta vårdbidrag och handikappersättning.

Assistansersättningen höjs från 295,40 kronor till 299,80 kronor per timme. Det förhöjda timbeloppet höjs från 330,84 kronor till 335,77 kronor per timme.

Tillfällig föräldrapenning. Kravet på att göra en anmälan första dagen tas bort. Gäller även ersättning för 10 dagars ledighet i samband med barns födelse eller adoption.

Underhållsstöd. För barn mellan 11 och 14 år höjs underhållsstödet från 1 573 kronor till 1 723 kronor.

Tandvårdsförsäkringen. Åldersgränsen för fri tandvård höjs till 23 år.

Sjukpenning. Karensdagen ersätts av karensavdraget som är ett avdrag på sjuklönen eller sjukpenningen som görs i samband med sjukfrånvaro. Avdraget är 20 procent av den sjuklön eller sjukpenning som man får vid sjukfrånvaro en genomsnittlig arbetsvecka.

Utvecklingsersättning höjs från 158 kr till 162 kr.

Prisbasbeloppet för 2019 fastställs till 46 500 kronor, vilket är en höjning med 1 000 kronor.

Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 791 kronor per dag (726 kronor per dag, 2018). Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 9 804 kronor per månad (9 593 kronor per månad, 2018). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 989 kronor per dag (967 kronor per dag, 2018). För de som har ett helt omvårdnadsbidrag/vårdbidrag blir ersättningen 9 688 kr/månad (9 479 kr/månad, 2018).

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 4,35 till 3,55 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften sänks från 4,44 till 3,64 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

2019-07

Föräldraförsäkringen. En förälder kan överföra en eller flera av sina föräldrapenningdagar till sin sambo. Sambon kan då vara föräldraledig och ta hand om sitt bonusbarn. Lagändringen förenklar även för samkönade par som genomgått insemination utomlands. Den som födde barnet kan överföra föräldrapenningdagar till sin sambo i väntan på att närståendeadoptionen blir klar. Lagändringen innebär dessutom att en förälders sambo får rätt till ledighet från arbete under föräldraledighetsperioden. Detta gäller även om föräldern och sambon inte är gifta med varandra eller har barn tillsammans.

2019-11

Assistansersättning. Hjälp med andning införs också som ett grundläggande behov som ger rätt till personlig assistans enligt 9 a § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

2020-01

Prisbasbeloppet för 2020 fastställs till 47 300 kronor, vilket är en höjning med 800 kronor.

Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 804 kronor per dag (791 kronor per dag, 2019). Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 9 972 kronor per månad (9 804 kronor per månad, 2019). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 1 006 kronor per dag (989 kronor per dag, 2019). För de som har ett helt omvårdnadsbidrag/vårdbidrag blir ersättningen 9 854 kr/månad (9 688 kr/månad, 2019).

Assistansersättningen höjs från 299,80 kronor till 304,30 kronor per timme. Det förhöjda timbeloppet höjs från 335,77 kronor till 340,81 kronor per timme.

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,55 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,64 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

2020-03

Sjukförsäkringen. *Tillfälliga regler på grund av coronapandemin (gäller till 30 september 2021 samt mellan 8 december 2021 och 31 mars 2022): Ersättning för karensavdrag införs för anställda och egenföretagare. Schablonersättning på 700 kr för anställda och 804 kr för egenföretagare (till 30 september 2021). Schablonbeloppet för anställda höjs till 804 kr från juni 2020 och till 810 kr i januari 2021. Slopat krav på läkarintyg under sjuklöneperioden* (*gäller till 30 september 2021 samt mellan 19 januari (8 december 2021 för egenföretagare) och 31 mars 2022).*

Tillfällig föräldrapenning. *Tillfälliga regler på grund av coronapandemin (gäller till 30 september 2021 samt mellan 8 december 2021 och 31 mars 2022): Kollektiv rätt till tillfällig föräldrapenning om förskola eller skola stänger på grund av covid-19. Kravet på läkarintyg för barn som har varit sjukt eller smittat i mer än sju dagar slopas oavsett orsaken till sjukdomen.*

Arbetsmarknadspolitiska program (aktivitetsstöd, utvecklingsersättning, etableringsersättning). *Tillfälliga regler på grund av coronapandemin: Karensdag och krav på läkarintyg slopas tillfälligt för deltagare i arbetsmarknadspolitiska program (upphör 1 april 2022). Deltagare med barn har rätt att behålla sin ersättning vid frånvaro på grund av stängd skola eller förskola på grund av covid-19.*

2020-04

Sjukförsäkringen. *Tillfälliga regler på grund av coronapandemin: Staten tar tillfälligt hela kostnaden för sjuklöner under april till juli. Under augusti 2020 till och med september 2021 samt mellan december 2021 och mars 2022 ersätter staten arbetsgivare som får högre sjuklönekostnader till följd av pandemin. Möjligheten utökas till undantag för prövningen mot normalt förekommande arbete mellan dag 181 och 365 i rehabiliteringskedjan i de fall pandemin inneburit uppskjutna eller inställda rehabiliteringsinsatser (till 31 december 2021).*

Arbetsmarknadspolitiska program. *Tillfälliga regler på grund av coronapandemin: Aktivitetsstödet höjs tillfälligt till och med 1 januari 2023.*

2020-05

Sjukförsäkringen. *Tillfälliga regler på grund av coronapandemin (till 30 september 2021 samt mellan 8 december 2021 och 31 mars 2022): Egenföretagare med F-skatt som är sjuka får en schabloniserad ersättning på 804 kr per dag för dag 1–14 i sjukfallet (810 kronor från 2021-01-01).*

2020-07

Sjukpenning och smittbärarpenning. *Tillfälliga regler på grund av coronapandemin (till 30 september 2021 samt mellan 8 december 2021 och 31 mars 2022): Ersättning införs för personer i riskgrupper angivna av Socialstyrelsen som riskerar att bli allvarligt sjuka av covid-19, och därför måste avstå från att arbeta: viss förebyggande sjukpenning och viss smittbärarpenning. Läkarintyg krävs för förmånerna men detta krav tas bort 6 februari 2021. Ersättningen är ett schablonbelopp på högst 804 kronor under maximalt 184 dagar (810 kronor från 2021-01-01). Från oktober 2020 kan också friska personer som rekommenderas isolera sig i hemmet för att de bor med person med bekräftad covid-19 få smittbärarpenning.*

Tillfällig föräldrapenning. *Tillfälliga regler på grund av coronapandemin (till 30 september 2021 samt mellan 8 december 2021 och 31 mars 2022): Föräldrar till barn under 18 år som nyligen varit allvarligt sjuka och som behöver skyddas från covid-19, kan få viss tillfällig föräldrapenning om de behöver avstå från arbete. Läkarintyg krävs. Ersättningen betalas ut i max 184 dagar per förälder.*

Bostadsbidrag. *Tillfälliga regler på grund av coronapandemin (gäller under andra halvåret 2020): Tilläggsbidrag införs till barnfamiljer med bostadsbidrag motsvarade 25 procent av det preliminära bostadsbidrag som lämnas för samma månad.*

Assistansersättning. Hjälp med andning och måltider i form av sondmatning ska enligt 9 a § LSS anses vara ett grundläggande behov oavsett hjälpens karaktär. Samtliga åtgärder som är direkt nödvändiga för att hjälp med andning ska kunna ges och åtgärder som är direkt nödvändiga för förberedelse och efterarbete i samband med måltider i form av sondmatning ska ge rätt till personlig assistans för andra personliga behov. Hjälp med andning och måltider i form av sondmatning som ryms inom det normala föräldraansvaret ska kunna ge rätt till personlig assistans. Hjälp med andning eller måltider i form av sondmatning undantas från kravet på särskilda skäl för assistansersättning under tid i barnomsorg eller skola.

2020-09

Tandvård. *Tillfälliga regler på grund av coronapandemin: Ersättningsperioderna för högkostnadsskydd förlängs för personer som inte kunnat fullfölja sina behandlingar på grund av pandemin.*

2020-10

Bilstöd. Bidragen höjs för att köpa en bil eller om man har behov av en extra stor bil.

2020-12

Assistansersättning. *Tillfälliga regler på grund av coronapandemin. Statsbidrag införs för personlig skyddsutrustning för personliga assistenter som är i kontakt med personer med funktionsnedsättning som är beviljade statlig assistansersättning. Statsbidraget gällde kostnader som uppkommit från och med 1 februari 2020 till och med 30 september 2021.*

2021-01

Prisbasbeloppet för 2021 fastställs till 47 600 kronor, vilket är en höjning med 300 kronor.

Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 810 kronor per dag (804 kronor per dag, 2020). Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 10 036 kronor per månad (9 972 kronor per månad, 2020). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 1 012 kronor per dag (1 006 kronor per dag, 2020). För de som har ett helt omvårdnadsbidrag/vårdbidrag blir ersättningen 9 917 kr/månad (9 854 kr/månad, 2020).

Assistansersättningen höjs från 304,30 kronor till 315 kronor per timme. Det förhöjda timbeloppet höjs från 340,81 kronor till 352,80 kronor per timme.

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,55 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,64 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

2021-03-15

Sjukpenning. Ändring av undantagsregeln vid prövning av arbetsförmågan mot normalt förekommande arbete mellan dag 181 och 365 i rehabiliteringskedjan. Vid bedömningen räcker det om mer talar för än emot att man kommer vara tillbaka hos sin arbetsgivare inom ett år för att undantagsregeln övervägande skäl ska kunna tillämpas. Begreppet ”särskilda skäl” ersätts därmed av begreppet ”övervägande skäl” vid prövning av arbetsförmågan mot normalt förekommande arbete mellan dag 181 och 365 i rehabiliteringskedjan.

2021-07

Bostadsbidrag. *Tillfälliga regler på grund av coronapandemin (gäller under andra halvåret 2021): Tilläggsbidrag till barnfamiljer med bostadsbidrag motsvarade 25 procent av det preliminära bostadsbidrag som lämnas för samma månad.*

Underhållsstöd. Underhållsstödet höjs till 1 673 kronor per månad till och med den månad barnet fyller 11 år, 1 823 kronor per månad till och med den månad barnet fyller 15 år och till 2 223 kronor per månad från och med den månad då barnet har fyllt 15 år.

2021-11

Assistansersättning. Försäkringskassan får rätt att neka utbetalning till en assistansberättigad som köper assistans av en privat anordnare utan tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

2022-01

Underhållsstöd. Tidsperioden för att bedöma om en förälder kan betala underhållsbidrag direkt till den andra föräldern förlängs från sex till tolv månader. Om den bidragsskyldiga föräldern betalar i rätt tid under tolv månader i följd, prövar Försäkringskassan om det är möjligt att avsluta underhållsstödet och istället låta föräldrarna hantera betalningen själva.

Prisbasbeloppet för 2022 fastställs till 48 300 kronor, vilket är en höjning med 700 kronor.

Sjukpenning. Sjukpenninggrundande inkomst. Inkomsttaket vid beräkning av SGI höjs från åtta till tio gånger prisbasbeloppet. Det nya inkomsttaket mot-svarar en årsinkomst på 483 000 kronor för år 2022 och ska tillämpas vid beräkning sjukpenning, rehabiliteringspenning, närståendepenning, smittbärarpenning och ersättning från Försäkringskassan vid tvist om sjuklön (sjuklönegaranti). Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 1 027 kronor per dag (810 kronor per dag, 2021).

Sjukpenning. Den som inte kan jobba i väntan på medicinsk vård eller rehabilitering som har försenats av Covid-19 eller dess effekter. Förutsättningen är att personen bedöms kunna återgå till sitt ordinarie jobb efter rehabiliteringsinsatsen.

Sjukersättning och aktivitetsersättning. Garantinivåerna för hel sjukersättning och aktivitetsersättning höjs med 0,25 prisbasbelopp. Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 11 190 kronor per månad (10 036 kronor per månad, 2021). Bostadstillägget till personer med sjukersättning eller aktivitetsersättning höjs till samma nivå som för ålderspensionärer.

När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 1 027 kronor per dag (1 012 kronor per dag, 2021). För de som har ett helt omvårdnadsbidrag/vårdbidrag blir ersättningen 10 063 kr/månad (9 917 kr/månad, 2021).

Assistansersättningen höjs från 315 kronor till 319,7 kronor per timme. Det förhöjda timbeloppet höjs från 352,8 kronor till 358,06 kronor per timme.

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,55 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter. Tillfälliga undantag har funnits för vissa åldersgrupper, se Skatteverket.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,64 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

2022-02

Sjukpenning. Anställda och egna företagare som haft sjukpenning i ett år får sin arbetsförmåga prövad mot normalt förekommande arbete på hela arbetsmarknaden. Men finns särskilda skäl kan individen få arbetsförmågan prövad mot ordinarie jobb eller annat arbete hos arbetsgivaren om det är tydligt att individen kan vara tillbaka i arbete senast innan dag 550 i sjukperioden. Sjukskrivna på deltid ska enligt grundregeln minska sin arbetstid lika mycket varje dag, men ett tillägg i lagen ökar möjligheten till mer flexibel förläggning av arbetstiden. Nya regler ökar möjligheten till sjukpenning för behovsanställda. Behovsanställdas arbetsförmåga prövades tidigare mot normalt förekommande arbete på hela arbetsmarknaden om det saknades inbokade arbetspass, men det sker nu först efter 90 dagar. Anställda och egenföretagares som fyllt 62 år och har sjukpenning får sin arbetsförmåga prövad mot jobb hos ordinarie arbetsgivare även efter dag 180 i rehabiliteringskedjan.

2022-04

Från och med april 2022 upphör de tillfälliga ersättningarna och åtgärderna som infördes under coronapandemin. Se kursiverad text ovan från mars 2020 för respektive förmån.

2022-07

Underhållsstöd. Underhållsstödet höjs med 150 kronor för barn i åldersgruppen 7–10 år. Från juli 2022 är underhållsstödet 1 673 kronor per månad till och med den månad barnet fyller 7 år, 1 823 kronor per månad från och med månaden efter barnet fyller 7 år och 2 223 kronor per månad från och med månad efter att barnet har fyllt 15 år.

Bostadsbidrag. Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer som får bostadsbidrag under andra halvåret 2022 som är 25 procent av ordinarie bostadsbidrag.

2022-08-02

Föräldrapenning. Dagar på grundnivå blir reserverade likt övrig föräldrapenning. Det innebär att 90 dagar är reserverade åt vardera föräldern oavsett om dagarna betalas ut på grundnivå eller sjukpenningnivå.

2022-09

Sjukpenning. Anställda och egenföretagares arbetsförmåga efter dag 180 i sjukperioden (dag 1 för arbetslösa) ska bedömas mot normalt förekommande arbete inom en angiven yrkesgrupp. Försäkringskassan ska vid avslagsbeslut ange en eller flera yrkesgrupper som den försäkrade bedöms kunna arbeta inom.

Sjukersättning. Särskilda regler införs för äldre personer som har uppnått den ålder då det återstår som mest fem år till den tidpunkt då sjukersättning som längst kan lämnas (60 år eller äldre år 2022, 61 år eller äldre 2023). I stället för att bedöma arbetsförmågan mot alla arbeten som förekommer på arbetsmarknaden ska äldres arbetsförmåga bedömas mot sådant normalt förekommande arbete som de har erfarenhet av under de senaste femton åren eller andra lämpliga arbeten som är tillgängliga. Försäkrade som inte har arbetat de senaste femton åren bedöms enligt ordinarie sjukersättningsregler.

Återbetalningsskyldighet. Försäkringskassan ska vända sig direkt till Kronofogden för att driva in skulder. Det innebär att Försäkringskassan inte längre behöver ansöka om betalningsföreläggande eller föra talan vid allmän domstol för att kunna vända sig till Kronofogden. Villkoren för avbetalningsplaner ändras och förtydligas, vilket bland annat innebär att skulder till Försäkringskassan ska betalas av inom ett år.

2023-01

Prisbasbeloppet för 2023 fastställs till 52 500 kronor, vilket är en höjning med 4 200 kronor.

Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir
1 116 kronor per dag (1 027 kronor per dag, 2022). Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 12 163 kronor per månad (11 190 kronor per månad, 2022). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 1 116 kronor per dag (1 027 kronor per dag, 2022). För de som har ett helt omvårdnadsbidrag blir ersättningen 10 938 kr/månad (10 063 kr/månad, 2022).

Assistansersättningen höjs från 319,7 kronor till 324,5 kronor per timme. Det förhöjda timbeloppet höjs från 352,06 kronor till 363,44 kronor per timme.

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,55 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter. Tillfälliga undantag har funnits för vissa åldersgrupper, se Skatteverket.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,64 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

Sjukpenning. Den som inte kan jobba i väntan på medicinsk vård eller rehabilitering som har försenats av Covid-19 eller dess effekter, har rätt till fortsatt sjukpenning. Förutsättningen är att personen bedöms kunna återgå till sitt ordinarie jobb efter rehabiliteringsinsatsen. Detta undantag förlängs att gälla hela år 2023.

Sjukförsäkring. Riktåldern för allmän pension höjs. Det innebär att från år 2023 kan inkomst- och premiepension tidigast kan tas ut från 63 års ålder och garantipension från 66 års ålder. Detta påverkar i sin tur olika delar av sjukförsäkringen:
– Åldersgränsen för när arbetsförmågan för personer som nått dag 180 med sjukpenning ska bedömas gentemot den enskildes nuvarande arbetsplats höjs från 62 till 63 år.
– Åldersgränsen då en person som längst kan få rehabiliteringspenning höjs från 64 till 65 år.
– Åldersgränsen då en person som längst kan få sjukpenning eller smittbärarpenning i 180 dagar höjs från 70 till 71 år.
– Åldersgränsen då en person som längst kan få sjukersättning höjs från 64 till 65 år (gäller även bostadstillägg).
– Åldersgränsen för bidrag till arbetshjälpmedel höjs från 68 till 69 år.

Assistansersättning. Höjd riktålder för allmän pension innebär att åldersgränsen för när ansökan om assistansersättning från Försäkringskassan kan göras flyttas från dagen innan man fyller 65 år till 66 år.
Två nya grundläggande behov tillkommer samtidigt som behovet ”annan hjälp som förutsätter ingående kunskap” tas bort. De två nya grundläggande behoven är: stöd för att förebygga skada vid en psykisk funktionsnedsättning och stöd som behöver ges löpande på grund av ett medicinskt tillstånd.

Bilstöd. Man kan få bilstöd om man är under 65 år och behöver bilen för att försörja sig genom arbete, gå en arbetslivsinriktad utbildning eller delta i arbetslivsinriktad rehabilitering med aktivitetsstöd eller rehabiliteringsersättning. Åldersgränsen höjs till under 66 år.

Bostadsbidrag. Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer som får bostadsbidrag under första halvåret 2023 som är 25 procent av ordinarie bostadsbidrag.

Aktivitetsstöd. Den tillfälliga höjningen av ersättningsbeloppet under pandemin permanentas.

2023-07

Bostadsbidrag. Alla barnfamiljer som har bostadsbidrag får fortsatt tilläggsbidrag till och med december 2023. Tilläggsbidraget höjs från 25 till 40 procent av ordinarie bostadsbidrag.

2024-01

Prisbasbeloppet för 2024 fastställs till 57 300 kronor, vilket är en höjning med 4 800 kronor.

Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir
1 218 kronor per dag (1 116 kronor per dag, 2023).
Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 13 275 kronor per månad (12 163 kronor per månad, 2023). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 1 218 kronor per dag (1 116 kronor per dag, 2023). För de som har ett helt omvårdnadsbidrag blir ersättningen 11 938 kr/månad (10 938 kr/månad, 2023).

Assistansersättningen höjs från 324,5 kronor till 332,6 kronor per timme. Det förhöjda timbeloppet höjs från 363,44 kronor till 372,51 kronor per timme.

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,55 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,64 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

Bostadsbidrag. Alla barnfamiljer som har bostadsbidrag får fortsatt tilläggsbidrag till och med juni 2024. Tilläggsbidraget är 40 procent av ordinarie bostadsbidrag.

2024-07

Föräldrapenning. Antalet s.k. dubbeldagar ökas från 30 till 60 dagar. Dubbeldagarna kan användas fram till att barnet är 15 månader (tidigare 12 månader). Det införs även en möjlighet för föräldrar att överlåta högst 45 (90 för ensam vårdnadshavare) av föräldrapenningdagarna till annan person, exempelvis till nära anhörig.

Ny lag om uppgiftsskyldighet ger myndigheter, kommuner och a-kassor större möjligheter att dela mer information med varandra. Syftet är att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdsystemet samt brottslighet i arbetslivet.

Ersättning för höga sjuklönekostnader. Ersättningen som infördes i juli 2010 upphör. Sista utbetalning blir i april 2025 som ersättning för sjuklönekostnader första halvåret 2024.

Bostadsbidrag. Alla barnfamiljer som har bostadsbidrag får fortsatt tilläggsbidrag till och med december 2024. Tilläggsbidraget är 40 procent av ordinarie bostadsbidrag.

2025-01

Prisbasbeloppet för 2025 fastställs till 58 800 kronor, vilket är en höjning med 1 500 kronor.

Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 1 250 kronor per dag (1 218 kronor per dag, 2024). Hel sjukersättning i form av garantiersättning blir 13 622 kronor per månad (13 275 kronor per månad, 2024). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 1 250 kronor per dag (1 218 kronor per dag, 2024). För de som har ett helt omvårdnadsbidrag blir ersättningen 12 250 kr/månad (11 938 kr/månad, 2024).

Assistansersättningen höjs från 332,6 kronor till 342,6 kronor per timme. Det förhöjda timbeloppet höjs från 372,51 kronor till 383,71 kronor per timme.

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,55 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,64 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

Sjukpenning i särskilda fall och rehabiliteringspenning i särskilda fall. Ersättningen höjs med 70 kronor per dag vid hel förmån.

Boendetillägg vid sjuk- och rehabiliteringspenning i särskilda fall. Boendetillägget höjs med 1 700 kronor per månad för den som är ensamstående. I annat fall är beloppet 850 kronor. Barntillägget höjs med 500 kronor per barn upp till tre barn. Boendetillägget ska minskas med 70 procent av den bidragsgrundande inkomst som överstiger 83 950 kronor. Den tidigare inkomstgränsen var 58 400 kronor.

Bostadsbidrag. Det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer som infördes under pandemin sänks från 40 procent till 25 procent av det preliminära bostadsbidraget.

Tandvård. Åldern för gratis tandvård sänks från 24 till 20 år.

Administration. Arbetsgivare ska redovisa uppgifter om anställdas frånvaro i samband med arbetsgivardeklarationen varje månad när frånvaron kan ge rätt till föräldrapenning eller vab. Skatteverket lämnar sedan över dessa uppgifter till Försäkringskassan som kan använda dem i kontroller av utbetalningar.

Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd. Beloppet som kan betalas ut till en arbetsgivare, per arbetstagare och år, höjs från 10 000 till 20 000 kronor.

Assistansersättning. När behovet av personlig assistans för ett barn bedöms räknas det hjälpbehov som en vårdnadshavare normalt sett ska tillgodose bort genom ett schablonavdrag, så kallat föräldraavdrag som nu halveras.

2025-02

Underhållsstöd. Index för underhållsbidrag höjs med 2 %. Det gäller avtal och domar som upprättats före den 1 november 2024 och är angivna i svenska kronor.

2025-04

Föräldrapenning. Det är inte längre möjligt att ta ut föräldrapenning på lägsta- och grundnivå vid arbetsfria dagar som helger och röda dagar, utan att det sker i anslutning till arbetsdagar med föräldrapenning.

2025-07

Aktivitetsersättning och sjukersättning. Bosättningstid i ett tidigare hemland ska inte längre få tillgodoräknas som försäkringstid för sjukersättning och aktivitetsersättning i form av garantiersättning.

Bostadsbidrag. Det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer som infördes under pandemin upphör.

Socialförsäkringsförmåner kan dras in eller minskas för den som befinner sig i häkte, fängelse eller ett särskilt ungdomshem. Det gäller exempelvis sjukpenning och sjukersättning. Förändringen innebär att förmåner kan minskas eller dras in även för den som är dömd till fängelse eller sluten ungdomsvård men som håller sig undan verkställighet av domen. Förmånerna ska även kunna minskas eller dras in när det finns ett beslut om häktning men den häktade personen inte har kunnat frihetsberövas.

2025-10

Aktivitetsstöd. Aktivitetsstöd med inkomstbaserat belopp ska beräknas utifrån uppgifter från a-kassan om ersättningsgrundande inkomst och ersättningsnivå. Ersättningsnivån sänks med 10 procentenheter efter 100 ersättningsdagar och med ytterligare 5 procentenheter var hundrade dag därefter. Aktivitetsstöd med inkomstbaserat belopp ska lämnas med som högst 1 236 kronor per dag de första 300 ersättningsdagarna och med som högst 818 kronor per dag från och med dag 301. Aktivitetsstöd med inkomstbaserat belopp lämnas med som lägst 365 kronor per dag. Aktivitetsstöd med grundbelopp lämnas med 365 kronor per dag.

2026-01

Prisbasbeloppet för 2026 fastställs till 59 200 kronor, vilket är en höjning med 400 kronor.

Den högsta ersättningen för sjukpenning per dag blir 1 259 kronor per dag (1 250 kronor per dag, 2025). Hel sjukersättning i form av garanti-ersättning blir 13 715 kronor per månad (13 622 kronor per månad, 2025). När det gäller föräldrapenning blir högsta ersättning 1 259 kronor per dag (1 250 kronor per dag, 2025). För de som har ett helt omvårdnadsbidrag blir ersättningen 12 333 kr/månad (12 250 kr/månad, 2025).

Assistansersättningen höjs från 342,6 kronor till 347,7 kronor per timme. Det förhöjda timbeloppet höjs från 383,71 kronor till 389,42 kronor per timme.

Arbetsgivaravgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,55 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är oförändrat 31,42 procentenheter.

Egenavgifter. Sjukförsäkringsavgiften är oförändrat 3,64 procentenheter. Totala avgiftsuttaget för egenföretagare är oförändrat 28,97 procentenheter.

Tandvård. Personer 67 år eller äldre omfattas av ett nytt högkostnadsskydd som innebär att de betalar 10 procent av referenspriset för vissa behandlingar. Det som ingår är bland annat behandlingar vid sjukdom, smärta och tandlossning samt lagning av hål i tänder. Även tandkronor, broar och implantat i de främre tio tänderna i övre och nedre käke ingår.

Bostadsbidrag. För barnfamiljer höjs den övre bostadskostnadsgränsen som används vid beräkning av bostadsbidragets storlek. För familjer med ett barn höjs gränsen till 6 800 kronor. För familjer med två höjs gränsen till 7 900 kronor och till 8 600 kronor för familjer med tre eller flera barn. Regeländringen innebär höjt bostadsbidrag med som mest 800 kronor per månad för familjer med ett barn och 1 000 kronor per månad för familjer med två eller flera barn.

Sjukförsäkring. Riktåldern för allmän pension höjs från 66 till 67 år. Det innebär att från år 2026 kan inkomst- och premiepension tidigast tas ut vid 64 års ålder och garantipension från 67 års ålder. Detta påverkar i sin tur olika delar av sjukförsäkringen:

– Åldersgränsen för när arbetsförmågan för personer som nått dag 180 med sjukpenning ska bedömas gentemot den enskildes nuvarande arbetsplats höjs från 63 till 64 år.

– Åldersgränsen då en person som längst kan få rehabiliteringspenning höjs från 65 till 66 år.

– Åldersgränsen då en person som längst kan få sjukersättning höjs från 65 till 66 år (gäller även bostadstillägg).

Assistansersättning. Höjd riktålder för allmän pension innebär att åldersgränsen för när ansökan om assistansersättning från Försäkringskassan kan göras flyttas från dagen innan man fyller 66 år till 67 år.

Bilstöd. Tidigare kunde man kan få bilstöd om man är under 66 år och behöver bilen för att försörja sig genom arbete, gå en arbetslivsinriktad utbildning eller delta i arbetslivsinriktad rehabilitering med aktivitetsstöd eller rehabiliteringsersättning. Åldersgränsen höjs nu till under 67 år.

Tillfällig föräldrapenning. Tillfällig föräldrapenning vid vård av barn (VAB) kan användas i fler situationer. Exempelvis när föräldrar lär personal i förskola och skola vilken vård deras barn behöver, för möten i förskolan eller skolan som beror på barnets sjukdom eller funktionsnedsättning eller för möten med socialtjänsten.

2026-03

Sjukpenning. Den som är anställd och beviljad hel sjukpenning kan prova att jobba under högst två 14-dagarsperioder under ett år (365 dagar) hos sin ordinarie arbetsgivare.

Jobbpremie. Jobbpremie införs för personer som går från försörjningsstöd till arbete. Personen ska ha haft försörjningsstöd från kommunen hela perioden juli–december 2025. Jobbpremien är 15 procent av lönen före skatt men högst 3 750 kronor per månad. En förutsättning är att ingen annan i hushållet har försörjningsstöd. Jobbpremien ges i högst 18 månader och är skattefri.

2026-07

Sanktionsavgift och bidragsspärr. Den som fått för mycket ersättning på grund av att hen lämnat felaktiga uppgifter eller inte anmält ändrade förhållanden ska utöver återbetalningsskyldigheten också betala en sanktionsavgift. Avgiften kommer vara 25 procent av det belopp som ska återbetalas, dock minst 4 procent av prisbasbeloppet för det år beslutet fattas. Avgiften gäller alla ersättningar i socialförsäkringen och även det statliga tandvårdsstödet. Avgiften gäller inte för ersättningar som Försäkringskassan hanterar för deltagare i program hos Arbetsförmedlingen. Om en person medvetet gjort fel eller agerat med grov vårdslöshet, kan Försäkringskassan stänga av personen från den ersättning det gäller. En avstängning, en så kallad bidragsspärr, ska gälla i minst 3 månader och högst 3 år.

Föräldrapenning. Bestämmelsen tas bort om att föräldrapenning inte får lämnas för tid innan anmälan har gjorts till Försäkringskassan.

2026-09

Etableringsersättning. Barntillägg ersätter de tidigare delförmånerna etableringstillägg och bostadstillägg. Den som deltar i etableringsprogram hos Arbetsförmedlingen och har hemmavarande barn under 20 års ålder kan söka barntillägg.